

RP 218/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att utlänningslagen ändras. Genom propositionen genomförs den omarbetade versionen av Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd. Genom samma proposition revideras utlänningslagen så att den överensstämmer med Europaparlamentets och rådets förordning om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat.

Syftet med det omarbetade direktivet är att säkerställa allt mer harmoniserade förfaranden i medlemsstaterna för beviljande och återkallande av internationellt skydd. Bestämmelserna i utlänningslagen motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i direktivet, men det finns behov av att precisera lagen så som direktivet förutsätter. De väsentligaste av de föreslagna ändringarna gäller hörande av sökande, sökande i utsatt ställning, trygga länder, nya ansökningar samt ansökan om förbud mot verkställighet.

Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Förfarandedirektivet	3
2.2 Lagstiftning och praxis	3
2.3 Genomförande av direktivet i unionens andra medlemsstater	5
2.4 Bedömning av nuläget	5
Förfarandedirektivet	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	33
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	34
4.1 Ekonomiska konsekvenser	34
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	35
4.3 Samhälleliga konsekvenser	36
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	36
DETALJMOTIVERING	38
1 LAGFÖRSLAG	38
2 IKRAFTTRÄDANDE	47
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	47
LAGFÖRSLAG	49
Lag om ändring av utlänningslagen	49
BILAGA	54
PARALLELLTEXT	54
Lag om ändring av utlänningslagen	54

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning), nedan *förfarandedirektivet*. Genom förfarandedirektivet omarbetades rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus, nedan *det tidigare förfarandedirektivet*.

Förfarandedirektivet ingår i lagstiftningspaketet om ett gemensamt europeiskt asylsystem. Målet för lagstiftningspaketet är ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig skyddsstatus inom hela unionen. Syftet med det omarbetade förfarandedirektivet är att säkerställa allt mer harmoniserade förfaranden i medlemsstaterna för beviljande och återkallande av internationellt skydd.

Flera av ändringarna i det omarbetade förfarandedirektivet medför inget behov av att ändra lagstiftningen i Finland. Många av de ändringar som föreslås i utlänningslagen (301/2004) innebär att den tillämpningspraxis som i stor utsträckning råder lyfts upp på lagnivå. De väsentligaste lagändringsbehoven gäller hörande av sökande, sökande i utsatt ställning, trygga länder, nya ansökningar samt ansökan om förbud mot verkställighet. Direktivet innehåller bindande bestämmelser om handläggningstiderna för asylansökningar, men medlemsstaterna är förpliktade att genomföra de berörda bestämmelserna nationellt först sommaren 2018. I denna regeringsproposition föreslås inga bestämmelser om dessa.

2 Nuläge

2.1 Förfarandedirektivet

Förfarandedirektivet offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 29 juni 2013 (EUT L 180, 29.6.2013, s. 60).

Jämfört med det tidigare förfarandedirektivet har ändringar gjorts i förfarandedirektivets artiklar 1–46, 49 och 50 samt i bilaga I. Största delen av de ändringar som förutsätts ska enligt artikel 51 i direktivet nationellt sättas i kraft senast den 20 juli 2015. De bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 31.3–31.5 om tidsfristerna för prövningsförfarandet ska dock sättas i kraft senast den 20 juli 2018.

Syftet med förfarandedirektivet är att se till att de sökande snabbt omfattas av asylförfarandet och att förbättra kvaliteten på och effektiviteten hos beslutsfattandet. En central ändring i enlighet med lagstiftningspaketet om hela det gemensamma europeiska asylsystemet är att utvidga direktivet så att det utöver förfaranden som gäller beviljande och återkallande av flyktingstatus också omfattar beviljande och återkallande av status som alternativt skyddsbehövande. Nytt i direktivet är bestämmelser om bindande tidsfrister för beslutsfattandet under den första etappen. Det föreskrivs mer exakt än tidigare om personlig intervju av den asylsökande och hur intervjun ska registreras, hörande som gäller prövning, inlämning av nya ansökningar och andra påskyndade förfaranden samt juridisk rådgivning och rättshjälp. Även förfarandena för ändringssökande har ytterligare precisrats. Nytt i direktivet är bestämmelserna om stöd för sökande med särskilda förfarandebeständigheter. Likaså har terminologin inom asylförfarandet förtydligats i hela direktivet.

2.2 Lagstiftning och praxis

Finland genomförde det tidigare förfarandedirektivet genom en lag om ändring av utlänningslagen (432/2009) som trädde i kraft den 1 juli 2009.

Bestämmelser om internationellt skydd finns i huvudsak i kapitlet om internationellt skydd i utlänningslagen. Bestämmelserna i kapitlet uppfyller redan nu många av skyldigheterna enligt det omarbetade förfarandedirektivet, särskilt med hänsyn till motiveringarna till lagen om genomförandet av det

tidigare förfarandedirektivet (RP 86/2008 rd) och myndigheternas anvisningar som gäller asylförfarandet samt den tillämpningspraxis som bygger på dem. Det omarbetade direktivet innehåller mer detaljerade bestämmelser om exempelvis asylsamtal och registrering av dem samt rättshjälp och juridisk rådgivning än det tidigare förfarandedirektivet. Dessa ändringar i direktivet medför dock nästan inga ändringar i utlänningslagen.

Den gällande utlänningslagen innehåller nästan inga bestämmelser om tidsfristerna för handläggningen av ansökningar om internationellt skydd. I samband med påskyndade förfaranden har det endast föreskrivits om att ansökningar om säkra asyl- och ursprungsländer ska avgöras inom sju dagar. I praktiken har det i vissa fall varit svårt att beräkna tidsfristen, och informationen om när den sökande har anlänt från ett säkert asylland har ofta klarat först efter det att tidsfristen redan har löpt ut. Det finns skäl att förtydliga bestämmelsen och att till lagen foga en sådan allmän bestämmelse som direktivet kräver om tidsfristerna för påskyndade förfaranden. Det finns även skäl att utfärda bestämmelser om tidsfristen för registrering av ansökan i enlighet med direktivet.

I Finland kan polisen föra asylsamtal i större omfattning än vad det omarbetade direktivet tillåter. Direktivet tillåter att en annan myndighet än Migrationsverket för samtal endast när ett stort antal ansökningar om internationellt skydd görs samtidigt och Migrationsverket inte klarar av att föra samtalen tillräckligt snabbt. Enligt utlänningslagen kan polisen på begäran av Migrationsverket även annars föra samtal av särskilda skäl. Utöver detta kan även skyddspolisen föra samtal, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det. Det föreslås att utlänningslagen ändras så som direktivet förutsätter.

Utlänningslagen innehåller ingen särskild bestämmelse om sådana sökande av internationellt skydd som på grund av sin utsatta ställning har specialbehov. I enlighet med direktivet föreslås det att behövt stöd ges, så att även dessa kan dra nytta av rättigheterna förknippade med asylförfarandet och uppfylla de skyldigheter som hänger samman med det. Den ställning som minderåriga utan

vårdnadshavare har i asylförfarandet stärks också bland annat genom att möjligheten att utreda de ansökningar som de lämnat in i det påskyndade förfarandet begränsas jämfört med nuläget.

Begreppet säkert asylland i utlänningslagen är innehållsmässigt brett. Begreppet hänvisar till det land där den sökande redan före ankomsten till Finland har fått eller där han eller hon hade kunnat få internationellt skydd. I samband med genomförandet av det tidigare förfarandedirektivet beslutades det att begreppet inte ändras, även om det redan då i direktivet gjordes skillnad mellan det första säkra land där skydd har fått och ett säkert tredje land där skydd kunde ha fått. Nu finns det behov av att införa indelningen även i Finland, eftersom de nämnda grupperna delvis har olika rättigheter, som bygger på direktivet, i asylförfarandet. I detta sammanhang finns det skäl att annars också förtydliga handläggningen av ansökningar som gäller säkra länder.

Enligt utlänningslagen kan en sökande som har fått ett nekande beslut genom att lämna in nya ansökningar som gäller internationellt skydd och som inte innehåller nya grunder som påverkar avgörandet om han eller hon får stanna kvar i landet försvåra att han eller hon avlägsnas ur landet. Handläggningen av nya ansökningar som gjorts utan de nya grunderna har orsakat stockning i asylförfarandet och det finns skäl att till utlänningslagen foga en bestämmelse som begränsar antalet nya ansökningar, vilket direktivet tillåter.

Utlänningslagens bestämmelser om det förfarande som förbjuder verkställandet av ett beslut om avvisning eller utvisning ur landet är rätt allmänna. I praktiken har det emellanåt varit oklart om avlägsnandet ur landet kan verkställas i ett enskilt fall eller om avsikten är att ansöka om förbud mot det, liksom också om en domstol kommer att förbjuda verkställandet i det fall att ansökan om ett sådant förbud redan har lämnats. Det föreslås att bestämmelserna i utlänningslagen förtydligas. Precisering krävs utöver av förfarandedirektivet också av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för

att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning), nedan *Dublin III-förordningen*.

2.3 Genomförande av direktivet i unionens andra medlemsstater

Information om genomförandet av förfarandedirektivet i andra medlemsstater har i huvudsak fåtts vid sammanträden som ordnats av kommissionen. Ur Finlands perspektiv hade det intressantaste varit att kunna få en närmare inblick i andra medlemsstaters lösningar på förfarandena för påskyndade och lämnande utan prövning, särskilt förfarandet för nya ansökningar, förfarandet för förbud mot verkställande samt tidsfristerna för förfarandena. Att göra en heltäckande internationell jämförelse har dock varit nästan omöjligt, eftersom alla medlemsstater samtidigt har övervägt samma behov av att ändra den nationella lagstiftningen. Nästan ingen medlemsstat har kunnat lägga fram ens utkast till nationella lösningar när denna proposition bereddes.

När medlemsstaterna sommaren 2015 har satt i kraft sin nationella lagstiftning på den nivå som bestämmelserna i det andra steget i hela det gemensamma europeiska asylsystemet kräver, är det en lämplig tidpunkt att göra en jämförande utredning av olika medlemsstaters asylsystem. Utredningen gagnar samtidigt den preliminära utredning som planeras bli gjord inom de närmaste åren med tanke på den totala revideringen av utlänningslagen.

2.4 Bedömning av nuläget

Förfarandedirektivet

Förfarandedirektivet har utvidgats till att utöver förfarandena för beviljande och återkallande av flyktingstatus också gälla beviljande och återkallande av status som alternativt skyddsbehövande. I direktivet har det således gjorts otaliga ändringar som syftar till att korrigera begreppet internationellt skydd, så att det motsvarar den terminologi som tagits i bruk i bestämmelserna i det andra ste-

get i det gemensamma europeiska asylsystemet. Även hänvisningarna till lagstiftning och artiklar har ändrats så att de motsvarar de omarbetade rättsakterna om asylsystemet. Dessa ändringar medför inget behov av att ändra den nationella lagstiftningen och de anges inte separat i den artikelvisa presentationen av förfarandedirektivet.

Kapitel I: Allmänna bestämmelser

Artikel 1. Artikel 1 i förfarandedirektivet har ändrats på grund av att direktivets namn ändrats. Artikeln innehåller bestämmelser om direktivets syfte och medför inget behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

Artikel 2. Till direktivet har en ny artikel 2 d fogats, som innehåller definitioner. Enligt den avses med sökande i behov av särskilda förfarandegarantier sådana sökande vars förmåga att utnyttja de rättigheter eller uppfylla de skyldigheter som föreskrivs i förfarandedirektivet är begränsad på grund av individuella omständigheter. Det föreslås bestämmelser om särskilda förfarandegarantier i nya 96 a §.

I den nya artikel 2 h definieras en person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd som en tredjelandsmedborgare eller statslös person som uppfyller kraven enligt artikel 2 f i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (omarbetning), nedan *skyddsgrundsdirektivet*. Bestämmelsen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Enligt den nya artikel 2 i avser internationellt skydd flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande. Bestämmelsen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Enligt den nya artikel 2 k avser status som subsidiärt skyddsbehövande en medlemsstats erkännande av en tredjelandsmedborgare eller statslös person som en person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd. Bestäm-

melsen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

I artikel 2 l definieras underårig och i artikel 2 m ensamkommande barn. I det tidigare förfarandedirektivet hade definitionerna kopplats samman till en definition. Ändringen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Definitionen av företrädare i artikel 2 n har preciserats. Med företrädare avses en person eller organisation som av behöriga organ utsetts för att bistå och företräda ett ensamkommande barn i förfarandena enligt detta direktiv, för att tillgodose barnets bästa och vid behov företräda barnet rättsligt. Om en organisation utses till företrädare ska den utse en person som ansvarig för att uppfylla företrädarens ansvar för det ensamkommande barnet i enlighet med förfarandedirektivet. Bestämmelsen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen. I Finland beskrivs det om företrädande av barn utan vårdnadshavare i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011), nedan *mottagandelagen*. Enligt 39 § ska det utan dröjsmål utses en företrädare för barn som söker internationellt skydd, om barnet befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Företrädaren förordnas av tingsrätten på ansökan av förläggningen. Företrädaren för enligt 41 § vårdnadshavarens talan i angelägenheter som gäller barnets person och förmögenhet samt förvaltar barnets förmögenhet på det sätt som bestäms i 12 kap. 1 och 2 § i rättegångsbalken, 4 § i förvaltningslagen (434/2003), 17 § och 18 § 3 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) samt i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Frågor som gäller en företrädare för en minderårig utan vårdnadshavare har granskats närmare i samband med behandlingen av artikel 25. Ändringen i direktivet föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Till direktivet har en ny artikel 2 q fogats enligt vilken det med efterföljande ansökan avses en ytterligare ansökan om internationellt skydd som lämnas in efter det att ett slutgiltigt beslut har fattats om en tidigare ansökan. I detta inbegrips också fall där sökanden uttryckligen har dragit tillbaka sin ansökan och fall där den beslutande myndig-

heten har avslagit en ansökan efter ett implicit återkallande enligt artikel 28.1. Det föreslås att definitionen i 102 § i utlänningslagen, som gäller ny ansökan, ändras så att den överensstämmer med definitionen i direktivet.

Artikel 3. Till artikel 3.1, som gäller tillämpningsområde, har ett tillägg om territorialvatten fogats. Enligt denna artikel är direktivet tillämpligt på alla ansökningar om internationellt skydd som lämnas in på medlemsstaternas territorium, inbegripet vid gränsen, i deras territorialvatten eller i deras transitzoner. Enligt 94 § i utlänningslagen behandlas vid asylförfarandet en ansökan om internationellt skydd som företetts för en myndighet vid finska gränsen eller på finskt territorium. Hänvisning till territorialvatten i artikeln bör i enlighet med FN:s havsrättskonvention förstås så att direktivet, på det sätt som avses i konventionen, tillämpas på de områden som omfattas av en kuststats suveränitet, med andra ord på inre vatten och på territorialhav. Det tillägg som fogats till direktivet föranleder således inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

Ur artikeln har en punkt strukits enligt vilken en medlemsstat ska iakttä direktivet under hela förfarandet, om den prövar ansökningarna både som ansökningar enligt konventionen angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 77/1968), nedan *flyktingkonventionen*, och som ansökningar om subsidiärt skydd enligt artikel 15 i skyddsgrundsdirektivet. Punkten har blivit onödig då det omarbetade direktivet enligt artikel 3.1 är tillämpligt på alla ansökningar om internationellt skydd. Ändringen föranleder inga nationella åtgärder.

Artikel 4. Till artikel 4.1, som gäller ansvariga myndigheter, har det fogats en förpliktelse att säkerställa att den s.k. beslutande myndighet som ansvarar för en korrekt prövning av ansökningarna förses med de resurser som behövs, inbegripet tillräckligt med kompetent personal, för att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv. Den beslutande myndighet som avses i direktivet är i Finland Migrationsverket. Enligt 116 § i utlänningslagen beviljar Migrationsverket vid asylförfarande asyl och första uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd och beslutar om

upphörande och återkallande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande. Riksdagen godkänner årligen de anslag som i statsbudgeten anvisas för Migrationsverkets verksamhet och som dimensioneras så att asylansökningarna kan handläggas på det sätt som lagstiftningen förutsätter. I 116 §, som ger Migrationsverket behörighet, tas det samtidigt ställning också till kompetensen hos den personal som handlägger asylansökningarna vid verket. Till god förvaltning hör i Finland att varje myndighet har sakkunskap om sitt eget verksamhetsområde. En myndighet är skyldig att iakttå principerna för god förvaltning enligt 2 kap. i förvaltningslagen. Myndigheten ska t.ex. ordna behandlingen av ärenden så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service enligt vad som förutsätts i 7 § i förvaltningslagen och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat. Det tillägg som fogats till direktivet föranleder således inte något behov av att ändra lagstiftningen.

I artikel 4.2 b bestäms det exaktare än tidigare att medlemsstaterna får föreskriva att en annan myndighet än den beslutande myndigheten ska vara ansvarig för att bevilja eller neka inresa när gränsförfarandena enligt artikel 43 iakttas. I Finland tillämpas inte de gränsförfarandena som avses i artikel 43, och artikel 4.2 b föranleder därför inte något behov av att ändra lagstiftningen.

I det tidigare förfarandedirektivet har artiklarna 4.2 b–d och artikel 4.2 f strukits, enligt vilka en medlemsstat hade kunnat föreskriva att någon annan myndighet än den beslutande myndigheten ska ansvara för handläggningen av vissa fall. Bestämmelser som överensstämmer med dessa led har inte genomförts nationellt i Finland och strykningen av dem föranleder därför inga nationella åtgärder.

Till direktivet har en ny artikel 4.3 fogats enligt vilken medlemsstaterna ska se till att personalen vid den beslutande myndigheten har den utbildning som krävs. Därför ska medlemsstaterna tillhandahålla relevant utbildning som ska omfatta de moment som anges i artikel 6.4 a–e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 439/2010 om inrättande av ett europeiskt stödkontor för asylfrågor, nedan *EASO-förordningen*. Dessa ämnen är a) internationella mänskliga rättig-

heter och unionens regelverk på asylområdet, inklusive särskilda rättsliga frågor och frågor som avser rättspraxis, b) frågor som rör behandling av asylansökningar som lämnas in av minderåriga och sårbara personer med särskilda behov, c) intervjueteknik, d) användning av läkarintyg och rättsliga rapporter i asylförfarandena och e) frågor som rör framtagande och användning av information om ursprungsländerna. Medlemsstaterna ska också ta hänsyn till den relevanta fortbildning som har tagits fram och utvecklats av Europeiska stödkontoret för asylfrågor (nedan *stödkontoret*). Personer som intervjuar sökande i enlighet med förfarandedirektivet ska även ha tillägnat sig allmänna kunskaper om problem som kan ha en negativ inverkan på sökandens förmåga att bli intervjuad, till exempel indikationer på att sökanden tidigare kan ha varit utsatt för tortyr.

Den beslutande myndigheten i Finland är såsom tidigare konstaterades Migrationsverket. När personal anställs fäster verket särskild uppmärksamhet vid sökandens utbildningsbakgrund och erfarenhet och erbjuder dessutom den personal som behandlar asylansökningar sådan utbildning som nämns i direktivet. Utbildningen innehåller såväl orientering i relevant skriftligt material som lärande i arbete under handledning av en mer erfaren arbetstagarare. Personalen deltar också aktivt i den utbildning som stödkontoret arrangerar. Till verkets arbetsordning ska en hänvisning fogas till de utbildningsmoment som nämns i EASO-förordningen.

Bestämmelsen i artikel 4.5, som gäller ansökningar som görs i en medlemsstat till myndigheterna i en annan medlemsstat som där utför inresekontroller, har utvidgats så att den inbegriper också lämnande av en ansökan till de myndigheter i den andra medlemsstaten som utför gränskontroller. I praktiken arbetar finska gränsbevakare nästan dagligen med gränskontrollsuppgifter och andra gränsbevakningsuppgifter i andra EU-stater och Schengenstater. Gränsbevakare från andra EU-stater och Schengenstater är också relativt ofta i Finland för att utföra gränskontroller. Verksamheten grundar sig på rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa sam-

arbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser, nedan *Frontexförordningen*, och i undantagsfall på Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av en mekanism för upprättande av snabba gränssinsatsenheter och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2007/2004 vad beträffar den mekanismen och regleringen av gästande tjänstemäns uppgifter och befogenheter. Beslutsfattandet i fråga om deltagande i insatser har preciserats i 15 a–15 c § i gränsbevakningslagen (578/2005). Enligt artikel 10.3 i *Frontexförordningen* får de gästande tjänstemännen endast utföra uppgifter och utöva befogenheter enligt instruktioner från och, i allmänhet, i närvaro av gränsbevakningstjänstemän från värdmedlemsstaten. Ansvar för åtgärderna har således värdmedlemsstaten. Verksamhet som samordnas av den myndighet som ansvarar för det operativa samarbetet vid EU:s yttre gränser, nedan *Frontex*, sker alltid i enlighet med en operationsplan som gjorts upp i samarbete mellan värdstaten och *Frontex*. I denna operationsplan tas det bl.a. ställning till hur man ska förfara i fråga om asylsökande. I operationsplanerna har det fastställts att värdstaten utan undantag ansvarar för behandlingen av asylansökningar. Enligt vad som konstaterats ovan prövar Migrationsverket enligt utlänningslagen de ansökningar om internationellt skydd som företetts för en myndighet vid finska gränsen eller på finskt territorium. Tillägget till artikeln föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Kapitel II: Grundläggande principer och garantier

Artikel 6. Artikeln gäller rätt att omfattas av asylförfarandet. I artikeln åtskiljs å ena sidan att göra en ansökan, vilket hänvisar till en situation där sökanden för första gången meddelar sin vilja att ansöka om internationellt skydd, och å andra sidan att formellt lämna in ansökan. Åtskillnaden är av betydelse framför allt i de medlemsstater där en ansökan formellt kan lämnas in endast på ett ställe eller på mycket få ställen. I den gällande utlänningslagen görs ingen sådan åtskillnad. Enligt 95 § i utlänningslagen kan en an-

sökan om internationellt skydd lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten. I praktiken är inlämningen av ansökan inte begränsad till vissa verksamhetsställen vid polisen eller gränskontrollmyndigheten. I Finland lämnar därför sökandena vanligen formellt in sin ansökan om internationellt skydd i samband med att de första gången uttrycker sin önskan om att få internationellt skydd.

Enligt den nya artikel 6.1 ska en ansökan om internationellt skydd diarieföras inom tre arbetsdagar efter det att ansökan gjorts, när ansökan lämnas in till en myndighet som enligt nationell rätt är behörig att registrera sådana ansökningar. Liksom det konstaterades ovan innehåller utlänningslagen inga särskilda bestämmelser om att göra och att lämna in en ansökan. Eftersom ansökningar kan lämnas in vid polisens och gränskontrollmyndighetens alla verksamhetsställen, föreslås det att en bestämmelse om den tidsfrist för registrering av en inlämnad ansökan som förutsätts i direktivet skrivs in i 95 § i utlänningslagen.

Enligt andra stycket i artikel 6.1 ska medlemsstaterna säkerställa att diarieföringen sker senast sex dagar efter det att ansökan gjorts, om ansökan om internationellt skydd görs vid en annan myndighet än en behörig myndighet som kan förväntas få ta emot sådana ansökningar. I det tredje stycket i artikel 6.1 föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att dessa andra myndigheter, som kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd, har relevant information och utbildning. Bestämmelser om registrering av en ansökan som görs hos någon annan myndighet än en behörig myndighet föreslås bli inskrivna i 95 § i utlänningslagen.

Enligt den nya artikel 6.2 ska medlemsstaterna se till att en person som har ansökt om internationellt skydd har en faktisk möjlighet att lämna in sin ansökan så snart som möjligt. Om sökanden inte lämnar in sin ansökan får medlemsstaterna tillämpa ett förfarande enligt artikel 28 enligt vilket sökanden implicit återkallar eller avstår från sin ansökan. Liksom det ovan har konstaterats anses en ansökan i Finland ha lämnats in, när sökanden vid något av polisens eller gränsbevakningsmyndighetens verksamhetsställe första gången

meddelar sin vilja att ansöka om internationellt skydd. Bestämmelsen i direktivet föranleder inget behov av att ändra lagstiftningen.

Enligt artikel 6.3 får medlemsstaterna ställa som krav att ansökningar om internationellt skydd ska lämnas in personligen och/eller på en angiven plats. Punkten motsvarar artikel 6.1 i det tidigare förfarandedirektivet. Till punkten har ett nytt omnämnande fogats enligt vilket punkten inte begränsar tillämpningen av punkt 2. Tillägget föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Enligt den nya artikel 6.4 ska, utan hinder av artikel 6.3, en ansökan om internationellt skydd anses ha lämnats in när en blankett har lämnats in av sökanden eller en officiell rapport inkom till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten i enlighet med nationell rätt. I förvaltningslagen föreskrivs det om anhängiggörande och inledande av ett förvaltningsärende. Enligt 19 § i den lagen inleds ett förvaltningsärende skriftligen genom att yrkande och grunderna för dem anges. Med myndighetens samtycke får ett ärende också inledas muntligen. Enligt 20 § förvaltningslagen har ett förvaltningsärende inletts när den handling som avser detta har kommit in till en behörig myndighet eller när ett ärende som får inledas muntligen har framförts för myndigheten och de uppgifter som behövs för att behandlingen av ärendet ska kunna påbörjas har registrerats. Enligt vad som ovan sagts ska en ansökan om internationellt skydd enligt 95 § i utlänningslagen lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten, och ansökningsärendet anses då ha blivit inlett. Bestämmelsen i direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Enligt den nya artikel 6.5 får medlemsstaterna föreskriva att tidsfristen enligt punkt 1 ska förlängas till tio arbetsdagar i en situation när tidsfristen i praktiken är synnerligen svår att respektera på grund av att ett stort antal tredjelandsmedborgare eller statslösa personer samtidigt ansöker om internationellt skydd. Det föreslås att 95 § i utlänningslagen kompletteras till denna del.

Artikel 7. I artikeln behandlas ansökningar som görs för personer i beroendeställning eller för underåriga. Artikel 6.1 och 6.2 i det tidigare förfarandedirektivet har överförts till

artikel 7.1 och 7.2. I andra stycket i artikel 7.2 har en ny bestämmelse tagits in enligt vilken alla vuxna personer i beroendeställning enskilt ska informeras om de relevanta förfarandemässiga följderna av inlämnandet av ansökan för deras räkning och om deras rätt att göra en separat ansökan om internationellt skydd. Denna information ska lämnas innan samtycke av de vuxna i beroendeställning begärs om att de godkänner att ansökan lämnas in för deras räkning. Enligt vad som förutsätts i 8 § 1 mom. i utlänningslagen ska varje myndig person i Finland personligen lämna in sin egen asylansökan. Eftersom direktivets bestämmelser som gäller en sökandes rätt att göra ansökan för en person i beroendeställning inte är förpliktande, har de inte tagits in i utlänningslagen i samband med genomförandet av det tidigare direktivet. Ändringen i det omarbetade direktivet föranleder således inte heller något behov av ändring av lagen.

Till direktivet har en ny artikel 7.3 fogats enligt vilken medlemsstaterna ska se till att en underårig har rätt att lämna in en ansökan om internationellt skydd för sin egen räkning, om han eller hon har rättslig handlingsförmåga enligt den berörda medlemsstatens rätt, eller genom sina föräldrar eller andra vuxna familjemedlemmar, eller genom en vuxen person som enligt lag eller praxis i den berörda medlemsstaten har ansvar för henne eller honom, eller genom en företrädare. Utlänningslagen innehåller inga särskilda bestämmelser om sådana situationer. Enligt 8 § i utlänningslagen ska förvaltningsärenden enligt utlänningslagen anhängiggöras personligen. I 14 § i förvaltningslagen föreskrivs det om förande av omyndigas talan. Enligt 1 mom. ska en omyndigs talan föras av den omyndigas intressebevakare, vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Enligt 3 mom. i den paragrafen har en minderårig som har fyllt femton år och hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare rätt att var för sig föra talan i ett ärende som gäller den minderårigas person eller personliga fördel eller rätt. Bestämmelserna i förvaltningslagen står inte i konflikt med den nya artikel 7.3. Med stöd av mottagandelagen utses en företrädare för en minderårig som saknar vårdnadshavare först ef-

ter det att den minderåriga första gången har ansökt om internationellt skydd, och det är i allmänhet därför inte möjligt att lämna in ansökan genom en företrädare. En företrädare för en minderårig utan vårdnadshavare kan också utses med stöd av barnskyddslagen (417/2007). En minderårig utan vårdnadshavare får dock också själv lämna in asylansökan. Enligt Migrationsverkets asylanvisning av den 16 augusti 2013 (MIGDno/2013/700) ska polisen eller gränsbevakningsväsendet ta emot en asylansökan, om man med beaktande av alla yttre kännetecken kan bedöma att sökanden med största sannolikhet kommit till Finland för att här ansöka om internationellt skydd, även om han eller hon inte explicit uttrycker det, och det inte kommer fram någon annan orsak för personens inresa i Finland. Detta säkerställer möjligheten särskilt för en mycket ung minderårig person utan vårdnadshavare att ansöka om internationellt skydd. Ändringen i direktivet föranleder inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

Enligt den nya artikel 7.4 ska medlemsstaterna se till att de lämpliga organ som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna, nedan *återvändandedirektivet*, har rätt att lämna in en ansökan om internationellt skydd för ensamkommande barns räkning om organen efter en individuell prövning av barnets situation anser att barnet kan ha sådant behov av skydd som avses i skyddsgrundsdirektivet. Enligt artikel 10.1 i återvändandedirektivet ska stöd av dessa lämpliga organ, som inte är verkställande myndighet, beviljas med vederbörlig hänsyn till barnets bästa, innan ett beslut om återvändande av ett ensamkommande barn fattas. Såsom det ovan har konstaterats ska enligt 14 § i förvaltningslagen en omyndigs talan föras av den omyndigas intressebevakare, vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Om en laglig företrädare har utsetts för en minderårig t.ex. med stöd av barnskyddslagen, kan företrädaren föra den minderårigas talan i enlighet med vad som bestäms i förvaltningslagen och

också lämna in en ansökan om internationellt skydd för den minderårigas räkning.

Artikel 8. Till direktivet har det fogats en ny artikel som gäller information och rådgivning i förvarsanläggningar och vid gränsövergångsställen. Om det finns indikationer på att tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som hålls i förvarsanläggningar eller som finns vid gränsövergångsställen eller transitzoner vid de yttre gränserna, kan vilja ansöka om internationellt skydd ska medlemsstaterna enligt artikel 8.1 ge dem information om möjligheten att göra detta. I dessa förvarsanläggningar och vid dessa gränsövergångsställen ska medlemsstaterna tillhandahålla tolkning i den utsträckning som behövs för att underlätta tillgång till asylförfarandet. Enligt 95 § i utlänningslagen kan en ansökan om internationellt skydd lämnas in till gränskontrollmyndigheten. Enligt asylanvisningen ska en asylansökan tas emot om det, med beaktande av alla yttre kännetecken, kan bedömas att sökanden med största sannolikhet kommit till Finland för att här ansöka om internationellt skydd, även om han eller hon inte explicit uttrycker det, och det inte heller kommer fram någon annan orsak för personens inresa i Finland. I ett ärende som behandlas vid asylförfarandet ska i enlighet med 203 § i utlänningslagen tolkning ordnas eller översättning skaffas.

Enligt artikel 8.2 ska organisationer och personer som tillhandahåller rådgivning till sökande ha faktiskt tillträde till sökande som befinner sig vid gränsövergångsställen och transitzoner vid de yttre gränserna. Medlemsstaterna får anta bestämmelser om sådana organisationers och personers närvaro på gränsövergångsställen och i synnerhet om att tillträdet är föremål för en överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Tillträdet får endast begränsas om detta objektivt och på grundval av nationell rätt är nödvändigt av skäl som har att göra med säkerhet, allmän ordning eller den administrativa driften av det berörda gränsövergångsstället under förutsättning att tillträdet därigenom inte begränsas mycket kraftigt eller omöjliggörs helt. För tillträde till ett område med begränsat tillträde vid ett gränsövergångsställe i Finland ansvarar i första hand den som driver trafikplatsen. Denna or-

ganisation överväger när tillträde till ett område med begränsat tillträde vid en flygplats och en hamn kan tillåtas och vilken privat aktör som kan beviljas tillträde. Passersedlar har vid behov beviljats organisationer som assisterar t.ex. vid frivillig återresa och familjeåterförening. Tillträde till flygplatser regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002. Tillträde till hamnar regleras av ISPS-koden. Enligt kodexen om Schengen-gränserna (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006) ska trafiken vid gränsövergångsställen vid landgränserna regleras på lämpligt sätt för att säkerställa effektiva personkontroller och garantera en säker och jämn genomströmning av vägtrafiken.

Artikel 9. Artikel 9, som gäller rätten att stanna kvar i medlemsstaten under prövningen av ansökan och som motsvaras av artikel 7 i det tidigare förfarandedirektivet, har en ny artikel 9.3 fogats. Enligt den punkten får en medlemsstat utlämna en sökande till ett tredjeland endast om de behöriga myndigheterna är säkra på att ett utlämningsbeslut inte kommer att resultera i direkt eller indirekt re-foulement i strid med den medlemsstatens internationella och unionsrättsliga åtaganden. Enligt 9 § i grundlagen och 147 § i utlämningslagen får ingen avvisas till ett land där han eller hon kan bli utsatt för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet eller till ett område från vilket han eller hon kan bli sänd till ett sådant område. I Finland är utlämningsförfarandet och asylförfarandet separata förfaranden, som emellertid kan löpa samtidigt. Ett beslut om utlämning fattas i praktiken inte förrän en asylansökan har avgjorts som innehåller argument som med hänsyn till ärendet är relevanta. En person som på grund av skyddsbehov har beviljats uppehållstillstånd utlämnas inte. Enligt 7 § i lagen om utlämning för brott (456/1970), kan utlämning förvägras om den vars utlämning begärs, på grund av ras, nationalitet, religion, politisk uppfattning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp eller till följd av politiska förhållanden löper risk att efter utlämnandet utsät-

tas för förföljelse riktad mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse.

Artikel 10. Artikeln gäller krav som ställs på prövningen. Motsvarande bestämmelser fanns i artikel 8 i det tidigare förfarandedirektivet.

Till direktivet har en ny artikel 10.2 fogats enligt vilken den beslutande myndigheten vid prövning av ansökningar om internationellt skydd först ska fastställa om sökande uppfyller kraven på flyktingstatus och, om så inte är fallet, besluta om sökande kan komma i fråga för subsidiärt skydd. Enligt 88 § i utlämningslagen ska en utlämning beviljas uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd trots att villkoren för beviljande av asyl inte uppfylls, om utlämningen utsätts för en verklig risk att lida allvarlig skada. Innan alternativt skydd beviljas ska det således alltid bedömas om sökanden uppfyller kraven på flyktingstatus. Tillägget till direktivet föranleder inga ändringar av utlämningslagen.

Till förteckningen över exempel på olika källor från vilka information om de sökandes ursprungsländer fås har det fogats ett omnämnande av stödkontoret och relevanta internationella människorättsorganisationer. I 98 § i utlämningslagen, som gäller avgörande av ansökan om internationellt skydd, finns det bestämmelser om skyldigheten att beakta de utredningar som den sökande har lagt fram om sina förhållanden i den stat sökanden kommer från samt aktuella uppgifter från olika källor om förhållandena i staten. I motiveringen till regeringens proposition (RP 86/2008 rd) nämns som centrala källor UNHCR och de övriga FN-organisationerna samt andra internationella organisationer, statliga källor, EU:s samarbetsorgan, frivilligorganisationer och nyhetsbyråer. Med hänvisning till rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) konstateras det i motiveringen att utredningen ska basera sig på nationellt material och på material från andra stater, FN-organisationer och kända frivilligorganisationer. För EU:s del hänvisas det till utvecklingen av det praktiska samarbetet som framförs i Haagprogrammet, bl.a. i syfte att tillsammans samla in, bedöma och använda information om ursprungsländer, vilket för närvarande innebär den information som fås

från stödkontoret. Tillägget föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Till artikel 10.3 har ett nytt led d fogats enligt vilket medlemsstaterna ska se till att den personal som prövar ansökningar och fattar beslut om dessa har möjlighet att vid behov inhämta råd från experter i särskilda frågor, t.ex. medicinska frågor, kulturella frågor och religionsfrågor samt barn- eller könsrelaterade frågor. Enligt 31 § i förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten ska i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet ska kunna avgöras. Också i 7 § i utlänningslagen konstateras det att en myndighet ska se till att ett ärende reds ut. I asylansökan betonas asylutredningens centrala betydelse med tanke på avgörandet av ett asylärende. Enligt anvisningen ska myndigheten på eget initiativ beakta och så långt möjligt utreda alla omständigheter som är av betydelse för ärendet. Den personal som ansvarar för prövningen och avgörandet av en ansökan har således förutom möjlighet också skyldighet att be om råd av sakkunniga i frågor som är av betydelse med avseende på avgörandet av ärendet. Det tillägg som fogats till direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Dessutom har ordalydelsen i artikel 10.5 ändrats så att den är förpliktande. Medlemsstaterna ska föreskriva regler för översättning av handlingar som är relevanta för prövningen av ansökningar. Enligt 26 § 1 mom. i förvaltningslagen ska en myndighet ordna tolkning och översättning i ett ärende som kan inledas av en myndighet, om en part inte behärskar det språk, finska eller svenska, som ska användas vid myndigheten, eller om en part på grund av handikapp eller sjukdom inte kan göra sig förstådd. Enligt paragrafens 3 mom. kan myndigheten för utredning av ett ärende eller för att trygga en parts rättigheter ordna tolkning och översättning också i andra ärenden än de som inletts på myndighetens initiativ. Enligt 203 § 1 mom. i utlänningslagen ska myndigheten ordna tolkning eller skaffa översättning i ett ärende som behandlas vid asylförfarande, om utlänningsfrågan inte behärskar det språk, finska eller svenska, som enligt språklagen (423/2003) ska använ-

das hos myndigheten eller om han eller hon på grund av handikapp eller sjukdom inte kan bli förstådd. Enligt 3 mom. i den paragrafen gäller myndighetens eller domstolens skyldighet att skaffa översättning eller ordna tolkning inte sådant material som inte inverkar på ärendets behandling. Bestämmelser om anlitan av tolk och översättare finns i 10 § i utlänningslagen. I 77 § i förvaltningsprocesslagen bestäms det om förvaltningsdomstolarnas skyldighet att ordna tolkning och skaffa översättning. Finlands lagstiftning innehåller bestämmelser om översättning av material som inverkar på behandlingen av ett ärende, och därför föranleder direktivet inget behov av lagändring.

Artikel 11. Artikel 11 gäller krav som ställs på beslut av den beslutande myndigheten. Motsvarande bestämmelser fanns i artikel 9 i det tidigare förfarandedirektivet.

I artikel 11.2 har det andra stycket strukits enligt vilket medlemsstaterna behöver inte uppge skälen för ett sådant beslut enligt vilket sökanden beviljas en status som ger samma rättigheter och förmåner som flyktingstatus. Bestämmelsen har inte genomförts nationellt i Finland och strykningen av den föranleder därför inga åtgärder.

Enligt artikel 9.3 i det tidigare förfarandedirektivet får medlemsstaterna i de fall där sökanden har gjort ansökan för personer i beroendeställning och alltid, när ansökan grundar sig på samma skäl, fatta ett enda beslut som omfattar samtliga personer som är beroende av sökanden för sin försörjning. Enligt tillägget till den punkten är det dock inte möjligt att fatta ett enda beslut, om det skulle leda till att en persons individuella förhållanden röjs på ett sätt som riskerar att skada hans eller hennes intressen, särskilt vid risk för förföljelse som grundar sig på kön, sexuell läggning, könsidentitet eller ålder. I sådana fall ska ett separat beslut fattas om den berörda personen. Såsom det konstaterats ovan finns det i Finland inte en s.k. huvudsaklig sökande som gör ansökan för personer i beroendeställning, utan varje asylsökande ska personligen göra sin ansökan. Varje sökande hörs separat, och varje ansökan behandlas individuellt. Ett enskilt beslut fattas om varje ansökan. I praktiken skriver Migrationsverket i allmänhet besluten för familjemedlem-

mar som hör till samma kärnfamilj på samma papper, om besluten grundar sig på samma faktiska och rättsliga skäl. Det skäl som det föreskrivs om i artikeln behandlas i motiveringen till 97 a § om asylsamtal (RP 86/2008 rd). Enligt motiveringen ska vardera sökanden höras skilt för sig i synnerhet i situationer där ett äkta par eller ett sambopar ansöker om internationellt skydd. Det är möjligt att makarna har sådana separata grunder för sina ansökningar som de inte vill uppge för den andra maken. En sådan grund kan vara exempelvis sexuellt våld eller våld inom familjen eller i närrelationer som den ena maken blivit utsatt för. Enligt motiveringen måste vidare förekomsten av separata grunder beaktas även i beslutsprocessen. Därför frågar man makarna under asylsamtalet om de vill ha separata beslut, som de också vid behov får. I överensstämmelse med motiveringen konstateras det också i asylanvisningen att makarna under asylsamtalet ska tillfrågas om de vill ha separata beslut, och att separata beslut vid behov också ges. Asylanvisningen kommer att preciseras i enlighet med det tillägg som fogats till direktivet.

Artikel 12. Artikeln gäller garantier för sökande. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 10 i det tidigare förfarandedirektivet.

Enligt det tidigare förfarandedirektivet skulle sökande informeras om sina rättigheter och skyldigheter på ett språk som de rimligen kunde förväntas förstå. Ordalydelsen har ändrats så att sökandena enligt artikel 12.1 a ska upplysas på ett språk som de förstår eller rimligen kan förväntas förstå. Enligt 95 a § i utlänningslagen ska information till en person som ansöker om internationellt skydd ges på sökandens modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att sökanden förstår. Ändringen i direktivet föranleder inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen. Till förpliktelserna i artikel 12.1 a har också fogats skyldighet att informera om konsekvenserna av ett uttryckligt eller implicit tillbakadragande av ansökan. Denna information ska tillhandahållas i så god tid att sökandena kan utöva de rättigheter som garanteras. Enligt 95 a § i utlänningslagen ska den som ansöker om internationellt skydd upplysas om asylförfarandet och om sina rättigheter och skyldigheter un-

der förfarandet. Enligt motiveringen till den paragrafen (RP 86/2008 rd) ska sökanden informeras om att Migrationsverket kan anse att ansökan förfallit om sökanden inte har kontakt med den förläggning där han eller hon är registrerad eller med de myndigheter som behandlar ärendet. I praktiken lämnas informationen i regel skriftligen genom att Migrationsverkets broschyr för asylsökande ges till sökanden. Enligt 95 a § ska polisen eller gränskontrollmyndigheten informera sökanden när denne lämnar in en ansökan om internationellt skydd. Informationen kan även ges av Migrationsverket eller en förläggning så snart som möjligt efter det att ansökan har lämnats in. Den information som ges sökande ska också omfatta information om konsekvenserna av ett uttryckligt eller implicit tillbakadragande av ansökan. Det tillägg som fogats till direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

I artikel 12.1 b bestäms det om att sökanden ska få hjälp av en tolk. Förpliktelsen har utvidgats så att det är nödvändigt att tillhandahålla tolk förutom vid personlig intervju också vid intervjuer som gäller upptagning till prövning. Tolkning och översättning har behandlats i samband med artikel 10.5. Den nationella lagstiftningen uppfyller förpliktelserna i direktivet.

Artikel 12.1 c, som gäller sökandes möjlighet att meddela sig med Förenta nationernas flyktingkommissariat, nedan *UNHCR*, eller andra organisationer, har precisats så att det i artikeln hänvisas till organisationer som erbjuder juridisk eller annan rådgivning till sökande i enlighet med nationell rätt i den berörda medlemsstaten. Den precisering som fogats till direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Till artikel 12.1 har ett nytt led d fogats, enligt vilket sökandena och i förekommande fall deras juridiska eller andra rådgivare ska ha tillgång till den information som berör ursprungslandet och till den information som tillhandahålls av de experter som avses i artikel 10.3 d, om den beslutande myndigheten har tagit hänsyn till denna information när den fattar beslut om deras ansökan. Enligt 12 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, har var och en rätt att ta del av en

handling som gäller en själv. Enligt 11 § i den lagen har en part rätt att hos den myndighet som behandlar eller har behandlat ett ärende ta del av innehållet i en myndighetshandling eller en annan sådan handling som kan eller har kunnat påverka behandlingen, om det inte på de grunder som särskilt nämns i 2 och 3 mom. är förbjudet. Denna rättighet gäller också partens ombud eller biträde. Tillägget till direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen, men asyl-anvisningen kräver precision till denna del.

I artikel 12.1 f har en ändring gjorts som motsvarar ändringen i artikel 12.1 a, enligt vilken sökandena ska informeras om resultatet av det fattade beslutet på ett språk som de förstår eller rimligen kan förväntas förstå. Enligt 203 § 5 mom. i utlänningslagen har en part rätt att få information om innehållet i ett beslut som gäller honom eller henne på sitt modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att han eller hon förstår. Informationen om beslutet ska ges genom tolkning eller översättning. Ändringen i direktivet föranleder inga åtgärder.

Artikel 13. Artikel 13 gäller skyldigheter för sökande. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 11 i det tidigare förfarandedirektivet.

När det i det tidigare förfarandedirektivet konstaterades att medlemsstaterna får ålägga de asylsökande skyldighet att samarbeta med myndigheterna, har bestämmelsen om detta nu gjorts bindande. Enligt artikel 13.1 ska medlemsstaterna ålägga sökande en skyldighet att samarbeta med de behöriga myndigheterna för att fastställa den sökandes identitet och andra förhållanden som avses i artikel 4.2 i skyddsgrundsdirektivet, såsom ålder, bakgrund, tidigare boplatser, tidigare asylansökningar, resvägar, resehandlingar och orsakerna till ansökan om internationellt skydd. Medlemsstaterna får ålägga sökande andra skyldigheter att samarbeta med de behöriga myndigheterna i den utsträckning behandlingen av ansökan kräver sådana skyldigheter. Enligt 31 § i förvaltningslagen och 7 § 2 mom. i utlänningslagen ska sökanden bidra till utredningen av ett ärende som han eller hon har inlett.

Enligt artikel 13.2 d får medlemsstaterna föreskriva att de behöriga myndigheterna får kroppsvisitera sökanden och söka igenom de

föremål han eller hon bär med sig. Led d i artikeln har kompletterats med en bestämmelse enligt vilken en kroppsvisitation av sökanden som företas enligt förfarandedirektivet ska utföras av en person av samma kön som sökanden under fullständigt beaktande av principerna om mänsklig värdighet samt fysisk och psykisk integritet, utan att det påverkar den kroppsvisitation som genomförs av säkerhetsskäl.

Artikel 14. Artikel 14 gäller personlig intervju. Motsvarande bestämmelser fanns i artikel 12 i det tidigare förfarandedirektivet.

Till artikel 14.1 har en bestämmelse fogats enligt vilken intervjuer om innehållet i en ansökan om internationellt skydd ska genomföras av personal vid den beslutande myndigheten. Till punkten har likaså fogats ett tillägg enligt vilket någon personlig intervju inte behöver ordnas, om det är fråga om preliminär prövning av en efterföljande ansökan enligt artikel 42.2 b i syfte att utreda om ansökan innehåller nya grunder som påverkar avgörandet av ärendet och om ansökan kan avvisas utan prövning. Enligt 97 § i utlänningslagen för Migrationsverket asylsamtal. Det föreslås att utlänningslagen ändras på det sätt som direktivet förutsätter i fråga om efterföljande ansökan och intervju i samband med upptagning till prövning.

Enligt det nya andra stycket som fogats till artikel 14.1 får medlemsstaterna besluta att personalen vid en annan myndighet tillfälligt engageras för att genomföra intervjuer, om ett stort antal ansökningar om internationellt skydd görs samtidigt och det därför är praktiskt omöjligt för den beslutande myndigheten att i tid genomföra intervjuerna. I sådana fall ska personalen vid den andra myndigheten på förhand erhålla relevant fortbildning, som ska omfatta de moment som anges i artikel 6.4 a–e i EASO-förordningen. Personer som genomför personliga intervjuer ska även ha tillägnat sig allmänna kunskaper om problem som kan ha en negativ inverkan på en sökandes förmåga att bli intervjuad, till exempel indikationer på att sökanden tidigare kan ha varit utsatt för tortyr. Ändringen i direktivet förutsätter att 97 § 2 mom. i utlänningslagen ändras. Enligt detta moment kan polisen på begäran av Migrationsverket föra

samtalen, om antalet ansökningar har ökat kraftigt eller även annars av särskilda skäl.

Ur artikel 14.2 har vissa villkor för att kunna avstå från en asylintervju strukits. Av de strukna villkoren har endast det villkor genomförts nationellt som gäller möjligheten att avstå från asylsamtal i samband med ny ansökan. Det föreslås att utlänningslagen ändras till de delar som gäller ny ansökan.

Till artikeln har det fogats ändringar också i fråga om en medlemsstats möjlighet att avstå från intervju, om en sökande inte kan delta i en personlig intervju på grund av varaktiga omständigheter som ligger utanför hans eller hennes kontroll. Till artikel 14.2 b har det fogats en bestämmelse enligt vilken den beslutande myndigheten, om oklarhet råder, ska anlita en medicinsk yrkesutövare för att fastställa om omständigheterna är övergående eller varaktiga. Enligt utlänningslagen kan man avstå från asylsamtal endast i samband med ny ansökan. Bestämmelsen om att avstå från personlig intervju är inte bindande för medlemsstaterna, och det är därför inte nödvändigt att ändra utlänningslagen.

Artikel 15. I artikeln föreskrivs det om kraven på den personliga intervjun. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 13 i det tidigare förfarandedirektivet.

Enligt det tidigare förfarandedirektivet ska intervjuaren vara tillräckligt kompetent för att kunna beakta de personliga och allmänna omständigheter som ligger bakom ansökan, inklusive sökandens kulturella ursprung eller utsatta ställning. Enligt artikel 15.3 a i det omarbetade direktivet ska den som genomför intervjun vara kompetent, och till förteckningen över de omständigheter som ska beaktas har fogats kön, sexuell läggning och könsidentitet. Bestämmelsen i artikel 14.1 enligt vilken den person som genomför intervjun förutsätts vara behörig enligt nationell rätt att genomföra sådana intervjuer, tar samtidigt ställning till kompetensen hos den som genomför intervjun. Enligt vad som konstaterades i samband med granskningen av denna punkt i artikeln, ska enligt 97 § 2 mom. i utlänningslagen asylsamtal i främsta hand föras av Migrationsverket. Till god förvaltning hör i Finland att varje myndighet har sakkunskap om sitt eget verksamhetsområde. Utbildningen hos Migrationsverkets personal har grans-

kats särskilt i samband med behandlingen av artikel 4. Såsom det konstaterades ovan kan även polisen delta i asylsamtal, om ett stort antal ansökningar har lämnats in samtidigt. Samma krav på god förvaltning som nämnts ovan gäller för en polisman som för asylsamtal. Polisens utbildning granskas närmare i detaljmotiveringen till 97 §.

Enligt den nya artikel 15.3 b ska det om möjligt ordnas så att intervjun med sökanden genomförs av en person av samma kön, om sökanden så begär. Avvikelse från detta kan göras om den beslutande myndigheten har skäl att tro att en sådan begäran grundar sig på omständigheter utan koppling till sökandens svårigheter att på ett uttömmande sätt lägga fram skälen för sin ansökan. Enligt asylanvisningen ska asylsamtal vid behov föras av en kvinna, särskilt när det kan förutsättas vara svårt för en kvinnlig asylsökande att lägga fram alla skäl för sin ansökan på grund av händelser som hon har upplevt eller av orsaker som hänger samman med den egna kulturbakgrunden. Ordalydelsen i asylanvisningen kommer att ändras så att den stämmer överens med det tillägg som fogats till direktivet.

Bestämmelsen om tolkning i det tidigare förfarandedirektivet har överförs till artikel 15.3 c och små ändringar i dess ordalydelse har gjorts. Enligt det tidigare förfarandedirektivet är det inte nödvändigt att kommunikationen äger rum på det språk som sökanden föredrar, om det finns något annat språk som han eller hon rimligen kan förväntas förstå och som han eller hon kan kommunicera på. Enligt det omarbetade direktivet ska kommunikationen äga rum på det språk som sökanden föredrar, såvida det inte finns något annat språk som han eller hon förstår och som han eller hon kan kommunicera tydligt på. Ändringen i direktivet föranleder inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen. Migrationsverkets asylanvisning kommer att preciseras i enlighet med det tillägg som fogats till direktivet. Till denna punkt har en bestämmelse också fogats enligt vilken medlemsstaterna när det är möjligt ska tillhandahålla en tolk av samma kön som sökanden, om sökanden så begär, såvida inte den beslutande myndigheten har skäl att anta att en sådan begäran grundar sig på omstän-

digheter utan koppling till sökandens eventuella svårigheter att på ett uttömmande sätt lägga fram grunderna för sin ansökan. Enligt asylansvisningen ska, när det är möjligt, en kvinnlig tolk användas under asylsamtalen, särskilt när det kan förutsättas vara svårt för en kvinnlig asylsökande att lägga fram alla skäl för sin ansökan på grund av händelser som hon har upplevt eller av orsaker som hänger samman med den egna kulturbakgrunden. Ordalydelsen i asylansvisningen kommer att ändras så att den stämmer överens med det tillägg som fogats till direktivet.

Enligt den nya artikel 15.3 d ska medlemstaterna se till att den som intervjuar en person som ansökt om internationellt skydd om innehållet i ansökan inte bär militär eller brottsbekämpande myndigheters uniform. Såsom det ovan konstaterades är det i främsta hand Migrationsverket som för asylsamtal, och verkets personal bär inte uniform. Vid en tillfällig anhopning av ansökningar kan asylsamtal också föras av polisen. Användningen av brottsbekämpande myndigheters uniform behandlas i detaljmotiveringen till 97 § och förbud att använda uniform ska fogas till asylansvisningen.

Enligt den nya artikel 15.3 e ska medlemsstaterna se till att intervjuer med underåriga genomförs på ett barnvänligt sätt. Bestämmelser om fästande av uppmärksamhet vid barnets bästa och om hörande av barn finns i 6 § i utlänningslagen. Enligt den ska ett barn som har fyllt 12 år höras, om det inte är uppenbart onödigt, och också ett yngre barn kan höras. Barnets åsikter ska beaktas enligt barnets ålder och utvecklingsnivå. Det föreslås att 97 a § i utlänningslagen ändras så att en företrädare för barnet ska vara närvarande under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare. Enligt asylansvisningen ska en socialarbetare vid förläggningen ges tillfälle att närvara under asylsamtal med en minderårig. Alternativt begärs av socialarbetaren ett utlåtande om hur barnets bästa enligt socialarbetaren skulle kunna tillgodoses i den sökandes fall. I praktiken förs asylsamtal med minderåriga av personer vid Migrationsverket som är särskilt förtrogna med sådana samtal. Vid verkets asylenhet finns det en person som är sakkunnig i fråga om minderåriga och som bl.a. ordnar utbildning i

frågor som gäller minderåriga. För alla som för asylsamtal med minderåriga har det ordnats specialutbildning i hur asylsamtal med minderåriga ska föras. Verket har också särskilda anvisningar för asylsamtal med minderåriga. Asylansvisningen kommer att preciseras i enlighet med ändringen i direktivet.

Artikel 16. Till direktivet har en ny artikel fogats som gäller den personliga intervjuens innehåll. Enligt den ska den beslutande myndigheten när intervjun genomförs se till att sökanden har lämpliga möjligheter att så fullständigt som möjligt lägga fram de underlag som behövs för att styrka ansökan och som avses i artikel 4 i skyddsgrundsdirektivet. Detta ska inbegripa en möjlighet för sökanden att förklara eventuella saknade uppgifter och/eller eventuella oförenligheter och motsägelser i sökandens utsagor. Bestämmelser om asylsamtal finns i 97 och 98 § i utlänningslagen. Enligt lagen reder Migrationsverket ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta bosättningsland är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana. Enligt motiveringen (RP 28/2003 rd) utreds händelser som skett i det förflutna och som är viktiga med tanke på asylutredningen, men särskild vikt ska också läggas vid hotet av eventuella rättskränkningar i framtiden.

Asylanvisningen innehåller detaljerade anvisningar som gäller förloppet av samtalet, och i asylansvisningen konstateras den centrala betydelse som samtalet har för avgörandet av ärendet. Enligt anvisningen ska sökanden innan asylsamtalen inleds underrättas om orsaken till och avsikten med samtalet och om förloppet av samtalet. I anvisningen konstateras det att sökanden ska ges möjlighet att lägga fram en detaljerad beskrivning och bevis för omständigheterna i anslutning till fallet. Den som för samtalet kan vid behov be sökanden berätta om de viktigaste omständigheterna med tanke på ansökan, och ytterligare frågor ska ställas för att ärendet ska kunna utredas. Intervjuaren ska också ge biträdet möjlighet att ställa frågor som behövs för utredande av ärendet och att framföra påpekanden inom de gränser som intervjuaren fastställer. I anvisningen rekommenderas det att man före samtalet kommer överens med

biträdet om i vilken ordning tillägsfrågorna ställs, t.ex. efter varje tema som behandlats under samtalet. Efter samtalet ska det protokoll som upprättats över samtalet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlighet att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet. Sökanden ska kunna ta del av protokollet och peka på eventuella kompletteringsbehov innan protokollet undertecknas. Sökanden underrättas också om möjligheten att senare skriftligen komplettera sitt samtalsprotokoll. Sökanden bekräftar protokollets innehåll med sin underskrift på protokollets varje sida. På detta sätt vill man säkerställa att grunderna för ansökan har antecknats korrekt och att eventuella missförstånd undviks. Samtidigt är det ännu möjligt att reda ut eventuella motstridigheter.

Den gällande lagstiftningen, dess förarbeten och myndigheternas praxis grundad på anvisningar motsvarar det som bestäms i direktivet och det finns till denna del inget behov av lagändringar.

Artikel 17. Artikeln gäller rapportering och upptagning i samband med personliga intervjuer. I det tidigare förfarandedirektivet finns det bestämmelser om detta i artikel 14, som dock har kompletterats betydligt.

Enligt artikel 17.1 ska medlemsstaterna se till att det i samband med varje personlig intervju antingen upprättas en ingående, objektiv rapport som innehåller alla väsentliga uppgifter eller att det görs en utskrift. Enligt 97 a § 4 mom. i utlänningslagen ska ett protokoll upprättas över asylsamtalet. I motiveringen (RP 86/2008 rd) och asylanvisningen förutsätts det att de omständigheter som sökanden framfört och som inverkar på ärendet antecknas omsorgsfullt och objektivt i protokollet över asylsamtalet. Om sökandens biträde ställer frågor antecknas såväl frågorna som sökandens svar i protokollet. Om sökanden vägrar att svara på en fråga, ska också detta antecknas i protokollet. I protokollet över asylsamtalet antecknas också eventuella starka känslotillstånd hos sökanden. Av protokollet över asylsamtalet ska enligt motiveringen och asylanvisningen vidare framgå hur och på vilket språk utredningen har gjorts. Likaså ska tidpunkten för och pauserna under

utredningen antecknas i protokollet. I protokollet görs också en anteckning om det under tolkningen eller i växelverkan mellan sökanden och intervjuaren har framkommit omständigheter som kan bedömas ha inverkat på sökandens uppfattning om vad han eller hon berättat. Efter samtalet ska protokollet över asylsamtalet tolkas för sökanden. Sökanden ska underrättas om möjligheten att göra korrigeringar och tillägg till protokollet. Korrigering av felöversättningar eller oriktiga anteckningar ska inte vändas emot sökanden. Sökanden ska bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift. Om sökanden vägrar underteckna protokollet, ska skälen för denna vägran anges i protokollet. Den gällande lagstiftningen, dess förarbeten och myndigheternas praxis grundad på anvisningar motsvarar det som bestäms i direktivet, och det finns till denna del inget behov av lagändringar.

Enligt artikel 17.2 får medlemsstaterna föreskriva ljud- eller videoupptagning av den personliga intervjun. Om en sådan upptagning görs ska medlemsstaterna se till att upptagningen eller utskriften av denna finns tillgänglig i anslutning till sökandens akt. Enligt 97 a § 3 mom. får asylsamtalet spelas in i form av ljud och bild. I praktiken spelar Migrationsverket regelrätt in alla asylsamtal i form av ljud. Det betraktas som viktigt med tanke på både sökandens och intervjuarens rättssäkerhet. Sökanden underrättas om inspelningen innan samtalet börjar. Ljudupptagningen förvaras hos Migrationsverket tillsammans med informationen om ansökan i fråga och sökanden kan där lyssna till den. Enligt 12 § i offentlighetslagen har var och en rätt att få ta del av en handling som gäller en själv. Med handling avses enligt 5 § i offentlighetslagen även ett meddelande som avser ett visst objekt eller ärende och uttrycks i form av tecken som på grund av användningen är avsedda att höra samman och vilket kan uppfattas endast med hjälp av automatisk databehandling eller en ljud- eller bildåtergivningsanordning eller något annat hjälpmedel. Direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Enligt artikel 17.3 ska medlemsstaterna se till att sökanden ges möjlighet att muntligen och/eller skriftligen kommentera eller förtydliga eventuella felöversättningar eller miss-

uppfattningar i rapporten eller utskriften, antingen i samband med att den personliga intervjun avslutas eller inom en fastställd tidsfrist innan den beslutande myndigheten fattar beslut. För detta ändamål ska medlemsstaterna säkerställa att sökanden underrättas om rapportens hela innehåll eller innehållet i de väsentliga delarna av utskriften, om nödvändigt med bistånd av en tolk. Medlemsstaterna ska därefter begära att sökanden bekräftar att rapportens eller utskriftens innehåll återger intervjun korrekt. Enligt 97 a § 4 mom. i utlänningslagen ska protokollet efter samtalet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlighet att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska enligt 4 mom. vidare bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift och ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet. Behovet av tolkning av protokollet motiveras (RP 86/2008 rd) genom möjligheten att göra korrigeringar av och tillägg till protokollet. Korrigeringar av felöversättningar eller oriktiga anteckningar ska inte vändas emot sökanden. Enligt motiveringen och asylansvisningen ska sökanden få sätta sig in i protokollet och behovet av att eventuellt komplettera det innan det undertecknas, för att man ska kunna säkerställa att grunderna för ansökan har antecknats riktigt och undvika eventuella missförstånd. I motiveringen och asylansvisningen konstateras det vidare att sökanden i regel ska ges en kopia av samtalsprotokollet genast efter samtalet och att det endast i undantagsfall kan bli fråga om att ge kopian senare. Också då ska kopian ges så snart som möjligt efter det att samtalet avslutats. Ändringen i direktivet föranleder inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Enligt artikel 17.3 behöver medlemsstaterna inte begära att sökanden bekräftar att rapportens eller utskriftens innehåll återger intervjun korrekt, om den personliga intervjun tas upp i enlighet med artikel 17.2 och om upptagningen får användas som bevisning i sådana överklaganden som avses i kapitel V i förfarandedirektivet. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 16 kan medlemsstaterna, om de tillhandahåller både en utskrift och upptagning av den personliga intervjun, neka sökanden att lämna in kommentarer

och/eller förtydliganden med avseende på utskriften. Enligt vad som ovan konstaterats i Finland spelas samtalet in i form ljud och ljudupptagningen kan vid behov användas vid överklaganden enligt kapitel V i förfarandedirektivet. Över samtalet upprättas också ett protokoll som sökanden bekräftar med sin underskrift. Någon redogörelse av samtalet ord för ord (transkription) görs dock inte. På det ovan beskrivna sättet har sökanden också möjlighet att kommentera samtalsprotokollet och framföra förtydliganden till det. Utlänningslagen uppfyller kraven i direktivet och behöver till denna del inte ändras.

Om en sökande vägrar bekräfta att innehållet i rapporten eller utskriften återger den personliga intervjun korrekt, ska enligt artikel 17.4 skälen till vägran noteras i sökandens akt. En sådan vägran ska inte hindra den beslutande myndigheten från att fatta beslut om ansökan. Enligt motiveringen till 97 a § 4 mom. (RP 86/2008 rd) och asylansvisningen konstateras det att om sökanden vägrar underteckna protokollet, ska skälen för denna vägran anges i protokollet. Sökanden ska få en kopia av protokollet oberoende av om han eller hon har undertecknat protokollet eller inte. Samtidigt ska sökanden upplysas om möjligheten att lämna tilläggsutredningar om grunderna för ansökan senare under behandlingen av ansökan. Om sökanden vägrar bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift, ska detta enligt motiveringen och asylansvisningen inte hindra Migrationsverket från att fatta beslut om hans eller hennes ansökan. Vägran att bekräfta protokollets innehåll kan emellertid beaktas vid beslutsprövningen.

Enligt artikel 17.5 ska sökande och deras juridiska rådgivare eller andra rådgivare ha tillgång till rapporten eller utskriften och, i förekommande fall, upptagningen innan den beslutande myndigheten fattar beslut. Om en medlemsstat ändå föreskriver både en utskrift och en upptagning av den personliga intervjun behöver medlemsstaten inte ge tillgång till upptagningen under förfarandena i första instans. En sådan möjlighet ska dock ges vid sökande av ändring. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17.3 får medlemsstaterna, om ansökan behandlas i ett påskyndat förfarande enligt artikel 31.8, föreskriva att

tillgång till rapporten eller utskriften och, i förekommande fall, upptagningen beviljas vid den tidpunkt då beslutet fattas. Enligt vad som ovan har sagts tolkas samtalsprotokollet för sökanden genast efter det att samtalet har avslutats och sökanden ges en kopia av protokollet. Enligt offentlighetslagen har sökanden dessutom rätt att av Migrationsverket få uppgifter om en handling som gäller en själv, inbegripet protokoll över asylsamtal, också senare. Sökandena har samma rättigheter oavsett om det är fråga om ett normalt eller ett påskyndat asylförfarande. Samma rättigheter gäller också för en sökandes biträde eller företrädare. Ändringarna i direktivet föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Artikel 18. Till direktivet har en ny artikel fogats som gäller läkarundersökning. Enligt artikeln ska medlemsstaterna, om den beslutande myndigheten bedömer att det är relevant för bedömningen av en ansökan om internationellt skydd, med förbehåll för sökandens medgivande, med offentliga medel anordna en läkarundersökning av sökanden med avseende på tecken som skulle kunna tyda på tidigare förföljelse eller allvarlig skada. Alternativt får medlemsstaterna föreskriva att sökanden anordnar en sådan läkarundersökning. Läkarundersökningarna ska utföras av kvalificerade medicinska yrkesutövare och resultatet av dem ska överlämnas till den beslutande myndigheten så snart som möjligt. Medlemsstaterna får också utse de medicinska yrkesutövare som får utföra sådana läkarundersökningar. Medlemsstaterna ska informera sökande om att de på eget initiativ och på egen bekostnad får ordna en sådan läkarundersökning, om undersökningen inte görs på initiativ av den beslutande myndigheten. Den beslutande myndigheten ska väga in resultaten av läkarundersökningarna i sin bedömning tillsammans med övriga delar av ansökan.

I 97 § i utlänningslagen föreslås det bestämmelser om att läkarundersökning ska ordnas på Migrationsverkets initiativ. I Finland kan en läkarundersökning endast göras av en behörig yrkesutbildad inom hälso- och sjukvården, och någon särskild bestämmelse om detta behövs därför inte. Med tanke på beslutsfattandet i asylfrågor är det varken

möjligt eller nödvändigt att utse vissa yrkesutbildade inom hälso- och sjukvården för att utföra de läkarundersökningar som avses i artikeln.

Artikel 19. Till direktivet har en ny artikel fogats, enligt vilken sökande kostnadsfritt ska tillhandahållas rättslig information och information om förfarandet i första instans. Om beslutet angående en ansökan i första instans skulle gå sökanden emot ska medlemsstaterna också på begäran ge sökande information utöver den information som ges i enlighet med artiklarna 11 och 12 i syfte att tydliggöra skälen till beslutet och förklara hur det kan överklagas. Det kostnadsfria tillhandahållandet av rättslig information och information om handläggningen i ärendet ska omfattas av de villkor som anges i artikel 21.

I samband med denna artikel är det nödvändigt att också hänvisa till direktivets artikel 20.2, enligt vilken artikel 19 inte tillämpas, om medlemsstaterna tillhandahåller kostnadsfritt rättsligt bistånd och/eller biträde vid förfaranden i första instans. I Finland har en sökande rätt till kostnadsfri rättshjälp vid förfaranden i samband med såväl det första beslutet som med sökande av ändring enligt vad som bestäms i rättshjälpslagen. Artikel 19 i direktivet föranleder således inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Artikel 20. Merparten av artikeln är ny. Enligt den ska medlemsstaterna se till att kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde beviljas på begäran vid överklaganden. Detta ska åtminstone omfatta utarbetande av de nödvändiga inlagorna och deltagande i förhandlingarna i domstol i första instans på sökandens vägnar. Medlemsstaterna får föreskriva att kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde inte ska beviljas, om en domstol eller någon annan behörig myndighet anser att sökandens överklagande saknar rimliga utsikter till framgång. Om en myndighet som inte är en domstol fattar ett sådant beslut, ska sökanden ha rätt till ett effektivt rättsmedel. Det rättsliga biståndet och det rättsliga företrädandet får inte inskränkas godtyckligt och sökandens faktiska tillgång till rättslig prövning ska inte hindras. Kostnadsfri tillgång till rättsligt bistånd och biträde ska omfattas av de villkor som anges i artikel 21.

I Finland har sökande möjlighet att få kostnadsfri rättshjälp både vid förfaranden i anslutning till det första beslutet och vid förfaranden i anslutning till sökande av ändring enligt vad som bestäms i rättshjälpslagen. Enligt 2 § 2 mom. i rättshjälpslagen beviljas rättshjälp personer utan hemkommun i Finland samt personer som inte har hemvist och inte är bosatta i någon annan av EU:s medlemsstater eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om personens sak behandlas i en finsk domstol eller om det finns särskilda skäl att bevilja rättshjälp. Detta ska åtminstone omfatta utarbetande av de nödvändiga inlagorna och deltagande i förhandlingarna i domstol i första instans på sökandens vägnar. Enligt 7 § i rättshjälpslagen beviljas rättshjälp inte, om saken är av ringa betydelse för sökanden, det skulle vara uppenbart oändamålsenligt i jämförelse med den nytta sökanden får, drivande av saken skulle vara rättsmissbruk, eller saken grundar sig på överlåten rätt och det finns anledning att anta att överlåtelserna har skett i syfte att komma i åtnjutande av rättshjälp. Enligt 5 § i rättshjälpslagen kan rättshjälpen begränsas till särskilt angivna åtgärder. Rättshjälpen omfattar biträdets åtgärder för en tid av högst hundra timmar. Den domstol som behandlar saken kan dock besluta att rättshjälpen ska fortsätta om det finns särskilda skäl för detta med beaktande av rättshjälpstagarens behov av rättskydd och ärendets art och omfattning. Den nationella lagstiftningen uppfyller förpliktelserna i artikel 20 och artikeln föranleder således inga åtgärder.

Artikel 21. Artikeln gäller villkoren för kostnadsfritt tillhandahållande av rättslig information och information om förfarandet och av rättsligt bistånd och biträde. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 15. Hänvisningarna i artikeln till tillhandahållande av information enligt artikel 19 beskrivs inte närmare, eftersom det av ovannämnda orsaker inte är nödvändigt att nationellt genomföra bestämmelserna i artikel 19.

Enligt den nya artikel 21.1 ska det kostnadsfria rättsliga bistånd och biträde som avses i artikel 20 tillhandahållas av dessa personer i enlighet med vad som är godkänt eller tillåtet i nationell rätt. Enligt 8 § i rätts-

hjelplagen lämnas rättshjälpen av ett offentligt rättsbiträde. I domstolsärenden kan till biträde dock också förordnas ett privat biträde som har gett sitt samtycke till uppdraget. Till privat biträde ska förordnas en advokat eller ett rättegångsbiträde med tillstånd enligt lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011).

Enligt det nya tredje stycket i artikel 21.2 får medlemsstaterna föreskriva att det kostnadsfria rättsliga bistånd och biträde som avses i artikel 20 inte beviljas sökande som inte längre befinner sig på territoriet vid tillämpning av artikel 41.2 c. Bestämmelsen är inte förpliktande och det är inte nödvändigt att på nationell nivå föreskriva om detta.

Artikel 22. Artikeln gäller sökandens rätt till rättsligt bistånd och biträde på egen bekostnad i alla skeden av förfarandet, också efter negativa beslut. Artikel 22.1 baserar sig på artikel 15.1 i det tidigare direktivet. Till artikel 22 har fogats en ny punkt 2, enligt vilken medlemsstaterna får tillåta icke-statliga organisationer att lämna kostnadsfritt rättsligt bistånd och/eller biträde till sökande i förfaranden i första instans och i förfaranden för ändringssökande i enlighet med nationell rätt. Enligt 9 § i utlänningslagen finns bestämmelser om utlänningsrätt till rättshjälp i rättshjälpslagen (257/2002). När ett förvaltningsärende behandlas kan dock en annan person med juristutbildning än ett offentligt rättsbiträde förordnas till utlänningsbiträde.

Artikel 23. Artikeln gäller räckvidden för rättsligt bistånd och biträde. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 16.

Artikel 23.1 andra stycket som gäller möjligheten att av säkerhetsskäl begränsa det rättsliga biträdets rätt att få tillgång till handlingar som gäller sökanden har preciserats. I sådana fall ska medlemsstaterna a) ge besvärsmyndigheten tillgång till uppgifterna eller källorna och b) fastställa förfaranden i nationell rätt som garanterar att sökandens rätt till försvar iakttas. När det gäller led b får medlemsstaterna i synnerhet bevilja juridiska rådgivare eller andra rådgivare som genomgått säkerhetskontroll tillgång till uppgifterna eller källorna i fråga, i den mån uppgifterna är relevanta för prövningen av ansökan eller

beslutet om att återkalla internationellt skydd.

I Finland ska förvaltningsdomstolen enligt de rättsregler som ingår i högsta förvaltningsdomstolens årsboksavgöranden (HFD 2007:47, 48 och 49) själv inhämta det material som hållits hemligt för parterna för att bedöma om hemlighållandet varit motiverat och om beslutet varit lagligt. Det har inte i sig ansetts vara i strid med Europakonventionen att med hänsyn till nationell säkerhet fatta beslut om att sekretessbelagt material inte omfattas av partsoffentligheten.

Till artikel 23.2 har fogats en hänvisning till mottagandedirektivet. Hänvisningen gäller tillträde för den som bistår eller företräder en sökande till områden med begränsat tillträde som förvarsenheter och transitzoner. Ur artikel 23.2 har strukits möjligheten att begränsa rätten att besöka sökande inom områden med begränsat tillträde endast om denna begränsning enligt nationell lagstiftning är objektivt nödvändig av hänsyn till säkerheten, den allmänna ordningen eller den administrativa verksamheten på området eller för att sörja för en effektiv prövning av ansökan, under förutsättning att den juridiska rådgivarens eller en annan rådgivares tillträde inte därigenom begränsas avsevärt eller omöjliggörs. Enligt 6 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002) har den som hålls i förvar rätt att hålla kontakt med bl.a. ett allmänt rättsbiträde, den advokat eller någon annan med juris kandidatexamen som är utlänningsombud, och kontakterna får inte övervakas eller begränsas med stöd av bestämmelserna i 4 kap. i den lagen. Utförd säkerhetskontroll kan dock ställas som villkor för besök i förvarsenheten.

Artikel 23.3 har ändrats så att formuleringen är förpliktande. Enligt den ska sökanden tillåtas att till den personliga intervjun medföra en juridisk rådgivare eller annan, enligt nationell rätt godkänd eller tillåten, rådgivare. Till artikel 23.3 har det fogats en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna får föreskriva att den juridiska rådgivaren eller den andra rådgivaren endast får göra inlägg i slutet av intervjun. I asylansökan konstateras det att en asylsökande har rätt att anlita biträde i sitt ärende. Den individuella rättsli-

ga hjälpen omfattar både polisens eller gränsbevakningsväsendets undersökningar om identitet och resruttn och Migrationsverkets asylsamtal. Enligt anvisningen är det bra att före samtalet komma överens med biträdet om i vilket skede eventuella tilläggsfrågor kan ställas, t.ex. efter varje tema som behandlats under samtalet.

Artikel 24. Till direktivet har fogats en ny artikel om sökande i behov av särskilda förfarandegarantier. Enligt artikeln ska medlemsstaterna bedöma om sökanden är i behov av särskilda förfarandegarantier. Sökande som är i behov av sådana garantier ges det stöd som behövs för att de ska kunna utnyttja sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter under hela asylförfarandet. Om stödet inte kan ges vid påskyndat förfarande eller gränsförfarande ska förfarandet inte tillämpas. Det finns inte bestämmelser om detta i den nationella lagstiftningen. Därför föreslås det att det till utlänningslagen fogas en ny 96 a § om särskilda förfarandegarantier. Det är emellertid inte nödvändigt att till utlänningslagen foga bestämmelser som hänför sig till den hänvisning i artikel 24.3 som gäller artikel 43 om gränsförfaranden, eftersom gränsförfaranden inte tillämpas i Finland, eller till den hänvisning som gäller artikel 46.6 om rätten att stanna kvar i landet medan ändring söks, eftersom sökande i Finland vars ansökan inte behandlas enligt påskyndat förfarande har rätt att stanna i landet under den tid som besväret behandlas.

Artikel 25. Artikel 25 gäller garantier för ensamkommande barn. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 17.

Artikel 25.1 a, som gäller företrädare för ensamkommande barn, har ändrats. Till artikeln har fogats ett krav på att det ensamkommande barnet genast ska informeras om att en företrädare har utsetts. Till artikel 24.1 har även införts en bestämmelse om att företrädaren ska utföra sitt uppdrag i enlighet med principen om barnets bästa och ha de nödvändiga sakkunskaperna för detta. Enligt 39 § i mottagandelagen ska det utan dröjsmål utses en företrädare för sådana barn utan vårdnadshavare eller laglig företrädare som söker internationellt skydd. Företrädaren förordnas av tingsrätten. Enligt 40 § i mottagan-

delagen ska företrädaren vara en för uppdraget lämplig myndig person som ger sitt samtycke och som har förmåga att sköta sitt uppdrag på ett oklanderligt sätt. En förutsättning för förordnande till företrädare är att personen har uppvisat ett straffregisterutdrag för tingsrätten. I motiveringen till paragrafen konstateras det att företrädaren kan vara en kommunal tjänsteinnehavare eller arbetstagarare. Företrädarens uppdrag kan ansluta sig till tjänsten eller anställningen, men endast personer som gett sitt samtycke ska utses till uppdraget. Uppdraget kan skötas av t.ex. en tjänsteförmyndare eller socialarbetare i kommunen. Företrädaren kan också arbeta inom en barnskyddsorganisation eller vara någon annan för uppdraget lämplig person. Enligt motiveringen kan den som är juridisk rådgivare till en person som söker internationellt skydd i regel inte samtidigt vara företrädare, och en person som är anställd vid en förläggning bör inte heller utses till företrädare. Ändringen i artikeln föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

I artikel 25.1 a finns också bestämmelser om att företrädaren ska bytas ut endast om det är nödvändigt. Enligt 42 § i mottagandelagen kan en företrädare befrias från sitt uppdrag om han eller hon begär det eller på grund av sjukdom eller av någon annan orsak är förhindrad eller oförmögen att sköta sitt uppdrag eller om det finns andra särskilda skäl. I motiveringen till paragrafen konstateras det att grunden för befriandet kan vara att företrädaren är sjuk eller förhindrad att sköta sitt uppdrag på grund av andra arbetsuppgifter eller oförmåga att sköta uppdraget. Befriande av företrädaren från uppdraget kan också komma i fråga om företrädarens intresse står i strid med barnets eller om barnet och företrädaren annars inte kommer överens. Om en anställd märker att en företrädare inte är lämplig för sitt uppdrag eller att barnet är skrämt eller ångestfyllt på grund av företrädarens handlingar, ska förläggningen försöka reda ut situationen genom att höra barnet och företrädaren och vid behov ansöka om att företrädaren befrias från uppdraget. Ändringen i artikeln föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

Organisationer eller personer som befinner sig i eller skulle kunna finnas i en in-

tressekonflikt med det ensamkommande barnet ska enligt artikel 25.1 a inte kunna utses till företrädare. I mottagandelagen finns ingen specifik bestämmelse om att en företrädarens intressen inte får stå i strid med barnets intressen. Enligt 40 § 1 mom. i mottagandelagen förordnas till företrädare en för uppdraget lämplig myndig person som ger sitt samtycke och som har förmåga att sköta sitt uppdrag på ett oklanderligt sätt. I motiveringen till 42 § om befriande av en företrädare från sitt uppdrag konstateras det att befriande av företrädaren från uppdraget kan komma i fråga om företrädarens intresse står i strid med barnets. Beaktande av intressekonflikter vid förordnande av företrädare framgår alltså åtminstone indirekt av mottagandelagen. Mottagandelagen håller som bäst på att ändras och i regeringens proposition (RP 171/2014 rd), som har lämnats till riksdagen 26 september 2014, föreslås det att lagen kompletteras också i detta avseende.

I artikel 25.1 b i det tidigare direktivet fanns bestämmelser om att medlemsstaterna skulle ge företrädaren möjlighet att närvara vid asylsamtalet. Artikel 25.1 b har ändrats så att medlemsstaterna ska se till att företrädaren och/eller en juridisk rådgivare eller annan, enligt nationell rätt godkänd eller tillåten, rådgivare är närvarande vid asylsamtalet. Det föreslås att 97 a § i utlänningslagen om asylsamtal ändras till denna del.

Artikel 25.2 b och c samt artikel 25.3 som innehåller olika motiveringar för att inte utnämna en företrädare har strukits. De strukna bestämmelserna är inte förpliktande och de har inte genomförts nationellt. Sloandet av bestämmelserna föranleder därför inte några åtgärder.

Till artikel 25 har fogats en ny punkt 4, enligt vilken ensamkommande barn och deras företrädare kostnadsfritt ska förses med rättslig information och information om förfarandet enligt artikel 19 också i sådana förfaranden om återkallande av internationellt skydd som föreskrivs i kapitel IV. Bestämmelserna om upphörande och återkallande av internationellt skydd enligt 107 och 108 § i utlänningslagen förutsätter att en individuell utredning görs om återkallande av skydd övervägs. Det förs då samtal med den som fått tillstånd. Om polisen eller gränsbevaknings-

väsendet får kännedom om omständigheter som kan föranleda att återkallande av skydd övervägs, hör polisen den som fått internationellt skydd innan ärendet anmäls till Migrationsverket. I samband med intervjun och hörandet ges den som fått internationellt skydd rättslig information och information om förfarandet i fråga om ärendet. Eftersom en företrädare som utsetts för en minderårig med stöd av 41 § i mottagandelagen för vårdnadshavarens talan i angelägenheter som gäller barnets person och förmögenhet har han eller hon rätt att få motsvarande uppgifter. Till asylanvisningen ska fogas ett omnämmande enligt direktivet om skyldigheten att lämna uppgifter.

Artikel 25.5 om utredning av den medicinska åldern har preciserats genom att det till det första stycket har fogats en bestämmelse enligt vilken läkarundersökningar för att fastställa åldern kan göras om medlemsstaterna efter sökandens allmänna uttalanden eller andra relevanta indikationer hyser tvivel beträffande sökandens ålder. Enligt 6 a § 1 mom. i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlännings, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Även till artikel 25.5 första stycket har det fogats ett tillägg, enligt vilket medlemsstaterna ska utgå från att sökanden är underårig om de fortfarande efter att personens medicinska ålder har klarlagts hyser tvivel när det gäller sökandens ålder. I motiveringen (RP 240/2009) till 6 a § i utlänningslagen konstateras det att myndigheterna vid beslutsfattandet ska beakta att en rättsmedicinsk undersökning inte ger exakt information om sökandens ålder och i oklara fall avgöra ärendet till sökandens fördel. Av samma orsak har det ansetts nödvändigt att i 6 b § i utlänningslagen föreskriva att två sakkunniga ska ge ett gemensamt utlåtande med anledning av den rättsmedicinska undersökningen. Om de som avger utlåtandet inte på basis av undersökningsresultaten kan komma fram till en samstämmig bedömning om sökandens ålder, ska den rättsmedicinska åldersbestämningen inte ha någon betydelse för bestämningen av sökandens ålder.

I artikel 25.6 andra stycket a finns en ny bestämmelse som begränsar användningen av påskyndat förfarande när det är fråga om ensamkommande barn. Påskyndat förfarande kan användas endast om sökanden kommer från ett säkert ursprungsland, har lämnat in en efterföljande ansökan som inte kan nekas prövning eller om sökanden på allvarliga grunder kan betraktas som en fara för den inre säkerheten eller den allmänna ordningen i medlemsstaten, eller med tvång har utvisats som ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet enligt nationell rätt. Det föreslås att utlänningslagen ändras så att tillämpning av påskyndat förfarande ska vara möjlig i ovan nämnda fallen endast om sökanden kommer från ett säkert ursprungsland. På motsvarande sätt föreslås det i den nya 104 § bestämmelser om att påskyndat förfarande kan användas när det gäller en minderårig utan förmyndare endast när den minderåriga kommer från ett säkert ursprungsland.

I artikel 25.6 andra stycket a finns en ny bestämmelse om förutsättningarna för användningen av gränsförfaranden enligt artikel 43 när det gäller ensamkommande barn. I Finland tillämpas inte de gränsförfaranden som avses i artikel 43, och det föreslås inte i denna proposition att förfarandena tas i bruk. Punkten föranleder därför inga nationella åtgärder.

Enligt den nya bestämmelsen i artikel 25.6 andra stycket c kan medlemsstaterna neka prövning av ansökan i enlighet med artikel 33.2 c om ett land som inte är en medlemsstat anses vara ett säkert tredjeland för sökanden i enlighet med artikel 38, under förutsättning att detta är för den underåriges bästa. I samband med motiveringen till den nya 99 a § om säkra tredjeländer granskas det hur den underåriges bästa beaktas i dessa situationer.

Enligt artikel 25.6 andra stycket d kan medlemsstaterna tillämpa det förfarande som avses i artikel 20.3 om den underåriges företrädare har juridisk utbildning i enlighet med nationell rätt. Enligt förfarandet ska kostnadsfritt rättsligt bistånd och rättsligt biträde inte beviljas om en domstol eller någon annan behörig myndighet anser att sökandens ändringssökande saknar rimliga utsikter till framgång. Eftersom förfarandet enligt försla-

get inte ska tas i bruk i Finland, föranleder inte heller led d några åtgärder.

Det nya tredje stycket i artikel 25.6 gäller den situation då artikel 46.6 tillämpas på ensamkommande barn. I artikel 46.6 finns bestämmelser om villkoren för återsändande innan en domstol har avgjort sökandens besvär över ett beslut. I dessa situationer ska medlemsstaterna ge garantier som motsvarar minst de som föreskrivs i 46.7, enligt vilken sökanden ska ha tillgång till nödvändig tolkning och nödvändigt rättsligt bistånd och biträde samt ha minst en vecka på sig att förbereda sin begäran om förbud mot eller avbrytande av verkställigheten och att för domstolen lägga fram de argument som talar för att låta honom eller henne stanna kvar på territoriet i avvaktan på resultatet av förfarandet. Det förutsätts dessutom att domstolen i samband med begäran om förbud mot eller avbrytande av verkställigheten prövar den beslutande myndighetens negativa beslut med avseende på faktiska och rättsliga omständigheter. Det nya tredje stycket i artikel 25.6 begränsar emellertid inte de undantag från rätten att stanna kvar vid efterföljande ansökningar som avses i artikel 41. I Finland har personer som söker internationellt skydd tillgång till tolkning och rättsligt bistånd under hela den tid som ansökan behandlas, också i sådana situationer som avses i artikel 46.6. Det föreslås att det till utlänningslagen fogas en nya 198 b § om ansökan som avser verkställighet, enligt vilken sökanden garanteras minst en vecka för att göra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet. I de allmänna bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om de rättsmedel som förutsätts enligt direktivet. I 33 § i den lagen finns bestämmelser om besvärmyndighetens skyldighet att se till att ett ärende blir utrett. I Finland undersöks vid förfaranden för ändringssökande alltid både rättsliga och faktiska skäl. Bestämmelsen som fogats till artikeln föranleder därmed inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

Artikel 26. Artikeln gäller förvar. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 18. Till artikeln har fogats ett tillägg enligt vilket skäl och villkor för förvar samt garantier för sökande i förvar ska

utformas i enlighet med mottagandedirektivet. Det förutsätts dessutom att den genomförs snabbt och i enlighet med mottagandedirektivet. De bestämmelser i mottagandedirektivet som gäller förvar och som kräver ändringar i den nationella lagstiftningen bereds i ett separat författningsprojekt om tagande i förvar. Senast under höstsessionen 2014 lämnas det en regeringsproposition om detta till riksdagen.

Artikel 28. Artikeln gäller förfarande om sökanden implicit återkallar eller avstår från sin ansökan. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 20. Ordalydelsen i artikel 28.1 första stycket har ändrats så att när det tidigare talades om avslag på ansökan med motiveringen att sökanden inte har rätt till flyktingstatus enligt skyddsgrundsdirektivet talas det nu om avslag på sådan ansökan som anses ogrundad till följd av en bedömning enligt artikel 4 i skyddsgrundsdirektivet av de faktiska omständigheterna. I enlighet med 98 § i utlänningslagen förutsätter avgörande av ansökan om internationellt skydd alltid en bedömning enligt artikel 4 i skyddsgrundsdirektivet av de faktiska omständigheterna. Den förändrade ordalydelsen i artikel 28.1 första stycket i förfarandedirektivet föranleder därmed inte något behov av att ändra utlänningslagen.

Enligt artikel 28.1 b kan ansökan anses implicit återkallad om sökanden har avvikit eller han eller hon på något annat sätt inte fullgör sin skyldighet att meddela sig. Till artikel 28.1 b har fogats ett omnämnande om ett undantag som görs om sökanden kan visa att avvikelsen eller försummelsen som gäller skyldigheten att meddela sig berodde på omständigheter som han eller hon inte rådde över. Enligt 95 c § 1 mom. i utlänningslagen fattar Migrationsverket beslut om att en ansökan om internationellt skydd förfaller, om sökanden har lämnat eller sannolikt anses ha lämnat Finland. Sökanden kan anses sannolikt ha lämnat Finland, om hans eller hennes vistelseort enligt uppgifter från förläggningen har varit okänd under minst två månader eller om personen inte på minst två månader har kunnat kontaktas med hjälp av de kontaktuppgifter som han eller hon senast uppgett. Om en försvunnen sökande på nytt tar kontakt med myndigheterna innan två månader

har gått, anses ansökan inte implicit återkallad, oberoende av om orsaken till att sökanden försummat att meddela sig beror på sökanden eller inte. Om sökanden enligt 95 c § 2 mom. anmäler sig till den behöriga myndigheten efter det att beslutet om förfallande fattats, ska sökanden upplysas om rätten att lämna in en ny ansökan. Detta görs likaså oberoende av orsaken till att sökanden försummat att meddela sig. Ändringen i artikeln föranleder inte något behov av att ändra utlänningslagen.

Till artikel 28.2 första stycket, som gäller sökandens möjlighet att ansöka om ny behandling av sitt ärende, har det vid sidan om ny behandling fogats ett alternativ enligt vilket sökanden har möjlighet att lämna in en ny ansökan som inte ska omfattas av det förfarande för efterföljande ansökan som avses i artiklarna 40 och 41. Tillägget motsvarar 95 c § 2 mom. i utlänningslagen. Enligt momentet ska sökanden upplysas om rätten att lämna in en ny ansökan då sökanden anmäler sig till den behöriga myndigheten efter det att beslut om att en ansökan förfaller har fattats.

Till artikel 28.2 andra stycket har det fogats ett tillägg enligt vilket medlemsstaterna får besluta om en tidsfrist på minst nio månader efter vilken sökandens ärende inte längre kan tas upp på nytt eller den nya ansökan får behandlas som en efterföljande ansökan. Medlemsstaterna får dessutom föreskriva att sökandens ärende endast får tas upp på nytt en gång. I utlänningslagen finns inga bestämmelser om en motsvarande tidsfrist eller om möjligheten att begränsa antalet behandlingar. Direktivets bestämmelser är inte förpliktande och föranleder därför inga åtgärder.

Till artikeln har fogats ett nytt tredje stycke. Enligt det ska artikeln tillämpas om inte något annat följer av Dublin III-förordningen. Ändringen föranleder inga åtgärder.

Artikel 30. Artikeln gäller insamling av uppgifter om enskilda ärenden. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 22 om sekretess och om insamling av uppgifter av påstådd(a) aktör(er) som bedriver förföljelse av den asylsökande. Artikeln har utvidgats så att den också omfattar sekretess och insamling av uppgifter av påstådda aktörer som orsakar sökanden allvarlig ska-

da. I 97 b § i utlänningslagen finns bestämmelser om inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd. Bestämmelsen gäller i fråga om aktörer som utövar förföljelse eller orsakar allvarlig skada. Ändringen i artikeln föranleder således inte något behov av att ändra utlänningslagen.

Kapitel III: Förfaranden i första instans

Artikel 31. Artikeln gäller prövningsförfarande. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 23.

I artikel 31 har artikel 31.3 - 31.5 lagts till. I dem föreskrivs om tidsfrister i samband med prövningsförfaranden. Enligt artikel 51 i direktivet ska bestämmelserna sättas i kraft senast den 20 juli 2018, medan de övriga bestämmelserna i direktivet ska sättas i kraft redan den 20 juli 2015. I denna regeringsproposition föreslås inga bestämmelser om tidsfrister i samband med prövningsförfarande. Det är motiverat att lägga fram förslag om dem senare, samtidigt som eventuella ändringar av utlänningslagen bereds. Ändringarna bygger på ett utredningsprojekt som pågår vid inrikesministeriet och som gäller överförande av den första etappen av asylprocessen och delgivningen av besluten om uppehållstillstånd från polisen till Migrationsverket.

Artikel 31.6 som motsvarar artikel 23.2 i det tidigare förfarandedirektivet har ändrats. Enligt den tidigare punkten ska medlemsstaterna, om inget beslut kan fattas inom sex månader, se till att sökanden antingen blir informerad om förseningen, eller på begäran erhåller information om den tidsfrist inom vilken beslut om hans eller hennes ansökan är att vänta. Enligt den nya ordalydelsen ska medlemsstaterna se till att sökanden både informeras om förseningen och på begäran erhåller information om skälen för förseningen och om den tidsfrist inom vilken beslut om hans eller hennes ansökan är att vänta. Det föreslås att till 95 a § i utlänningslagen fogas en skyldighet att ge sökanden den information som nämns i artikeln.

I det omarbetade förfarandedirektivet har möjligheten att å ena sidan prioritera prövningen av en ansökan, å andra sidan påskynda prövningsförfarandet hållits åtskilda. I ar-

ticklarna 23.3 och 23.4 i det tidigare direktivet föreskrivs det om alternativen utan närmare åtskillnad. I artikel 31.7 i förfarandedirektivet finns bestämmelser om möjligheten att prioritera en prövning av en ansökan om internationellt skydd i enlighet med de grundläggande principerna och garantierna i kapitel II i direktivet. Detta är möjligt särskilt om ansökan kan förväntas vara välgrundad. Prioritering är likaså möjlig om sökanden är utsatt i den mening som avses i artikel 22 i mottagandedirektivet eller är i behov av särskilda förfarandegarantier, särskilt om det är fråga om ensamkommande barn.

I Finland innehåller utlänningslagen inte någon särskild bestämmelse om att prövning av asylansökningar ska prioriteras. I praktiken följs den prioritetsordning som anges i asylanvisningen. Enligt anvisningen behandlas ansökningarna vanligen i den ordning som de anhängiggörs. Anvisningen innehåller dock en uppräknning av situationer där en ansökan behandlas i brådskande ordning före andra ärenden. Detta förfarande iakttas om sökanden är t.ex. en minderårig som saknar vårdnadshavare eller ett offer för människohandel, eller om sökanden lider av en svår sjukdom eller skada, eller är gravid eller mycket gammal. Grund för brådskande behandling är också att ansökan tydligt kan anses vara positiv av individuella skäl. Artikel 31.7 är inte bindande för medlemsstaterna. Därför föreslås det inte att utlänningslagen ska ändras till följd av den.

I artikel 31.8 finns bestämmelser om möjligheten att ett prövningsförfarande i enlighet med de grundläggande principerna och garantierna i kapitel II påskyndas. I jämförelse med det tidigare direktivet har sex grunder för påskyndat förfarande strukits. Det finns inte bestämmelser om dessa grunder i utlänningslagen, och därför föranleder strykningen ingen lagändring. Ordalydelsen i artikel 31.7 e har preciserats. Enligt det tidigare direktivet är det möjligt att påskynda förfarandet om sökanden har lämnat inkonsekventa, motsägelsefulla, osannolika eller ofullständiga uppgifter som gör att hans eller hennes påståenden föga övertygande. Enligt den nya formuleringen är det möjligt att påskynda förfarandet om sökanden har lämnat uppenbart inkonsekventa och motsägelseful-

la, klart falska eller uppenbart osannolika uppgifter som motsäger tillräckligt kontrollerad information om ursprungslandet på ett sätt som gör att hans eller hennes påståenden uppenbart är föga övertygande. Preciseringen föranleder inte något behov av att ändra utlänningslagen. Förteckningen över grunderna för att påskynda ett förfarande i artikel 31.8 granskas närmare i samband med behandlingen av artikel 32.2 om uppenbart ogrundade ansökningar.

Till artikel 31 har fogats en ny punkt 9, enligt vilken medlemsstaterna ska fastställa rimliga tidsfrister för att fatta ett beslut vid ett påskyndat förfarande i första instans. Tidsfristerna kan överskridas, om det krävs i syfte att säkerställa en adekvat och fullständig prövning av ansökan, men besluten ska dock fattas inom tidsfristerna för normalt asylförfarande enligt artikel 31.3 – artikel 31.5. I den gällande utlänningslagen föreskrivs det om en tidsfrist för påskyndat förfarande endast när det är fråga om ett säkert asyl- eller ursprungsland enligt 104 §. Det föreslås att paragrafen slopas och att det föreskrivs om tidsfrister i den nya 104 § i utlänningslagen om tillämpning av påskyndat förfarande.

Artikel 32. Artikel 32 gäller ogrundade ansökningar. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 28. Enligt artikel 32.2 kan en ogrundad ansökan där någon av de omständigheter som förtecknas i artikel 31.8 a – j är tillämplig anses vara uppenbart ogrundad. Bestämmelserna om uppenbart ogrundade ansökningar i 101 § i utlänningslagen motsvarar till sitt huvudsakliga innehåll direktivets krav. Det är dock nödvändigt att ändra paragrafen när det gäller avslag på ansökan som är uppenbart ogrundad, om sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet genom att på något annat svikligt sätt försvåra utredningen av grunderna för ansökan eller om sökanden har kommit från ett säkert asylland.

Artikel 33. Ur den artikel som motsvarar artikel 25 i det tidigare förfarandedirektivet och som gäller ansökningar som inte tas upp till prövning har det strukits två grunder för avvisande utan prövning. Det finns inte bestämmelser om dessa grunder i utlänningslagen, och därför föranleder strykningen ingen

lagändring. Artikel 33.2 a har utvidgats så att en ansökning inte kan tas upp till prövning inte bara i de fall där en annan medlemsstat har beviljat flyktingstatus, utan också i de fall då medlemsstaten har beviljat subsidiärt skydd. Det föreslås att det föreskrivs om detta i 103 § i utlänningslagen. Artikel 33.2 d om efterföljande ansökningar har också ändrats. Till ansökningar som inte kan tas upp till prövning hör enligt artikel 33.2 d en efterföljande ansökan, där inga nya fakta eller uppgifter av relevans för prövningen av sökandens rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd har framkommit eller lagts fram. Enligt 103 § i utlänningslagen kan en ny ansökan som inte innehåller några sådana grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet behandlas vid påskyndat förfarande. Det föreslås att utlänningslagen ändras så att dessa fall i fortsättningen kan avvisas utan prövning.

Artikel 34. Till förfarandedirektivet har fogats en ny artikel 34 som innehåller särskilda bestämmelser om intervjuer för att avgöra om ansökan ska upptas till prövning. Enligt artikel 34.1 ska sökande ges möjligheten att lägga fram sina synpunkter på tillämpningen av grunderna för avvisande utan prövning på de särskilda omständigheterna i hans eller hennes fall, innan den beslutande myndigheten beslutar huruvida ansökan om internationellt skydd ska tas upp till prövning eller inte. Medlemsstaterna ska därför genomföra en personlig intervju för att avgöra om ansökan ska tas upp till prövning. Om medlemsstaterna vill avvika från denna regel i samband med en efterföljande ansökan, får detta endast ske med stöd av artikel 42. Bestämmelsen begränsar dock inte tillämpningen av Dublin III-förordningen. Enligt artikel 34.2 får medlemsstaterna föreskriva att en annan myndighet än den beslutande myndigheten ska genomföra den personliga intervjun för att avgöra om ansökan ska tas upp till prövning eller inte. I sådana fall ska medlemsstaterna säkerställa att personalen vid denna myndighet i förväg får nödvändig grundläggande utbildning, särskilt om internationell människorättslagstiftning, unionens asylregelverk och intervjuteknik. Det är nödvändigt att till utlänningslagen foga bestäm-

melser om samtal som gäller upptagning till prövning.

Artikel 35. Artikel 35 gäller begreppet första asylland. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 26. I utlänningslagen används begreppet säkert asylland. Begreppet omfattar både begreppet första asylland och begreppet säkert tredjeland enligt artikel 38 i direktivet. Det föreslås att utlänningslagens begrepp ändras så att de bättre motsvarar direktivets begrepp.

Till artikeln har fogats en ny bestämmelse enligt vilken sökanden ska beredas tillfälle att bestrida tillämpningen av begreppet första asylland med hänvisning till de särskilda omständigheterna i hans eller hennes fall. I 99 § i utlänningslagen om säkert asylland förutsätts det att den bedömning som görs av hur säkert asyllandet är utgår från sökandens personliga situation. Enligt 193 § i utlänningslagen har sökanden rätt att överklaga Migrationsverkets beslut genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol, om beslutet gäller ansökan om asyl eller ansökan om uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd. Det är möjligt att i samband med besväret bestrida tillämpningen av 99 § på sökandens personliga situation. Tillägget föranleder inget behov av ändring av lagen.

Artikel 36. Ur artikeln som motsvarar artikel 31 i det tidigare förfarandedirektivet och som gäller begreppet säkert ursprungsland har det strukits en hänvisning till artikel 29 i det tidigare direktivet om en gemensam minimiförteckning över tredjeländer som betraktas som säkra ursprungsländer. Även själva artikel 29 har strukits ur det nya förfarandedirektivet. Strykningarna föranleder inget behov av ändring av den nationella lagstiftningen, eftersom det inte finns bestämmelser om de ovannämnda förteckningarna i utlänningslagen.

Artikel 37. Artikel 37 gäller nationellt fastställande av tredjeländer som säkra ursprungsländer. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 30. Ur artikeln har strukits hänvisningarna till artikel 29 som ska utgå och till den gemensamma förteckningen över trygga ursprungsländer samt till den nationella lagstiftning om trygga ursprungsländer och ursprungsområden som var i kraft redan den 1 december

2005 (den s.k. standstill-bestämmelsen). Till artikeln har fogats en ny punkt 2, enligt vilken medlemsstaterna regelbundet ska se över situationen i tredjeländer som fastställts som säkra ursprungsländer i enlighet med denna artikel. I artikel 37.3 har det till de uppgifter som används vid bedömningen av huruvida ett land är ett säkert ursprungsland fogats en hänvisning till uppgifter från stödkontoret.

Den förutsättning för individuell prövning som avses i 98 § 2 mom. i utlänningslagen gäller i Finland alla asylansökningar. I Finland tillämpas inte någon nationell förteckning över säkra ursprungsländer. Även vid tillämpningen av 100 § i utlänningslagen om säkert ursprungsland kopplas den enskilda sökandens situation i landet i fråga till en bedömning av läget i landet. Det är därmed inte fråga om en allmän bedömning av läget i ett visst land. Ordalydelsen i artikeln är inte förpliktande, och ändringar i den föranleder inget behov av ändring av lagen.

Artikel 38. Artikeln gäller begreppet säkert tredjeland. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 27. I utlänningslagen används begreppet säkert asyl-land. Begreppet omfattar både begreppet första asylland enligt artikel 35 och begreppet säkert tredjeland enligt artikel 38 i direktivet. Det föreslås att utlänningslagens begrepp ändras så att de bättre motsvarar direktivets begrepp.

Artikel 38.1 där det ingår bestämmelser om principerna för behandlingen av sökande i säkra tredjeländer har utvidgats till att också omfatta situationer i samband med subsidiärt skydd, där det inte föreligger risk för allvarlig skada. I utlänningslagen finns redan en motsvarande reglering, och därför förutsätter tillägget inga åtgärder. Till de bestämmelser som följs vid tillämpningen av begreppet säkert tredjeland har det till artikel 38.2 c fogats ett krav på att sökanden ska kunna invända mot sin anknytning till tredjelandet. Med stöd av 103 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen kan en ansökan avvisas utan prövning om sökanden har kommit från ett i 99 § avsett säkert asylland, där han eller hon kunde ha fått sådant skydd som avses i 87 eller 88 § och dit han eller hon kan sändas tillbaka. Särskilt slutet av paragrafen förutsätter kontakt mellan sökanden och tredjelandet.

Där hänvisas det till att sökanden kunde ha fått skydd i tredjelandet och att han eller hon kan sändas tillbaka dit. Enligt 193 § i utlänningslagen har sökanden rätt att överklaga Migrationsverkets beslut genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol om beslutet gäller ansökan om asyl eller ansökan om uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd. I samband med besväret är det också möjligt att invända mot anknytningen mellan sökanden och tredjelandet. Tillägget föranleder inget behov av ändring av lagen.

Artikel 39. Artikeln gäller begreppet europeiska säkra tredjeländer. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 36. Ur artikeln har strukits bestämmelserna om en gemensam förteckning över europeiska säkra tredjeländer. Till artikeln har fogats bestämmelser om bestridande och om information till kommissionen. Det förfarande som avses i artikeln används inte i Finland, och därför föranleder ändringarna inga åtgärder.

Artikel 40. Artikeln gäller efterföljande ansökningar som det i utlänningslagen hänvisas till med begreppet ny ansökan. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 32. Ur artikeln har en punkt strukits, enligt vilken ett förfarande för efterföljande ansökan är möjligt att tillämpa också i sådana situationer där en tidigare ansökan har återkallats eller man avstått från ansökan, eller där ett beslut om den tidigare ansökan ännu inte vunnit laga kraft. Bestämmelsen som gäller återkallande har fogats till artikel 2 q, till definitionen av efterföljande ansökan. Det föreslås att 102 § i utlänningslagen om ny ansökan ändras så att en ny ansökan kan lämnas in enbart när det beslut som gäller ansökan har vunnit laga kraft.

Till artikel 40.2 har fogats en hänvisning till bestämmelsen i artikel 33.2 d om förutsättningarna för att en ansökan tas upp till prövning, som en orsak till att en preliminär prövning av en efterföljande ansökan är nödvändig. Tillägget föranleder inga nationella åtgärder.

Till artikel 40 har fogats en ny punkt 5, enligt vilken en ansökan ska nekas prövning enligt artikel 33.2 d när en efterföljande ansökan inte prövas vidare. Med stöd av artikel 40.3 ska en ansökan prövas på nytt när såda-

na nya fakta eller uppgifter har framkommit som på ett avgörande sätt bidrar till sökandens möjligheter att betraktas som en person som är behov av internationellt skydd. Enligt 103 § i utlänningslagen kan en ny ansökan som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet behandlas vid påskyndat förfarande. Det föreslås att utlänningslagen ändras så att ansökan i dessa fall avvisas utan prövning.

Till artikel 40.6 har ett nytt led b fogats, enligt vilket förfarandet för efterföljande ansökan också får tillämpas på en ogift underårig som lämnat in en ansökan efter det att en ansökan lämnats in på hans eller hennes vägnar enligt artikel 7.5 c. Tillägget föranleder inga nationella åtgärder.

Enligt den nya artikel 40.7 ska den ansvariga medlemsstaten utreda sådana ytterligare framställningar eller efterföljande ansökningar som personen lämnar in i den medlemsstat som ska verkställa överföringen, när det beslut om överföring enligt Dublin III-förordningen som gäller personen i fråga har fattats. Ändringen föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen. Kommissionen har den 2 september 2003 utfärdat en förordning (EG) nr 1560/2003 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 343/2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat. Enligt artikel 7.3 i den förordningen ska den medlemsstat som genomför överföringen se till att alla handlingar som tillhör den sökande återlämnas till denne före avresan eller att de överlämnas till behöriga myndigheter i den ansvariga staten på annat lämpligt sätt. I praktiken återlämnar Migrationsverket sökandens ursprungliga handlingar till polisen, och polisen ser till att handlingarna sänds vidare. Den nya artikeln 40.7 ger inte medlemsstaten rätt att överlämna uppgifter om sökandens grunder för ansökan om asyl till en annan stat utan en sådan begäran från en annan medlemsstat som avses i Dublin III-förordningen och sökandens samtycke.

Artikel 41. Till direktivet har fogats en ny artikel som gäller undantag från rätten att

stanna kvar vid efterföljande ansökningar. Huvudregeln finns i artikel 9. Enligt den ska sökande ha rätt att stanna kvar i medlemsstaten till dess att den beslutande myndigheten har fattat beslut i asylförfarandet. Enligt den nya artikel 41.1 kan medlemsstaterna göra undantag från rätten att stanna kvar på territoriet om en person har lämnat in en första efterföljande ansökan som inte prövas vidare i enlighet med artikel 40.5, enbart för att försena verkställigheten av ett beslut om avlägsnande ur landet. Undantag från rätten att stanna kvar på territoriet kan göras också om en person lämnar in ytterligare en efterföljande ansökan i samma medlemsstat som redan fattat ett slutligt beslut om att inte pröva en första efterföljande ansökan enligt artikel 40.5, eller om det har fattats ett slutligt beslut om att avslå den ansökan såsom ogrundad. Medlemsstaterna får göra ett sådant undantag endast om den beslutande myndigheten anser att avlägsnandet inte direkt eller indirekt resulterar i refoulement i strid med medlemsstatens internationella och unionsrättsliga åtaganden. I utlänningslagen finns inte motsvarande bestämmelser som begränsar möjligheten att lämna in flera nya ansökningar. Det föreslås därför att 201 § utlänningslagen, som gäller verkställighet av beslut om avvisning, kompletteras till denna del.

Enligt artikel 41.2 får medlemsstaterna i de fall som avses i artikel 41.1 göra undantag från de tidsfrister som normalt är tillämpliga på påskyndade förfaranden, i enlighet med nationell rätt, om prövningsförfarandet påskyndas i enlighet med artikel 31.8 g. I utlänningslagen föreslås det inte någon sådan bestämmelse i enlighet med artikel 31.8 g som möjliggör en behandling vid påskyndat förfarande av en sådan ny ansökan som innehåller sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet. Tillägget till artikel 41.2 föranleder därför inte några åtgärder. Enligt artikel 41.2 får medlemsstaterna också göra undantag från de tidsfrister som normalt är tillämpliga i prövningsförfaranden enligt artiklarna 33 och 34. I Finland föreskrivs inga tidsfrister för prövningsförfarandena. Artikel 41.2 föranleder därmed inga åtgärder. Enligt artikel 41.2 får medlemsstaterna också göra undantag från artikel 46.8 som gäller sökandens rätt att stanna kvar i

medlemsstaten tills en domstol har fattat ett beslut om avbrytande av eller förbud mot verkställigheten. Det föreslås att 201 § i utlänningslagen om verkställighet av beslut om avvísning ändras till denna del.

Artikel 42. Artikel 42 gäller förfaranderegler i samband med efterföljande ansökningar. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 34. Ur artikeln har strukits möjligheten att kräva att sökanden lägger fram nya uppgifter inom en viss tid efter det att han eller hon erhöll dem. Eftersom det inte finns bestämmelser om detta i utlänningslagen, föranleder strykningen ingen lagändring. Ur artikeln har också strukits hänvisningen till den strukna punkten i artikel 32.

Bestämmelsen i artikel 42.2. b som tillåter att den preliminära prövningen genomförs enbart på grundval av skriftliga inlagor, utan krav på att sökanden ska intervjuas personligen har preciserats genom omnämmandet att detta inte gäller de fall som avses i artikel 40.6. Tillägget föranleder inga nationella åtgärder.

Artikel 43. Artikel 43 gäller gränsförfaranden. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 35. De s.k. standstill-bestämmelserna har strukits ur artikeln. I bestämmelserna hänvisas till förfaranden enligt nationella lagar som var i kraft den 1 december 2005. I Finland tillämpas inte gränsförfaranden, och ändringen i artikeln föranleder därför inte några åtgärder.

Kapitel IV: Förfaranden för återkallande av internationellt skydd

Artikel 45. Artikel 45 gäller förfarandebestämmelser i samband med återkallande av internationellt skydd. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 38. I artikel 45.2 har det till de uppgifter som används vid den allmänna bedömningen av huruvida ett land är ett säkert ursprungsland fogats en hänvisning till uppgifter från stödkontoret. Vid bedömningen av om en persons status som skyddsbehövande ska upphöra eller återkallas förutsätts det enligt 107 och 108 § i utlänningslagen att en individuell utredning görs. Enligt motiveringen till lagen (RP 166/2007 rd) är det viktigt att det i sam-

band med återkallande och upphörande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande görs en individuell och en lika grundlig helhetsbedömning av fallet som när statusen beviljades. Helhetsbedömningen ska i regel göras genom en asylutredning enligt 97 § i utlänningslagen. Därmed tillämpas förfarandet enligt 98 § i utlänningslagen, enligt vilket det vid bedömningen ska beaktas aktuella uppgifter från olika källor om förhållandena i staten i fråga. I fråga om uppgifterna från stödkontoret gäller i detta sammanhang det som anges i artikel 10.3 b. Det finns inget behov att ändra den nationella lagstiftningen.

Till artikel 45.4 har det i större omfattning än tidigare fogats hänvisningar till personens rätt till rättsligt bistånd och biträde. I detta sammanhang gäller det som konstaterats i samband med artikel 20 och 22. Ändringarna föranleder inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

I artikel 45.5 om upphörande av skyddsbehövande genom lag har det strukits en hänvisning till den artikel i skyddsgrundsdirektivet där skälen till upphörande av flyktingstatus räknas upp. Som ovan konstateras har upphörandet av flyktingstatus alltid förutsatt en individuell utredning i Finland. En strykning av hänvisningen föranleder därför ingen lagändring. Till artikel 45.5 har det också fogats en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna får föreskriva att det internationella skyddet ska upphöra genom lag om den som beviljats internationellt skydd blir medborgare i den medlemsstaten. Bestämmelsen är inte förpliktande, och det finns inget behov att ändra den nationella lagstiftningen.

Kapitel VI Överklagande

Artikel 46. Artikel 46 gäller rätten till ett effektivt rättsmedel. Motsvarande bestämmelser fanns i det tidigare direktivet i artikel 39.

Till artikel 46.1 a om rätten att överklaga ett beslut som fattats om en ansökan om internationellt skydd har det fogats en precisering, enligt vilken dessa beslut också inbegriper beslut att anse en ansökan ogrundad med avseende på flyktingstatus och/eller subsidiärt skydd. Eftersom beslutet självklart gäller ansökan om asyl eller ansökan om up-

pehållstillstånd på grund av alternativt skydd, och man enligt 193 § i utlänningslagen har rätt att överklaga beslutet hos Helsingfors förvaltningsdomstol, föranleder tillägget inga åtgärder.

Enligt den nya artikel 46.2 ska personer som beviljats subsidiärt skydd tillförsäkras rätt till ett effektivt rättsmedel mot beslut som innebär att ansökan betraktas som ogrundad med avseende på flyktingstatus. Enligt artikel 46.2 andra stycket får en medlemsstat dock neka prövning av ett överklagande av ett beslut, om den status som subsidiärt skyddsbehövande som beviljats av medlemsstaten ger samma rättigheter och förmåner som flyktingstatus i enlighet med unionsrätten och nationell rätt. Som ovan konstateras kan enligt 193 § i utlänningslagen Migrationsverkets beslut som gäller ansökan om asyl eller ansökan om uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Även om de rättigheter och förmåner till följd av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande som ges i Finland är så gott som de samma, så är det inte helt identiska, eftersom exempelvis ett resedokument för flykting kan beviljas endast den som har flyktingstatus. Direktivets bestämmelser om förbud mot att överklaga är inte förpliktande, och föranleder därmed inget behov av ändring av lagstiftningen.

Till artikeln har fogats en ny punkt 3 enligt vilken ett effektivt rättsmedel medför full omprövning och prövning av det aktuella behovet av såväl de faktiska som de rättsliga omständigheterna. Där ingår i förekommande fall en prövning av behovet av internationellt skydd i enlighet med skyddsgrundsdirektivet, åtminstone när handläggningen av överklagandet sker vid domstol eller tribunal i första instans. I de allmänna bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om de rättsmedel som förutsätts enligt direktivet. I 33 § i den lagen finns bestämmelser om besvärsmyndighetens skyldighet att se till att ett ärende blir utrett. Enligt 27 § i den lagen får ändringssökanden också efter att besvärstiden löpt ut framföra nya grunder till stöd för sina yrkanden, om inte saken därigenom blir en annan. I ett anhängigt ärende får också framställas nya yrkanden som baserar sig på

ändringar i förhållandena eller på omständigheter som kommit till ändringssökandens kännedom först efter att besvärstiden löpt ut. I Finland undersöks vid förfaranden för ändringssökande alltid både rättsliga och faktiska skäl. Bestämmelsen som fogats till artikeln föranleder därmed inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

Artikel 46.4 har preciserats genom kravet på att medlemsstaterna ska fastställa skäliga tidsfrister när det gäller överklagandet. Enligt bestämmelsen får tidsfristerna inte göra det omöjligt eller orimligt svårt att utöva rätten till effektiva rättsmedel. Enligt 190 § i utlänningslagen får i beslut som avses i lagen ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I 5 kap. i förvaltningsprocesslagen finns bestämmelser om anförande av besvär. Enligt lagens 22 § ska besvär anföras inom 30 dagar från att beslutet har delgivits. När besvärstiden beräknas ska den dag då delgivningen sker inte räknas med. Med beaktande av bestämmelserna i 5 kap. i förvaltningsprocesslagen föranleder ändringen i artikeln ingen lagändring.

Till artikel 46.4 har det också fogats en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna även får föreskriva att beslut som fattats i enlighet med artikel 43 om gränsförfaranden ska bli föremål för granskning ex officio. Eftersom gränsförfaranden inte tagits i bruk i Finland, föranleder bestämmelsen inga åtgärder.

Enligt den nya artikel 46.5 ska medlemsstaterna låta sökande stanna på deras territorium till dess att tidsfristen för utövande av rätten till ett effektivt rättsmedel har löpt ut. Sökandena ska också tillåtas stanna på medlemsstatens territorium i avvaktan på resultatet av omprövningen, om de har utövat denna rätt inom utsatt tid. Detta begränsar dock inte tillämpningen av artikel 46.6.

I artikel 46.6 ingår en undantagsbestämmelse i samband med rätten att stanna kvar i landet. Bestämmelsen gäller beslut om att anse en ansökan uppenbart ogrundad i enlighet med artikel 32.2 eller ogrundad vid påskyndat förfarande i enlighet med artikel 31.8, utom i fall där dessa beslut grundar sig på de omständigheter som avses i artikel 31.8 h. Denna artikel gäller möjligheten att an-

vända påskyndat förfarande om sökanden olagligen anlant till medlemsstatens territorium och utan goda skäl varken anmält sig till myndigheterna eller lämnat in en ansökan om internationellt skydd så snart som möjligt. Undantagsbestämmelsen gäller också beslut om att en ansökan inte kan tas upp till prövning enligt artikel 33.2 a, b eller d. Dessa artiklar gäller situationer där a) en annan medlemsstat har beviljat internationellt skydd, b) ett land som inte är en medlemsstat betraktas som första asylland för sökanden enligt artikel 35 och d) ansökan är en efterföljande ansökan, där inga nya fakta eller uppgifter av relevans för prövningen har framkommit eller lagts fram av sökanden. Undantagsbestämmelsen gäller också beslut om att vägra att återuppta prövningen av sökandens ärende efter att det har avbrutits i enlighet med artikel 28 om implicit återkallande av ansökan och beslut om att ansökan inte ska prövas i enlighet med artikel 39 om europeiska säkra tredjeländer. I fråga om alla ovan nämnda fall som omfattas av undantagsbestämmelsen ska en domstol eller tribunal enligt artikel 46.6 ha rätt att avgöra om den sökande får stanna kvar i medlemsstaten, antingen på begäran av sökanden eller ex officio, om beslutet leder till att sökandens rätt att stanna kvar i medlemsstaten upphör, och när i sådana situationer rätten att stanna kvar i medlemsstaten, i avvaktan på resultatet av prövningen inte regleras i nationell rätt.

Enligt 200 § 1 mom. i utlänningslagen får ett i lagen avsett beslut om avlägsnande ur landet inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs i den lagen. Besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Enligt lagens 201 § 1 mom. får ett beslut av Migrationsverket om avvisning när en utlänningslag har ansökt om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd eller tillfälligt skydd, inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom. i samma paragraf. Huvudregeln i paragrafens 1 mom. motsvarar därmed artikel 46.5. Enligt 201 § 2 mom. i utlänningslagen får ett avvisningsbeslut som har fattats med stöd av Dublin III-

förordningen eller i samband med en ny ansökan som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet, kan beslutet dock verkställas efter det att beslutet delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Eftersom artikel 46.5, 46.6 och 46.7 enligt den nya artikel 46.9 i förfarandedirektivet inte begränsar tillämpningen av artikel 26 i Dublin III-förordningen och eftersom nya ansökningar av detta slag omfattas av undantagsbestämmelsen i artikel 46.6, tillåter direktivet i dessa fall sådant avlägsnande ur landet som avses utlänningslagen före behandlingen av ett ärende som gäller sökande av ändring. Enligt 201 § 3 mom. i utlänningslagen kan ett beslut om avvisning som har fattats angående en utlänningslag som kommit från ett säkert asylland eller från ett säkert ursprungsland eller angående en sökande vars ansökan har ansetts som uppenbart ogrundad, verkställas tidigast den åttonde dagen efter det att beslutet har delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Tidsfristen ska då omfatta minst fem vardagar. I Finland har begreppet säkert asylland omfattat begreppet säkert tredjeländ. Undantagsbestämmelsen i artikel 46.6 i direktivet innehåller dock inte någon hänvisning till beslut som gäller säkra tredjeländer, och direktivet tillåter inte i dessa fall avlägsnande ur landet före behandlingen av ett ärende som gäller sökande av ändring. Därför föreslås det att begreppet säkert tredjeländ åtskiljs från begreppet säkert asylland i utlänningslagen. De övriga typerna av beslut enligt 201 § 3 mom. nämns i undantagsbestämmelsen i artikel 46.6 i direktivet. En lagändring är inte nödvändig i fråga om dem.

I den nya artikel 46.7 finns bestämmelser om tillämpningen av punkt 6 på de förfaranden som anges i artikel 43 om gränsförfaranden. I Finland tillämpas inte gränsförfaranden och ändringen i artikeln föranleder därför inte några åtgärder.

Enligt den nya artikel 46.8 ska medlemsstaterna tillåta sökanden att stanna kvar på deras territorium i avvaktan på resultatet av förfarandet enligt punkterna 6 och 7 för att avgöra om sökanden får stanna kvar på territoriet. Detta har inte reglerats genom lag i

Finland. Däremot innehåller polisens föreskrift om ansvarfördelningen när det gäller verkställigheten av ett beslut om att avlägsna en utlänningsperson ur landet (2020/2011/3976) ett omnämmande om skyldigheten att före avlägsnande ur landet fråga en domstol om den har för avsikt att förbjuda verkställigheten, om en ansökan som gäller beslutet gjorts. Det föreslås att bestämmelser om detta tas in i 201 § i utlänningslagen.

den andel av ansökningarna för vilken undantag tillämpats jämfört med det totala antalet ansökningar som behandlats under perioden. Det föreslås bestämmelser om anmälan om undantagsförfarande i fråga om registrering i 95 § i utlänningslagen och om anmälan om undantagsförfarande i fråga om personliga samtal i 97 § i utlänningslagen. Såsom ovan vid behandlingen av artikel 31 konstate-rats, föreslås det inte i denna regeringsproposition bestämmelser om tidsfrister i samband med beslutsfattandet.

Kapitel VI Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 49. Till direktivet har det fogats en ny artikel om samarbete. Enligt den ska varje medlemsstat utse en nationell kontaktpunkt och underrätta kommissionen om dess adress. Kommissionen ska översända dessa upplysningar till övriga medlemsstater. Medlemsstaterna ska i samarbete med kommissionen vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta ett direkt samarbete och ett informationsutbyte mellan behöriga myndigheter. Den bestämmelse som fogats till direktivet föranleder inte något behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

I artikeln finns också bestämmelser om medlemsstaternas skyldighet att informera kommissionen om att de undantagsförfaranden som avses i artiklarna 6.5, 14.1 andra stycket och 31.3 b tillgrips. I artikel 6.5 om tillgång till asylförfarande finns bestämmelser om möjligheten att till följd av anhopningen av ansökningar förlänga tidsfristen för registreringen av ansökan till tio arbetsdagar. Enligt artikel 14.1 andra stycket som gäller personliga intervjuer kan vid anhopning av ansökningar personalen vid en annan myndighet engageras för att genomföra sådana intervjuer. Enligt artikel 31.3 b om prövningsförfarande kan tidsfristen på sex månader för beslutsfattandet förlängas vid anhopning av ansökningar. Anmälan enligt artikel 49 ska göras till kommissionen så snart skälen för tillämpningen av dessa undantagsåtgärder inte längre föreligger och minst årligen. Informationen till kommissionen ska om möjligt innefatta uppgifter om

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att ändra den nationella lagstiftningen så att den motsvarar det omarbetade förfarandedirektivet. Som ovan konstateras medför många av ändringarna i det omarbetade förfarandedirektivet inte alls behov av att ändra lagstiftningen i Finland. Många av de ändringar som föreslås i utlänningslagen innebär att den tillämpningspraxis som i hög grad råder höjs till lagnivån. De väsentligaste ändringarna gäller hörande av sökande, sökande i utsatt ställning, trygga länder, nya ansökningar samt ansökan om förbud mot verkställighet.

Enligt det sätt som direktivet förutsätter föreslås i utlänningslagen bestämmelser om tidsfristerna för registreringen av asylansökan. Att fastställa nya tidsfrister är inte problematiskt för Finland, eftersom ansökningarna i praktiken omedelbart registreras i ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden.

Det föreslås att bestämmelserna om asylprövning preciseras. I utlänningslagen föreslås det bestämmelser om att muntligen utreda de uppgifter som avvisande utan prövning förutsätter, om sökanden har kommit från ett säkert asylland eller ett säkert tredjeland. Det föreslås att polisen och gränsbevakningsväsendet ska få befogenheter. För närvarande fattas de nämnda besluten utifrån de uppgifter om identitet, resrutt och inresa som polisen och gränsbevakningsväsendet samlar in. Polisens möjlighet att föra asylsamtal ska begränsas, så att de i fortsättningen kan föras endast om sökanden är en unionsmedborgare

eller om antalet ansökningar ökat kraftigt. Enligt den gällande lagen har polisen kunnat föra samtal även annars av särskilda skäl, men i praktiken har polisen i huvudsak fört samtal med sökande som är unionsmedborgare. Även skyddspolisens roll vid asylsamtal preciseras, så att den kan delta i samtal tillsammans med Migrationsverket. Enligt den gällande lagen kan skyddspolisens själv föra asylsamtal, även om det i praktiken dock har varit fråga om att skyddspolisens deltagit i samtal vid sidan av Migrationsverket.

I propositionen föreslås det att sökandens eventuella utsatta ställning ska beaktas ännu bättre än tidigare i asylförfarandet. I utlänningslagen föreslås det bestämmelser om att stödja sådana personer som ansöker om internationellt skydd som behöver särskilda förfarandegarantier. Genom förslaget strävas det efter att säkerställa att även sökande i utsatt ställning kan dra nytta av de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet. Med tanke på personer i utsatt ställning föreslås det bestämmelser om att läkarundersökning ordnas på initiativ av Migrationsverket och med sökandens samtycke, om det behövs vid bedömningen av behovet av internationellt skydd. När det gäller minderåriga sökande utan vårdnadshavare föreskrivs det att en företrädare för den minderåriga ska vara närvarande vid asylsamtalen. I fortsättningen kan en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare handläggas vid påskyndat förfarande endast om sökanden kommit från ett säkert ursprungsland.

Begreppet uppenbart ogrundad ändras, så att det ännu bättre än tidigare motsvarar bestämmelserna i direktivet. Av samma orsak föreslås det att begreppet säkert tredjeländ åtskiljs från begreppet säkert asylsamtal i den gällande lagen. Samtidigt ska förfarandet som gäller säkert ursprungsland och säkert asylsamtal förenklas. I fortsättningen ska ansökningar som lämnats in av sökande som kommer från ett säkert asylsamtal eller säkert tredjeländ avvisas utan prövning, om de enligt den gällande lagen också har kunnat handläggas vid påskyndat förfarande. Samtidigt slopas den särskilda handläggningstiden på sju dagar för säkra länder, vilken i praktiken har visat sig vara problematisk. Det har

förekommit oklarheter i fråga om sättet att beräkna handläggningstiden och ofta har uppgiften att sökanden kommit från ett säkert land erhållits först när den nämnda tidsfristen löpt ut. Det föreslås en tidsfrist på fem månader för alla påskyndade förfaranden.

Det föreslås att handläggningen av nya ansökningar ändras. I fortsättningen ska nya ansökningar där inga nya grunder för att stanna i landet lagts fram avvisas utan prövning. Enligt den gällande lagen ska de handläggas vid påskyndat förfarande. Även sökandes möjlighet att lämna in ytterligare nya ansökningar ska begränsas. Direktivet tillåter begränsningar. Det anses att bestämmelser om sådana behövs, eftersom handläggningen av nya ansökningar som gjorts utan de nya grunderna orsakar stockning i asylförfarandet och ökar kostnaderna för mottagning.

Det förfarande som förbjuder verkställigheten av ett beslut om avlägsnande ur landet ska preciseras. Utlänningslagen ska innehålla bestämmelser om en tidsfrist på sju dagar för inlämnande av ansökan om förbud mot verkställighet. Domstolen ska liksom avgöra ansökan inom sju dagar. Till utlänningslagen ska fogas den skyldighet att vänta på domstolens beslut om förbud mot verkställighet innan avlägsnandet ur landet verkställs, vilken tidigare fastställts i en myndighetsanvisning.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inga betydande statsfinansiella konsekvenser. De flesta av de ändringar som föreslås i utlänningslagen motsvarar den rådande praxisen. Till exempel läkarundersökningar som behövs med tanke på avgörandet av en ansökan har ordnats på Migrationsverkets initiativ och med statens medel redan nu, även om utlänningslagen inte har föreskrivit det separat som det nu föreslås. I praktiken har även de förfarandemässiga specialbehov som personer i utsatt ställning har tillgodosetts efter behov. Begränsningen av polisens möjlighet att föra samtal innebär ingen stor förändring i praktiken, ef-

tersom det inte föreslås att samtal i situationer där de anhopar sig och med unionsmedborgare ska begränsas. De föreslagna tidsfristerna för registrering och påskyndat förfarande har inte heller ekonomiska konsekvenser för förfarandena.

Förenkling och klarläggande av vissa asylförfaranden kommer sannolikt att lite påskynda handläggningen av ansökningar och sålunda på lång sikt medföra en liten minskning av kostnaderna för framför allt systemet för mottagning av sökande. Klarläggande av förfarandet för förbud mot verkställighet såväl påskyndar verkställigheten av avlägsnande ur landet som eliminerar eventuell felaktig verkställighet. Vid det fåtal fall som inträffat under de senaste åren där en person har avlägsnats ur landet innan uppgiften om att domstolen har beslutat om förbud mot verkställighet har erhållits har det vid sidan av stora praktiska problem också uppstått extra kostnader. Även minskandet av möjligheterna att missbruka förfarandet för ny ansökan minskar kostnaderna för både handläggningen och mottagandet av ansökningar. Totalt sett blir dessa ekonomiska konsekvenser dock inte betydande.

Handläggningen av ansökan om förbud mot verkställighet vid Helsingfors förvaltningsdomstol ändrades när Dublin III-förordningen trädde i kraft vid ingången av 2014. Förordningen förutsätter att beslutet fattas inte bara i enlighet med tidigare praxis vid förbud mot verkställighet, utan också när en ansökan om förbud mot verkställighet förkastas. Före utgången av juni 2014 meddelade förvaltningsdomstolen totalt 212 sådana beslut om avslag på ansökan om förbud mot verkställighet som anknyter till tillämpningen av Dublin III-förordningen. I enlighet med förfarandedirektivet och förslagen i denna proposition ska förvaltningsdomstolen i fortsättningen meddela beslut i motsvarande situationer även i andra fall som avgörs vid påskyndat asylförfarande. Vid utgången av juni 2014 var det totala antalet berörda fall totalt 105. Helsingfors förvaltningsdomstol har beräknat att i fortsättningen blir antalet beslut som meddelas på årsnivå drygt 600 fler än 2013. Förvaltningsdomstolen har ytterligare beräknat att det i praktiken motsvarar cirka en och en halv notaries och en tred-

jedel av en domares årliga arbetsmängd, av vilken ungefär en tredjedel alltså orsakas av de ändringar som föreslås i denna regeringsproposition.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen har inga konsekvenser för myndigheternas inbördes behörighetsförhållanden.

I utlänningslagen föreslås det bestämmelser om polisens eller gränsbevakningsväsendets skyldighet att muntligen utreda de uppgifter som avvisande utan prövning förutsätter, om sökanden har kommit från ett säkert asylland eller ett säkert tredjeland. Uppgiften är ny, men den ändrar inte i högre grad polisens eller gränsbevakningsväsendets verksamhet i praktiken. Det är möjligt att utreda de nämnda uppgifterna samtidigt som polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder sökandens identitet, resrutten och inresa. Endast om de behövliga uppgifterna inte har utretts i det sammanhanget ska ett separat samtal ordnas.

Propositionen ska klarlägga det myndighetssamarbete som gäller förbud mot verkställighet. I fortsättningen behöver polisen inte fråga förvaltningsdomstolen i enskilda fall om domstolen har för avsikt att förbjuda verkställigheten av avvisningsbeslutet.

Den föreslagna lagen ändrar Helsingfors förvaltningsdomstols handläggning av ansökningar om förbud mot verkställighet när det gäller ansökningar som avgjorts vid påskyndat förfarande utifrån en annan grund än Dublin III-förordningen. Propositionen ökar förvaltningsdomstolens arbetsmängd såtillvida att när avslaget på ansökan om förbud mot verkställighet för närvarande antecknas i en blankett för ändamålet, kommer avgörandet i fortsättningen att kräva ett faktiskt beslut. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska beslutet fattas inom sju dagar. En fastställd tidsfrist kommer dock inte i sig att ändra praxisen särskilt mycket, eftersom avgörandena (anteckningen om avslag på ansökan eller beslutet om förbud mot verkställighet) i regel

har gjorts samma eller nästa dag efter det att ansökan inkommit.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

De föreslagna ändringarna förbättrar öppenheten hos asylförfarandet och det jämlika bemötandet av sökande av internationellt skydd genom att befästa den nuvarande praxisen och lyfta upp den till lagnivån. Exempel på detta är bland annat ändringsförslagen som gäller registrering av ansökan om internationellt skydd, asylprovning och asylsamtal samt ordnande av läkarundersökning.

Minskandet av möjligheterna att missbruka förfarandet för nya ansökningar ska för sin del öka asylsystemets trovärdighet. När man i fortsättningen kan undvika att handlägga ogrundade ansökningar upprepade gånger, kan systemets resurser bättre än för närvarande fokuseras på handläggningen av ansökningar av personer som faktiskt behöver skydd.

Propositionen ska förbättra beaktandet av personer i utsatt ställning i asylförfarandet. Utlänningslagen ska innehålla bestämmelser om stödjande av sådana sökande som behöver särskilda förfarandegarantier för att kunna utnyttja sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter under asylförfarandet. Med tanke på sökandens rättsskydd är det av särskild betydelse att påskyndat förfarande inte tillämpas om sådant specialstöd inte kan tillhandahållas under förfarandet. Även barnets ställning ska förbättras. Enligt bestämmelserna ska det bli obligatoriskt att en företrädare är närvarande vid asylsamtal med minderåriga utan vårdnadshavare. Dessutom ska i fortsättningen en ansökan om internationellt skydd som en minderårig utan vårdnadshavare lämnat in kunna handläggas vid påskyndat förfarande endast om barnet kommit från ett säkert ursprungsland. Enligt den gällande lagen har företrädaren möjlighet att närvara vid samtal med den minderåriga, och tillämpningen av påskyndat förfarande är inte begränsat i fråga om minderåriga. I praktiken innebär dessa lagändringar dock inte en särskilt stor förändring. Personer i utsatt ställning har vid behov fått stöd, även om det inte funnits någon bestämmelse om det. I praktiken har företrädaren varit närvarande vid

samtal med den minderåriga utan vårdnadshavare och ansökningar som lämnats in av minderåriga utan vårdnadshavare har mycket sällan prövats vid påskyndat förfarande.

Bestämmelserna om asylförfarande i utlänningslagen är skrivna i könsneutral form och de föreslagna lagändringarna har nästan inga konsekvenser för jämställdheten mellan könen. Den genomgripande tanken i asylförfarandet är individuell provning där varje sökandes, mans eller kvinnas, särskilda situation beaktas. Till förfarandedirektivet har det fogats bestämmelser, enligt vilka det om möjligt ska ordnas så att intervjun med sökanden och tolkningen av intervjun genomförs av personer av samma kön som sökanden, om sökanden begär det. Nationella anvisningar om detta finns i Migrationsverkets asylanvisning. Enligt asylanvisningen ska den som för asylsamtal liksom tolken vid behov vara en kvinna, särskilt när det kan förutsättas vara svårt för en kvinnlig asylsökande att lägga fram alla skäl för sin ansökan på grund av händelser som hon har upplevt eller orsaker som hänger samman med den egna kulturbakgrunden. Ordalydelsen i asylanvisningen kommer att ändras utifrån direktivet, så att den gäller såväl manliga som kvinnliga sökande på samma sätt.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid inrikesministeriet. Vid beredningen har medlemsstaternas och kommissionens samtal som förts om genomförandet av direktivet vid de sammanträden som Europeiska kommissionen har ordnat i kontaktkommittén beaktats. Under ledning av migrationsavdelningen vid inrikesministeriet har det ordnats beredningsmöten där justitieministeriet, polisavdelningen och gränsbevakningsavdelningen vid inrikesministeriet, Helsingfors förvaltningsdomstol, Migrationsverket, Polisstyrelsen, Amnesty International, Flyktingrådgivningen rf och UNHCR var företrädare.

Yttrande om utkastet till proposition begärdes av 15 myndigheter och sju organisationer: utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, polisavdelningen och gränsbevakningsavdel-

ningen vid inrikesministeriet, justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsmans kansli, minoritetsombudsmannen, barnombudsmannen, högsta förvaltningsdomstolen, Helsingfors förvaltningsdomstol, Migrationsverket, Polisstyrelsen, Amnesty International Finländska sektionen rf, Mannerheims Barnskyddsförbund rf, Finlands Flyktinghjälp rf, Flyktingrådgivningen rf, Rädna Barnen rf, Finlands Röda Kors och UNHCR.

Remissinstanserna ställde sig huvudsakligen positiva till utkastet till proposition, och bestämmelserna i utkastet upplevdes som

nödvändiga och motiverade. Särskilt positivt ställde sig remissinstanserna till de bestämmelser där utsatta sökandes ställning, och framför allt barnens ställning förbättras. Det uppskattades också att förfarandena förenklades och gjordes klarare. Å andra sidan lyfte flera instanser fram sin oro över om rättskyddet tillgodoses särskilt vid påskyndat asylförfarande. Med utgångspunkt i remissyttrandena mjukades bestämmelsen om begränsning av att lämna in ny ansökan upp och propositionens motiveringar kompletterades.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

95 §. Inlämnande av ansökan om internationellt skydd. Det föreslås att paragrafen ändras i enlighet med ändringarna i förfarandedirektivets artikel 6 om rätt till prövning av ansökan. I artikeln åtskiljs å ena sidan görandet av ansökan, vilket hänvisar till en situation där sökanden för första gången meddelar att han eller hon vill ansöka om internationellt skydd, å andra sidan det formella inlämnandet av ansökan till en behörig myndighet. Eftersom den gällande 95 § uttryckligen gäller inlämnande av ansökan till en behörig myndighet, föreslås det att ordet "göra" ändras till lämna in i 2 mom. I paragrafens 3 mom. föreslås det att det talas om att en ansökan görs när man avser att ansökan görs hos någon annan än den myndighet som är behörig att ta emot den.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om att polisen eller gränskontrollmyndigheten ska vara förpliktad att utan dröjsmål registrera en ansökan som lämnats in till dem. I direktivets artikel 6.1 föreskrivs om tidsfristen för registreringen efter det att ansökan gjorts. I artikel 6.2 föreskrivs det att medlemsstaterna ska se till att en person som har ansökt om internationellt skydd har en faktisk möjlighet att lämna in sin ansökan så snart som möjligt. I Finland kan en ansökan om internationellt skydd lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten. I praktiken är inlämnandet av ansökan inte begränsad till vissa verksamhetsställen vid polisen eller gränskontrollmyndigheten. I Finland lämnar därför sökandena vanligen formellt in sin ansökan om internationellt skydd samtidigt när de första gången uttrycker sin önskan om att få internationellt skydd. Med anledning av detta föreslås det att Finland har bestämmelser om tidsfristerna vid inlämningen av ansökan och inte vid det görande av ansökan som avses i direktivet. Enligt artikel 6.1 i direktivet ska ansökan diarieföras inom tre arbetsdagar, om ansökan görs vid en myndighet som är behörig att registrera den. I Finland registrerar polisen och gränsbevakningsmyndigheten ansökan i regel omedelbart när den har lämnats

in. Till följd av att ansökan lämnats in sent eller att ingen tolk funnits tillgänglig kan registreringen ibland ske nästa arbetsdag. Den ordalydelse som föreslås i paragrafen och enligt vilken ansökan ska registreras utan dröjsmål, betyder alltså att ansökan ska registreras så snabbt som möjligt, senast inom tre vardagar från det att ansökan har lämnats in.

I paragrafens 3 mom. föreslås också bestämmelser om skyldigheten att hänvisa sökanden att lämna in ansökan om internationellt skydd till polisen eller gränskontrollmyndigheten och om skyldigheten att registrera ansökan inom sex vardagar från det att ansökan gjordes, om ansökan görs till personalen vid Migrationsverket, en förläggning, en förvarsenhet eller Tullen. Enligt artikel 6.1 i förfarandedirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att diarieföringen sker senast sex dagar efter det att ansökan gjordes, om ansökan om internationellt skydd görs vid en annan än en behörig myndighet som kan förväntas få ta emot sådana ansökningar. I Finland bedöms Migrationsverket, förläggningar, förvarsenheter eller Tullen vara sådana myndigheter. Vid dem ska sökandena hänvisas att lämna in sina ansökningar till polisen eller gränskontrollmyndigheten, som registrerar ansökningarna inom sex vardagar. Alla myndigheter ska följa skyldigheten enligt 8 § i förvaltningslagen att i möjligaste mån hänvisa kunden till den behöriga myndigheten. Tidsfristen för registreringen gäller dock endast situationer där ansökan har lämnats in till dessa myndigheter som mest sannolikt tar emot ansökningar. Dessa myndigheter ska i enlighet med artikel 6.1 ha relevant information och deras personal ska få utbildning som motsvarar personalens uppgifter och ansvarsområden. De ska också få anvisningar om att informera sökandena om vart och hur ansökningar om internationellt skydd kan lämnas in.

Vidare ska enligt 3 mom. tidsfristen för registreringen av ansökan kunna förlängas till tio vardagar, om antalet ansökningar har ökat kraftigt. Bestämmelsen bygger på artikel 6.5 i förfarandedirektivet, enligt vilken tidsfristen ska förlängas till tio arbetsdagar, om

kortare tidsfrister är mycket svårt att respektera i praktiken, eftersom ett stort antal personer ansöker om internationellt skydd samtidigt. Eftersom polisen och gränskontrollmyndigheten ansvarar för registreringen av ansökningar i Finland, beslutar de också om förlängningen av tidsfristen.

Till 3 mom. fogas en bestämmelse om skyldighet att minst en gång om året underrätta kommissionen om förlängning av tidsfristen. Kommissionen ska också underrättas när det på grund av att antalet sökande har minskat inte längre är nödvändigt att förlänga tidsfristen. I möjligaste mån ska informationen till kommissionen innehålla uppgifter om procentandelen för sådana ansökningar som den förlängda tidsfristen tillämpades på av det totala antalet registrerade ansökningar under perioden i fråga. Polisen eller gränskontrollmyndigheten, som har beslutat om att förlänga tidsfristen, ska underrätta kommissionen. Den föreslagna bestämmelsen bygger på upplysningsplikten enligt artikel 49 i förfarandedirektivet.

95 a §. Information till den som ansöker om internationellt skydd. Det föreslås att paragrafen ändras i enlighet med artikel 31.6 om prövningsförfarandet. Punkten föreskriver om medlemsstaternas skyldighet att informera om att handläggningen av ansökan drar ut på tiden. En sökande vars ansökan inte kan avgöras inom sex månader, ska informeras om förseningen. På begäran ska sökanden ges information om varför handläggningen dragit ut på tiden och när beslutet är att vänta.

I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom., enligt vilket en sökande ska informeras om att handläggningen drar ut på tiden, om inget beslut som gäller ansökan om internationellt skydd kan fattas inom sex månader från det att ansökan lämnades in. På begäran av sökanden ska det även ges information om orsaken till dröjsmålet och när beslutet är att vänta.

96 a §. Särskilda förfarandegarantier. Det föreslås att en ny paragraf om skyldigheten att stödja en sökande som konstaterats ha särskilda behov fogas till utlänningslagen. Genom stödet säkerställs att sökanden kan dra nytta av de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet.

Stödbehovet kan konstateras på det sätt som fastställs i 6 § i mottagandelagen eller annars under asylförfarandet. Bestämmelsen motsvarar artiklarna 2 d och 24 i förfarandedirektivet.

Enligt artikel 2 d i direktivet avses med sökande i behov av särskilda förfarandegarantier en sökande vars förmåga att utnyttja de rättigheter eller uppfylla de skyldigheter som följer av detta direktiv är begränsad på grund av hans eller hennes individuella omständigheter. Förekomsten av särskilda förfarandemässiga specialbehov ska alltså alltid konstateras från fall till fall. Det kan till exempel vara fråga om en sökande som har traumatiska erfarenheter och som behöver mer tid och stöd än normalt för att vid asylsamtalet kunna lägga fram de omständigheter som är viktiga i asylansökan. Även om definitionen inte har direkt koppling till definitionen av personer i utsatt ställning, är det sannolikt att det ofta just bland personer i utsatt ställning finns personer som behöver särskilda förfarandegarantier. Enligt artikel 21 i mottagandedirektivet är underåriga, ensamkommande barn, funktionshindrade, gravida, ensamstående föräldrar med underåriga barn samt personer som utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykologiskt, fysiskt eller sexuellt våld utsatta personer. I samband med omarbetningen av mottagandedirektivet har offer för människohandel, personer som lider av allvarliga sjukdomar, personer med psykiska störningar och personer som utsatts för kvinnlig könsstympning lagts till i listan över exempel. Listan är inte uttömmande. Det är dock viktigt att uppmärksamma att inte alla de personer i utsatt ställning som avses ovan har förfarandemässiga specialbehov och särskilt att även andra personer än personer i utsatt ställning kan ha specialbehov.

Paragrafen innehåller inga bestämmelser om ett nytt förvaltningsförfarande utan den ska lyfta fram den skyldighet att beakta sökandens specialbehov som de myndigheter som har att göra med sökande i asylförfarandet har. Behovet av särskilda förfarandegarantier ska bedömas inom en rimlig tid från det att ansökan om internationellt skydd gjordes. I enlighet med artikel 24.4 i direktivet ska behovet av särskilda förfarandegarantier

tier beaktas även när behovet framkommer i ett senare skede av förfarandet. I paragrafen ska det hänvisas till förfarandet enligt 6 § i mottagandelagen. I regeringens proposition om genomförandet av det ändrade mottagandedirektivet föreslås det att mottagandelagens 6 § om tillämpning av lagen på personer i utsatt ställning ska ändras. Regeringsproposition har lämnats till riksdagen den 26 september 2014 (RP 171/2014 rd). Enligt den ändrade artikel 22.1 i mottagandedirektivet ska medlemsstaterna inom rimlig tid bedöma om en sökande ska anses vara en person med särskilda mottagandebehov och också ange vilka dessa särskilda behov är. Medlemsstaterna ska se till att särskilda mottagandebehov tillgodoses också när de framkommer i ett senare skede av asylförfarandet. Medlemsstaterna ska även se till att i det stöd som ges till sökande med särskilda mottagandebehov tas hänsyn till deras särskilda mottagandebehov under hela asylförfarandet, och att deras situation följs upp på lämpligt sätt. Det föreslås att 6 § i mottagandelagen kompletteras med bestämmelsen att en persons utsatta ställning och de särskilda behov som beror på den ska utredas individuellt inom en rimlig tid från det att ansökan om internationellt skydd blivit anhängig. Det föreslås att det i paragrafen också ska införas en bestämmelse om att de särskilda behov som beror på en persons utsatta ställning ska beaktas under hela den tid som ansökan om internationellt skydd behandlas.

Alldeles i början av förfarandet träffar utöver förläggningspersonal också en företrädare för polisen eller gränskontrollmyndigheten sökanden, och senare i samband med asylsamtal Migrationsverkets företrädare. Alla myndigheter som har kontakt med sökanden och som konstaterar att sökanden har behov av stöd är förpliktade att antingen ge det behövliga stödet eller att på något annat sätt ordna att sökanden omfattas av stödet.

97 §. Asylutredning. Det föreslås att paragrafen ändras i enlighet med ändringarna i förfarandedirektivet och Dublin III-förordningen.

I 1 mom. föreslås en ny bestämmelse om polisens eller gränsväsendets skyldighet att muntligen utreda uppgifter för

fastställande av den stat som ansvarar för handläggningen av asylansökan. I artikel 5.5 i Dublin III-förordningen föreskrivs det om den personliga intervju som ska utföras av en person som har behörighet enligt nationell rätt. I praktiken har polisen eller gränskontrollmyndigheten samtidigt som den utreder sökandens identitet, resrutt och inresa utrett de uppgifter som tillämpningen av Dublin III-förordningen kräver, och man har inte för avsikt att ändra praxisen.

I paragrafen föreslås det ett nytt 2 mom., enligt vilket polisen eller gränsväsendet muntligen ska utreda de uppgifter som avvisande utan prövning kräver, om det är fråga om en sökande som anlant från ett säkert asylland eller säkert tredjeland, eller om sökanden har fått internationellt skydd i en annan medlemsstat. Enligt artikel 34 i förfarandedirektivet krävs det en personlig intervju när det gäller om ansökan ska upptas till prövning, innan den beslutande myndigheten beslutar huruvida ansökan om internationellt skydd ska tas upp till prövning eller inte. Direktivet förutsätter dock inte att en intervju som gäller upptagning till prövning genomförs om det är fråga om avvisande utan prövning i samband med tillämpning av Dublin III-förordningen eller inlämnande av en ny ansökan.

I praktiken har Migrationsverket fattat beslutet om avvisande utan prövning med stöd av de uppgifter som fås i samband med att polisen eller gränsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa. I fortsättningen ska det vara möjligt att utreda muntligen i samband med att polisen eller gränsväsendet utreder sökandens identitet, resrutt och inresa de uppgifter som avvisande utan prövning kräver. Om de uppgifter som myndigheten behöver för att fatta beslutet om avvisande utan prövning inte har utretts i det sammanhanget, är det nödvändigt att separat muntligen utreda uppgifterna om avvisande utan prövning. Polisens och gränsväsendets personal som utreder uppgifter om avvisande utan prövning ska i förväg få nödvändig grundläggande utbildning, särskilt om internationell människorättslagstiftning, unionens asylregelverk och intervjuteknik.

Det föreslås att 2 mom. blir 3 mom. och ändras, så att polisen i fortsättningen på begäran av Migrationsverket kan föra samtal endast tillfälligt när antalet ansökningar kraftigt ökat. Dessutom kan polisen på begäran av Migrationsverket föra samtal med unionsmedborgare. Enligt artikel 14 i förfarandedirektivet föreskrivs det om möjligheten att en annan myndighet än den beslutande myndigheten tillfälligt genomför intervjuer, om ett stort antal personer samtidigt ansöker om internationellt skydd, vilket gör det praktiskt omöjligt för den beslutande myndigheten att i tid genomföra intervjuer om innehållet i varje ansökan. Direktivet gäller endast ansökningar om internationellt skydd som lämnats in av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer. I grundfördragsprotokoll nr 24 om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater, där det inte tas ställning till förande av samtal med sökanden, har det avtalats om handläggningen av ansökningar om internationellt skydd som lämnats in av unionens medborgare. I praktiken har polisen på begäran av Migrationsverket fört just samtal med unionens medborgare, och denna möjlighet finns det skäl att behålla även i fortsättningen.

I 3 mom. föreslås det också bestämmelser om skyldigheten att minst en gång om året underrätta kommissionen när polisen för samtal på grund av att antalet ansökningar ökat. Kommissionen ska också underrättas genast när det inte längre är nödvändigt att polisen för samtalen. I möjligaste mån ska informationen till kommissionen innehålla uppgifter om procentandelen för sådana samtal som polisen fört av det totala antal sökande som det förts samtal med under perioden i fråga. Den föreslagna bestämmelsen bygger på upplysningsplikten enligt artikel 49 i förfarandedirektivet. Eftersom polisen får begäran om att föra samtal av Migrationsverket, är det Migrationsverket som ska underrätta kommissionen om detta.

Den personal som för polisens asylsamtal ska i förväg få en lämplig utbildning. Utbildningen ska inbegripa de ämnen som räknas upp i artikel 6.4 a–e i EASO-förordningen. Dessa ämnen är a) internationella mänskliga rättigheter och unionens regelverk på asylområdet, inklusive särskilda rättsliga frågor

och frågor som avser rättspraxis, b) frågor som rör behandling av asylansökningar som lämnas in av minderåriga och sårbara personer med särskilda behov, c) intervjuteknik, d) användning av läkarintyg och rättsliga rapporter i asylförfarandena och e) frågor som rör framtagande och användning av information om ursprungsländerna. De personer som genomför intervjuer ska även ha tillägnat sig allmänna kunskaper om problem som kan ha en negativ inverkan på en sökandes förmåga att bli intervjuad, till exempel indikationer på att sökanden tidigare kan ha varit utsatt för tortyr. Den av polisens personal som för ett asylsamtal får inte vara klädd i polisens uniform.

Det föreslås att 3 mom. blir 4 mom. och ändras, så att skyddspolisen kan delta i asylsamtalen, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det. Med undantag av avvikelserna enligt 3 mom. kan i enlighet med artikel 14 i förfarandedirektivet endast Migrationsverket föra asylsamtal. Ändringen i 4 mom. ändrar dock inte praxisen. Skyddspolisen har vid behov deltagit i asylsamtal. I praktiken har den inte ensam fört samtal.

97 a §. Asylsamtal. Det föreslås att hänvisningen till ett säkert asylland stryks ur 2 mom., eftersom asylsamtal inte förs i fall som gäller ett säkert asylland. En ansökan som lämnats in av en sökande som anlänt från ett säkert asylland kan med stöd av 103 § avvisas utan prövning, efter att man i enlighet med 97 § muntligen utrett de uppgifter som avvisandet utan prövning kräver.

Enligt förslaget ändras 5 mom. i enlighet med artikel 25 i förfarandedirektivet. Enligt artikel 25.1 b ska medlemsstaterna se till att en företrädare för det ensamkommande barnet och/eller en juridisk rådgivare eller annan, enligt nationell rätt godkänd eller tillåten, rådgivare är närvarande vid asylsamtalen.

Paragrafens 5 mom. förutsätter att en företrädare som avses i 39 § i mottagandelagen eller en annan företrädare ska vara närvarande under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare. I praktiken har den företrädare som med stöd av mottagandelagen har utsetts för en minderårig som saknar vårdnadshavare varit närvarande vid asylsamtalen. I det avseendet medför lagändring-

en ingen ändring i praktiken. I fortsättningen kan enligt lagen även en annan företrädare än en som utsetts med stöd av mottagandelagen delta i samtalet. En företrädare för en minderårig som saknar vårdnadshavare kan också utses med stöd av barnskyddslagen.

97 b §. *Inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd.* I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. om ordnande av en läkarundersökning. Den föreslagna bestämmelsen bygger på artikel 18 i förfarandedirektivet.

Enligt det nya 2 mom. kan det för sökanden ordnas med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för att bedöma ansökan om internationellt skydd. Det är fråga om en läkarundersökning som ordnas på initiativ av Migrationsverket och med statens medel, när Migrationsverket anser att ett läkarintyg behövs innan beslutet om internationellt skydd fattas. Läkarundersökningen ska ordnas så fort som möjligt och läkarintyget ska lämnas in till Migrationsverket så snart som möjligt för att beslutet ska kunna fattas inom en rimlig tid. Det ska vara möjligt att ordna läkarundersökningen exempelvis via den yrkesutbildade personalen inom hälso- och sjukvården på förläggningen. Läkarundersökningen kan inte ordnas utan sökandens samtycke. En sökandes vägran att genomgå en sådan läkarundersökning hindrar dock inte fattandet av beslut om ansökan om internationellt skydd.

99 §. *Säkert asylland.* Det föreslås att paragrafen ändras, så att den bättre motsvarar begreppet första asylland som avses i artikel 35 i förfarandedirektivet. I Finland har begreppet säkert asylland omfattat förfarandedirektivets begrepp första asylland och säkert tredjeland. I enlighet med direktivet föreslås det bestämmelser om begreppen som egna grupper av säkra länder. Med begreppet säkert asylland hänvisas det alltså i fortsättningen till direktivets begrepp första asylland.

Bestämmelserna om villkoren för ett säkert asylland i paragrafens 1 punkt förblir oförändrade. En ny 2 punkt läggs till paragrafen. Enligt 2 punkten krävs det för att en stat ska betraktas som ett säkert asylland för sökanden att sökanden har fått och fortfarande kan få skydd som avses i 87 eller 88 § eller som

annars är tillräckligt. Hänvisningen till skydd som avses i 87 och 88 § är som villkor för ett säkert asylland inte ny, utan en motsvarande hänvisning finns i 103 § i den gällande lagen. Nytt är däremot hänvisningen i enlighet med artikel 35.1 b till annars tillräckligt skydd. Tillägget är motiverat, eftersom man i ett säkert asylland som inte är en medlemsstat i EU inte kan få sådant alternativt skydd som uttryckligen avses i EU-lagstiftningen. Med annars tillräckligt skydd avses alltså skydd som till innehållet motsvarar bestämmelserna i 87 eller 88 §, men som ges någon annanstans än i en medlemsstat i EU. För att vara tillräckligt ska annat skydd vara effektivt och man ska också kunna få det i praktiken. Dessutom nämns separat i direktivet iakttagande av principen om "non-refoulement" som en del av annars tillräckligt skydd. Iakttagande av principen om "non-refoulement" ingår redan i 1 punkten i paragrafen. Att iaktta "non-refoulement" är således ett villkor för att en stat ska kunna betraktas som ett säkert asylland. I enlighet med artikel 35 i förfarandedirektivet infogas i paragrafen också en hänvisning till att det fortfarande är möjligt att få skydd. I den finska versionen av förfarandedirektivet talas det i detta sammanhang lite missvisande om att grunderna för skyddet fortfarande gäller för personens del. Med detta avses emellertid inte att grunderna för skyddet ska utredas i detta sammanhang, utan som det framgår av den engelska versionen av direktivet är det fråga om möjligheten att fortfarande få skydd.

99 a §. *Säkert tredjeland.* Det föreslås att en ny paragraf om begreppet säkert tredjeland, som motsvarar begreppet i artikel 38 i förfarandedirektivet, tas in i lagen. Begreppet säkert tredjeland omfattas i den gällande lagen av begreppet säkert asylland i 99 §. I enlighet med direktivet föreslås det bestämmelser om säkra länder som egna begrepp.

Paragrafens 1 mom. 1 punkt ska innehålla bestämmelser om villkoren för ett säkert tredjeland på motsvarande sätt som den gällande lagen när det gäller säkert asylland. Enligt 1 punkten kan som säkert tredjeland för sökanden betraktas en sådan stat som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttagit konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen

om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989).

Enligt paragrafens 1 mom. 2 punkt krävs det för att en stat ska betraktas som ett säkert tredjeland för sökanden att sökanden där har fått och fortfarande kan få skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt. Hänvisningen till skydd som avses i 87 och 88 § är som villkor för ett säkert land inte ny, utan en motsvarande hänvisning finns i 103 § i den gällande lagen. Nytt är däremot hänvisningen till annars tillräckligt skydd. Tillägget är motiverat, eftersom man i ett säkert tredjeland som inte är en medlemsstat i EU inte kan få sådant alternativt skydd som uttryckligen avses i EU-lagstiftningen. Med annars tillräckligt skydd avses alltså skydd som till innehållet motsvarar bestämmelserna i 87 eller 88 §, men som ges någon annanstans än i en medlemsstat i EU. För att vara tillräckligt ska annat skydd vara effektivt och man ska också kunna få det i praktiken.

Enligt 2 mom. ska till en utlänning som ska sändas tillbaka till ett säkert tredjeland på det berörda landets språk ges en handling av vilken det framgår att hans eller hennes ansökan inte har prövats i sak i Finland. Bestämmelsen motsvarar det som föreskrivs i 104 § 2 mom. i gällande lag, men bestämmelsens tillämpningsområde ska i enlighet med direktivet vara begränsat till att i stället för säkra asylländer endast gälla säkra tredjeländer.

Vid tillämpningen av begreppet säkert tredjeland vid fattande av beslut om en ansökan som har lämnats in av en minderårig som saknar vårdnadshavare ska särskild vikt läggas vid barnets bästa. Enligt artikel 25.6 c i förfarandedirektivet kan en stat anses vara ett säkert tredjeland för en minderårig som saknar vårdnadshavare endast om detta är enligt den minderårigas bästa.

101 §. Uppenbart ogrundad ansökan. Det föreslås att paragrafen ändras med stöd av förfarandedirektivets artiklar 31.8 och 32.2 om uppenbart ogrundade ansökningar. Samtidigt föreslås det att inledningsfrasen i paragrafens 1 mom. ändras, så att frasen en ansökan avslås som uppenbart ogrundad ersätts med att en ansökan kan betraktas som up-

penbart ogrundad. Denna ändring påverkar inte tillämpningspraxisen, utan även i fortsättningen kan en ansökan som betraktas som uppenbart ogrundad avslås. Syftet med ändringen är att samordna det uttryckssätt som används i kapitlet om internationellt skydd.

I paragrafens 2 punkt stryks c-punkten, enligt vilken ansökan kan betraktas som uppenbart ogrundad om sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet genom att på något annat svikligt sätt försvåra utredningen av grunderna för ansökan. Möjligheten att betrakta en ansökan som uppenbart ogrundad i enlighet med c-punkten finns inte i direktivets lista över fall som kan betraktas som uppenbart ogrundade. Att stryka punkten innebär ingen ändring i praktiken, eftersom punkten nästan aldrig har tillämpats. De övriga sätt att missbruka asylförfarandet som nämns i punkten har i praktiken varit tillräckligt omfattande. Samtidigt ska d-punkten i 2 punkten ändras till c-punkt.

I paragrafens 3 punkt stryks möjligheten att betrakta ansökan som uppenbart ogrundad om sökanden har kommit från ett säkert asyl-land. Denna möjlighet behövs inte längre, eftersom de ansökningar som lämnas in av sökande som kommer från ett säkert asylland eller ett säkert tredjeland avvisas utan prövning med stöd av 103 §.

Likaså ska hänvisningen till 104 § strykas ur punkten, eftersom paragrafens innehåll ska ändras.

102 §. Ny ansökan. Det föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar definitionen av ny ansökan i förfarandedirektivets artikel 2 q om ny ansökan. Till paragrafen fogas villkoret om ett lagakraftvunnet beslut på en tidigare ansökan. Med ny ansökan avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan. Villkoret om lagakraft ändrar inte i högre grad praxisen vid nya ansökningar. Om en sökande vill göra en ny ansökan efter att ha fått Migrationsverkets beslut och medan besvärstiden ännu löper, hänvisas sökanden till att i stället för att lämna in en ny ansökan använda sin rätt att söka ändring i Migrationsverkets beslut.

I den gällande lagens definition stryks hänvisningen till ett negativt beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen. I enlighet med direktivets definition kan också en ansökan som sökanden lämnar in efter det att han eller hon har dragit tillbaka sin ansökan och Migrationsverket har beslutat att ärendet förfaller betraktas som en ny ansökan. I definitionen ska dock läggas till en begränsning, enligt vilken en ansökan som gjorts efter det att Migrationsverket har fattat beslut om att ansökan förfaller med stöd av 95 c § 1 mom. inte betraktas som en ny ansökan, eftersom sökanden har lämnat Finland eller det anses som sannolikt att han eller hon har lämnat Finland. Om sökanden anmäler sig till den behöriga myndigheten efter det att beslutet om förfallande fattats, ska sökanden i enlighet med 95 c § 2 mom. upplysas om rätten att göra en ny ansökan. Som ovan i samband med behandlingen av artikel 12 i direktivet konstaterades, ska sökanden i fortsättningen i tid upplysas om följderna av att ansökan uttryckligen eller implicit dras tillbaka.

Det föreslås att paragrafens 3 mom., enligt vilket en ny ansökan kan avgöras utan nytt asylsamtal, slopas. I regel har inget asylsamtal förts i situationer där sökanden har gjort en ny ansökan som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet. Det föreslås att 103 § ändras, så att nya ansökningar som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet avvisas utan prövning. När det gäller sådana nya ansökningar behöver man enligt direktivets artikel 34 inte heller genomföra intervjuer som gäller upptagning till prövning. Om en ny ansökan däremot innehåller nya grunder för att få stanna i landet, som inverkar på avgörandet av ärendet, ska grunderna utredas vid ett asylsamtal.

103 §. Avvisande av ansökan utan prövning. Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. I paragrafen föreslås endast bestämmelser om avvisande av ansökan utan prövning. Det föreslås att 104 § ska innehålla bestämmelser om tillämpning av påskyndat förfarande. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras på motsvarande sätt.

Det föreslås en teknisk ändring i 1 punkten för att den ska motsvara ändringen i 99 § och

den nya 99 a §. Enligt 1 punkten kan en ansökan om internationellt skydd avvisas utan prövning, om sökanden har kommit från ett sådant i 99 § definierat säkert asylsamtal eller ett i 99 a § definierat säkert tredjeland dit han eller hon kan sändas tillbaka. Innan ett beslut om avvisande utan prövning fattas, ska de uppgifter som avvisande utan prövning kräver muntligen utredas i enlighet med 97 § 2 mom.

Det föreslås att en ny 3 punkt läggs till paragrafen. Enligt 3 punkten kan ansökan avvisas utan prövning om sökanden har fått internationellt skydd i en annan medlemsstat i EU. Bestämmelsen motsvarar artikel 33.2 a i direktivet. I det tidigare direktivet hänvisades det i den berörda punkten endast till situationer där en annan medlemsstat hade beviljat flyktingstatus.

Det föreslås att en ny 4 punkt läggs till. Enligt 4 punkten kan en ansökan om internationellt skydd avvisas utan prövning, om sökanden har gjort en ny ansökan enligt 102 § som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet. Enligt den gällande 103 § kan en ny ansökan som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet avgöras vid påskyndat förfarande. Ändringen bygger på artikel 33.2 d i förfarandedirektivet, enligt vilken det i dessa situationer kan anses att ansökan om internationellt skydd saknar förutsättningar för att prövas.

104 §. Tillämpning av påskyndat förfarande. I paragrafen föreslås bestämmelser om tillämpning av påskyndat förfarande. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras på motsvarande sätt. Paragrafens innehåll ska till stor del motsvara det gällande 103 § 2 mom. I fråga om ett säkert asylsamtal enligt den gällande 104 § föreslås det bestämmelser i enlighet med de föreslagna bestämmelserna i 99 § och 99 a §. När det gäller bestämmelser om handläggningstiden för en ansökan som lämnats in av en sökande som kommer från ett säkert ursprungsland, så föreslås det likadana bestämmelser som det allmänt finns om handläggningstiden för påskyndat förfarande.

Paragrafens 1 mom. ska i enlighet med den gällande 103 § 2 mom. 2 punkten innehålla bestämmelser om möjligheten att avgöra an-

sökningar om internationellt skydd vid påskyndat förfarande, när ansökan på det sätt som fastställs i 101 § kan betraktas som uppenbart ogrundad. Bestämmelsen i den gällande 103 § 2 mom. 1 punkten behövs inte längre. I 1 punkten föreskrivs om möjligheten att avgöra en ansökan om internationellt skydd vid påskyndat förfarande om sökanden har kommit från ett i 100 § definierat säkert ursprungsland, där han eller hon inte hotas att bli utsatt för sådan behandling som avses i 87 eller 88 § och dit han eller hon kan sändas tillbaka. Det föreslås att lagens 101 § 3 punkt ändras, så att en ansökan betraktas som uppenbart ogrundad om sökanden har kommit från ett säkert ursprungsland dit han eller hon kan sändas tillbaka. På så sätt innefattar den nya ordalydelsen av hänvisningen i 104 § till en uppenbart ogrundad ansökan också en ansökan som gjorts av en sökande som kommit från ett säkert ursprungsland. Till skillnad från det gällande 103 § 2 mom. ska paragrafen inte innehålla bestämmelser om en ny ansökan, eftersom bestämmelser om den på det sätt som föreslås ovan ska ingå i 103 §.

I paragrafens 2 mom. begränsas möjligheten att tillämpa påskyndat förfarande vid avgörande av en ansökan som lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare. I detta fall är det möjligt att tillämpa påskyndat förfarande endast om sökanden kommit från ett säkert ursprungsland, dit han eller hon kan sändas tillbaka. Begränsningen bygger på artikel 25.6 a i förfarandedirektivet.

I paragrafens 3 mom. föreslås bestämmelser om att påskyndat förfarande inte ska tillämpas om stöd enligt 96 a § inte kan ges vid påskyndat förfarande. Detta ska särskilt beaktas när det är fråga om stödbehov på grund av tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykiskt, fysisk eller sexuellt våld. Enligt artikel 24.3 i direktivet får påskyndat förfarande inte tillämpas eller ska tillämpandet upphöra, om det stöd som behövs inte kan ges genom ett påskyndat förfarande enligt artikel 31.8.

I 4 mom. föreskrivs det om handläggningstiden vid påskyndat förfarande. Vid tillämpning av påskyndat förfarande ska Migrationsverket avgöra en ansökan om internationellt skydd inom fem månader från dess inlämnande. Enligt artikel 31.9 i förfarandedi-

rektivet ska medlemsstaterna fastställa tidsfrister för fattande av beslut vid påskyndat förfarande. Enligt direktivet ska tidsfristerna vara skäligen. Om Migrationsverket inte klarar av att avgöra ansökan inom fem månader, ska ansökan avgöras genom normalt asylförfarande.

Den gällande lagen innehåller endast i 104 § bestämmelser om tidsfristen vid påskyndat förfarande i samband med säkra asyl- eller ursprungsländer. Det har visat sig vara svårt att i praktiken iaktta denna handläggningstid, som beräknas från det att samtalsprotokollet har registrerats. I en del av fallen har det inte funnits behov av att föra samtal, vilket har försvårat beräkningen av tidsfristen, och i vissa fall har uppgiften att sökanden kommit från ett säkert land erhållits först när den nämnda tidsfristen löpt ut. Man har stannat för den föreslagna tidsfristen på fem månader med tanke på både handläggningens effektivitet och sökandens rättsskydd. I praktiken strävar Migrationsverket efter att avgöra de ansökningar som påskyndat förfarande tillämpas på så snabbt som möjligt. Det är dock viktigt att sökanden har möjlighet att lägga fram alla de omständigheter som påverkar ärendet och att ärendet som helhet utreds tillräckligt grundligt även vid tillämpning av påskyndat förfarande. Det finns skäl att granska tidsfristen vid påskyndat förfarande på nytt när bestämmelserna enligt direktivets artikel 31.3–31.5 om tidsfrister vid det normala förfarandet genomförs.

105 §. Asylansökan av medborgare i Europeiska unionen. Det föreslås att hänvisningen till lagens 103 § 2 mom. 1 punkt ändras till 101 § 3 punkten. Genom ändringen korrigeras hänvisningsbestämmelsen till att motsvara andra ändringar i denna proposition, så att dess innehåll förblir detsamma. I den finska texten ändras den finska språkdräkten för ministeriet.

147 a §. Frivillig återresa. Det föreslås att 2 mom. kompletteras med en hänvisning till 104 §, som gäller tillämpning av påskyndat förfarande. Genom ändringen korrigeras hänvisningsbestämmelsen till att motsvara andra ändringar i denna proposition, så att hänvisningens innehåll förblir detsamma. Samtidigt föreslås det att ordet och mellan avvisande av ansökan och tillämpning av på-

skyndat förfarande ändras till ordet eller, eftersom det är fråga om en förteckning som innehåller olika alternativa situationer.

198 b §. *Ansökan som avser verkställighet i vissa ärenden som gäller internationellt skydd.* I lagen föreslås en ny paragraf, i vilken det föreskrivs om görande av en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet. I paragrafen ska det föreskrivas att ansökan ska göras inom sju dagar från det att beslutet delgetts, om beslutet har fattats med stöd av 95 b, 103 eller 104 §. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar. Lagens 95 b § gäller återkallande av ansökan om internationellt skydd, 103 § avvisande av ansökan och 104 § tillämpning av påskyndat förfarande.

Bakom förslaget ligger artikel 27.3 c i Dublin III-förordningen, enligt vilken medlemsstaterna ska utfärda nationella bestämmelser om att personen i fråga har möjlighet att inom en skäligen tidsperiod ansöka hos en domstol om uppskov av verkställigheten av överföringsbeslutet tills utfallet av hans eller hennes ansökan om ändring eller av omprövningen är klart. Dublin III-förordningen har tillämpats från ingången av 2014. Under den tiden har den nu föreslagna tidsfristen på sju dagar tillämpats i praktiken. I samband med tillämpningen av den reviderade Dublinförordningen konstaterade Polisstyrelsen i ett brev daterat den 20 december 2013 och riktat till polisinspektionerna att polisen ger den berörda personen sju dagar (tidsfristen ska innefatta fem vardagar) tid att ansöka om förbud mot verkställighet hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Efter detta frågar polisen av Helsingfors förvaltningsdomstol om förbud mot verkställighet har ansökts. Om förbud mot verkställighet har ansökts, ska polisen vänta på förvaltningsdomstolens beslut i ärendet. Beslutet meddelas för kännedom till den polisenhet som ansvarar för verkställigheten. Om inget förbud mot verkställighet har ansökts inom sju dagar, kan överföringsbeslutet verkställas om det inte föreligger något annat hinder mot verkställigheten. Enligt utredningarna i samband med beredningen av denna regeringsproposition har erfarenheterna av tidsfristen på sju dagar för görandet av ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställigheten varit goda. Det föreslås bestämmelser om tidsfristen inte bara vid till-

lämpning av Dublin III-förordningen utan också i andra situationer som gäller internationellt skydd och där beslutet om avlägsnande ur landet kan verkställas innan domstolen har avgjort besväret i ärendet. Bestämmelser om tidsfristen klarlägger förfarandet och förbättrar sökandens rättsskydd.

199 §. *Avgörande av ansökan om verkställighet.* I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. Enligt 4 mom. ska beslutet om en ansökan som avses i 198 b § fattas inom sju dagar. Tidsfristen ska omfatta fem vardagar. Bakom förslaget ligger artikel 27.3 c i Dublin III-förordningen, enligt vilken medlemsstaterna ska utfärda nationella bestämmelser om att beslutet om uppskov av verkställigheten av överföringsbeslutet ska fattas inom en skäligen tidsperiod, så att begäran om uppskov kan granskas grundligt. Dessutom ska enligt artikel 27.3 c ett beslut om att inte avbryta verkställigheten av överföringsbeslutet vara motiverat.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om inom vilka tidsfrister Helsingfors förvaltningsdomstol ska avgöra ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet. Förfarandet har varit lite oklart, och polisen har vanligen utrett separat i varje enskilt fall om förvaltningsdomstolen avser förbjuda verkställigheten av avlägsnande ur landet. Bestämmelser om tidsfristen skulle i praktiken klarlägga förfarandet och avskaffa behovet att i förväg begära av förvaltningsdomstolen uppgifter om ett kommande beslut.

I praktiken har Helsingfors förvaltningsdomstol fattat besluten om förbud mot och avbrytande av verkställighet mycket snabbt. I fråga om fall förknippade med Dublinförordningen har besluten vanligen fattats inom en dag. Eftersom Dublin III-förordningen innehåller bestämmelser om strikta tidsfrister för överföring av en person till den ansvariga medlemsstaten, skulle en längre tidsfrist än en vecka i praktiken inte vara möjlig vid tillämpning av förordningen. Syftet med den föreslagna ändringen är inte att förlänga fattandet av beslut i de fall där det för närvarande kan fattas inom några dagar. Den föreslagna tidsfristen på en vecka ger möjlighet till tillräcklig granskning av en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet samt säkerställer ett effektivt asylförfarande.

201 §. Verkställighet av beslut om avvissning. I 1 mom. föreslås en teknisk ändring som gäller en hänvisning.

Det föreslås att i 2 mom. ändras paragrafhänvisningarna så att de motsvarar de föreslagna ändringarna i 103 §.

Likaså föreslås det att hänvisningarna till 103 § i 3 mom. ändras, så att de motsvarar de ovan föreslagna ändringarna. Det ska hänvisas till 103 § 1 punkten och 104 §.

I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. Enligt 4 mom. får beslutet om avvissning inte verkställas på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom. denna paragraf innan den ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet som avses i 198 b § har avgjorts. Momentet bygger på kravet i artikel 46.8 i förfarandedirektivet. Enligt kravet ska medlemsstaterna tillåta sökanden att stanna kvar på deras territorium i avvaktan på att ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställigheten avgörs. Även enligt artikel 27.3 c i Dublin III-förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns ett effektivt rättsmedel genom att avbryta verkställigheten av överföringen till dess att ett beslut har fattats om den första begäran om uppskov. För närvarande har det i praktiken frågats av domstolen före avlägsnande ur landet om den har för avsikt att förbjuda verkställigheten, om en ansökan om det har gjorts. Praxisen bygger på föreskrifter som polisen har utfärdat om ansvarsfördelningen vid verkställigheten av beslut om avlägsnande av utlänningar ur landet. Således medför lagändringen ingen ändring av praxisen, men det att bestämmelsen blir en lagbestämmelse ökar förfarandets transparens och sökandens rättsskydd.

I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. Enligt 5 mom. hindrar inte inlämnande av en annan ny ansökan som avses i 102 § att ett lagakraftvunnet avvissningsbeslut som har fattats med stöd av 103 § 4 punkten verkställs. Bestämmelsen grundar sig på artikel 41.1 b i direktivet. Enligt artikel 41.1 b kan medlemsstaterna avvika från sökandens rätt att stanna på medlemsstatens territorium om sökanden gör ytterligare en efterföljande ansökan efter det att han eller hon har fått ett lagakraftvunnet beslut om sin första efterföljande ansökan, som konstaterats sakna förutsättningar för prövning eller när det i det berörda beslutet

konstaterats att ansökan är uppenbart oggrundad.

Handläggningen av nya ansökningar som gjorts utan de nya grunderna har orsakat stockning i asylförfarandet och ökat kostnaderna för mottagning. De nya ansökningarna föranleder extra kostnader också för att polisen redan har hunnit vidta researrangemang med tanke på avlägsnande ur landet.

2 Ikraftträdande

Artikel 51 i förfarandedirektivet innehåller bestämmelser om tidsfristerna för sättande i kraft av det. Med undantag för artikel 31.3–31.5 ska medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 20 juli 2015. Genom denna regeringsproposition sätts de lagändringar som krävs med undantag för de lagändringar som artikel 31.3–31.5 förutsätter i kraft. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

En stor del av de ändringar som föreslås i utlänningslagen motsvarar den rådande tillämpningspraxisen. Genom ändringarna strävas det efter att förbättra asylförfarandets transparens och jämlikt bemötande av dem som söker internationellt skydd genom att befästa den nuvarande praxisen och lyfta upp den till lagnivån. Genom propositionen strävas det också efter att klarlägga de förfaranden som gäller säkra länder enligt utlänningslagen och att effektivisera handläggningen av nya ansökningar. Likaså strävas det efter att klarlägga det förfarande som gäller förbud mot verkställighet av beslut om avlägsnande ur landet.

När man granskar propositionen är åtminstone bestämmelserna i grundlagens 6, 9 och 21 § väsentliga med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna. Grundlagens 6 § gäller jämlikhet. Enligt 9 § i grundlagen rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet regleras genom lag, och en utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återvändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan be-

handling som kränker människovärdet. I 21 § i grundlagen tryggas var och ens rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag.

I propositionen föreslås det att sökandens eventuella utsatta ställning ska beaktas ännu bättre än tidigare i asylförfarandet. I utlänningslagen föreslås det bestämmelser om att stödja sådana personer som ansöker om internationellt skydd som behöver särskilda förfarandegarantier så att även sökande i utsatt ställning kan dra nytta av de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet. Det föreslås också att läkarundersökning ordnas på initiativ av Migrationsverket och med sökandens samtycke, om det behövs vid bedömningen av behovet av internationellt skydd. I fortsättningen kan en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare handläggas vid påskyndat förfarande endast om sökanden kommit från ett säkert ursprungsland. När det gäller minderåriga

sökande utan vårdnadshavare föreskrivs det att en företrädare för den minderåriga ska vara närvarande vid asylsamtalet.

Utlänningslagen ska innehålla bestämmelser om en tidsfrist på sju dagar för inlämnande av ansökan om förbud mot verkställighet. Domstolen ska således avgöra ansökan inom sju dagar. Till utlänningslagen ska fogas den skyldighet att vänta på domstolens beslut om förbud mot verkställighet innan avlägsnandet ur landet verkställs.

I fortsättningen ska nya ansökningar där inga nya grunder för att stanna i landet lagts fram avvisas utan prövning. Enligt den gällande lagen handläggs de vid påskyndat förfarande. Frågan om huruvida nya grunder har lagts fram i ansökningen ska också i fortsättningen avgöras av Migrationsverket. Sökandes möjlighet att lämna in ytterligare nya ansökningar ska begränsas. Möjligheter att missbruka förfarandet för nya ansökningar skulle minskas utan att äventyra sökandenas rättsskydd medan systemets resurser kan bättre fokuseras på handläggningen av ansökningar av personer som faktiskt behöver skydd.

Propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning enligt 72 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 95, 95 a, 97, 97 a, 97 b, 99, 101–105, 147 a, 199 och 201 §,

av dem 95 a och 97 b § sådana de lyder i lag 432/2009, 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 973/2007 och 432/2009, 97 a § sådan den lyder i lag 749/2011, 101 och 102 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 973/2007, 105 § sådan den lyder i lag 973/2007, 147 a § sådan den lyder i lag 1214/2013 samt 201 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 432/2009 och 195/2011, och

fogas till lagen nya 96 a, 99 a och 198 b § som följer:

95 §

Inlämnande av ansökan om internationellt skydd

En ansökan om internationellt skydd ska lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten vid ankomsten till landet eller så snart som möjligt efter det.

Ansökan kan även lämnas in senare, om

1) förhållandena i utlänningshemlandet eller permanenta boplatser har förändrats under den tid han eller hon har varit i Finland,

2) utlänningsmyndigheten först senare har kunnat lägga fram en utredning som stöd för ansökan, eller

3) det finns andra motiverade grunder.

Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska registrera ansökan utan dröjsmål. Om en ansökan om internationellt skydd görs till personalen vid Migrationsverket, en förläggning, en förvarsenhet eller Tullen, ska sökanden hänvisas att lämna in ansökan till polisen eller gränskontrollmyndigheten och ansökan ska registreras inom sex vardagar från det att ansökan lämnades in. Om antalet ansökningar kraftigt ökat, får polisen eller gränskontrollmyndigheten förlänga tidsfristen för registreringen till tio vardagar. Den som har beslutat om förlängt tidsfrist ska underrätta kommissionen om tillämpningen av den förlängda tidsfristen minst en gång om året och genast när den förlängda tidsfristen inte längre behövs.

95 a §

Information till den som ansöker om internationellt skydd

Den som ansöker om internationellt skydd ska upplysas om asylförfarandet och om sina rättigheter och skyldigheter under förfarandet. Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska informera sökanden när denne lämnar in en ansökan om internationellt skydd. Informationen kan även ges av Migrationsverket eller en förläggning så snart som möjligt efter det att ansökan har lämnats in. Informationen ges på sökandens modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att sökanden förstår.

Om det beslut som gäller ansökan om internationellt skydd inte kan fattas inom sex månader från det att ansökan lämnades in, ska sökanden informeras om att handläggningen drar ut på tiden. På begäran av sökanden ska han eller hon få information om orsaken till dröjsmålet och när beslutet är att vänta.

96 a §

Särskilda förfarandegarantier

En sökande som på grund av sin utsatta ställning enligt 6 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) eller annars under asylförfarandet

har konstaterats ha särskilda behov ges stöd för att säkerställa att han eller hon kan utnyttja de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet.

97 §

Asylutredning

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd samt utreder muntligen uppgifter för fastställande av den stat som ansvarar för handläggningen av asylansökan. När sökandens identitet utreds insamlas personuppgifter om hans eller hennes familjemedlemmar och övriga anhöriga.

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder muntligen de uppgifter som avvisande utan prövning som avses i 103 § 1 och 3 punkten kräver.

Migrationsverket för ett asylsamtal för att muntligen reda ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta boplatserland är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana. På begäran av Migrationsverket kan polisen föra samtal med unionsmedborgare samt tillfälligt med andra sökande, om antalet ansökningar har ökat kraftigt. När dessa samtal förs av polisen på grund av att antalet ansökningar har ökat, ska Migrationsverket underrätta kommissionen om detta minst en gång om året och genast när det inte längre är nödvändigt att polisen för samtalen.

Skyddspolisen kan delta i asylsamtalen, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det.

97 a §

Asylsamtal

När en sökande hörs i ett asylsamtal är det endast av grundad anledning tillåtet för en familjemedlem att vara närvarande. När en minderårig asylsökande hörs ska 6 § i denna lag och 14 § i förvaltningslagen tillämpas.

Under asylsamtalet ska det särskilt utredas hur sökanden förhåller sig till att eventuellt

avlägsnas ur landet och sändas till ett säkert ursprungsland samt till att meddelas inreseförbud. Med sökanden ska särskilt utredas på vilka grunder han eller hon anser att staten i fråga inte är säker för honom eller henne. Dessutom ska det utredas om det finns andra grunder än behov av internationellt skydd för att sökanden ska beviljas uppehållsrätt.

Asylsamtalet får spelas in i form av ljud och bild. Sökanden ska underrättas om inspelningen innan den påbörjas.

Ett protokoll ska upprättas över asylsamtalet. Efter samtalet ska protokollet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlighet att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift. Sökanden ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet.

En företrädare som avses i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd eller en annan företrädare ska vara närvarande under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare.

97 b §

Inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd

De myndigheter som avses i denna lag får inte i ett enskilt ärende som gäller internationellt skydd inhämta information på ett sådant sätt att aktörer som utövar förföljelse eller orsakar allvarlig skada får kännedom om ärendet och att säkerheten för personen i fråga eller för dennes närstående äventyras.

För sökanden ordnas med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd.

99 §

Säkert asylsamtal

När ansökan avgörs vid asylförfarandet kan som ett säkert asylsamtal för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttagit konventionen angående flyk-

tingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden har fått och fortfarande kan få skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

99 a §

Säkert tredjeland

När ansökan avgörs vid asylförfarandet kan som ett säkert tredjeland för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttar konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden kunde ha fått skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

Till en utlänning som ska sändas tillbaka till ett säkert tredjeland ska på det berörda landets språk ges en handling av vilken det framgår att hans eller hennes ansökan inte har prövats i sak i Finland.

101 §

Uppenbart ogrundad ansökan

En ansökan kan betraktas som uppenbart ogrundad, om

1) den inte motiveras med sådana grunder som nämns i 87 § 1 mom. eller 88 § 1 mom. eller med andra grunder som har anknytning till förbuden mot tillbakasändning eller om påståendena är klart icke-trovärdiga,

2) sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet

a) genom att uppsåtligen lämna oriktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är centrala för avgörandet av ansökan,

b) genom att utan godtagbart skäl visa upp förfalskade handlingar, eller

c) genom att i syfte att förlänga sin ooberättigade vistelse i landet lämna in en ansökan efter det att förfarandet för avlägsnande ur landet har inletts, eller

3) sökanden har kommit från ett säkert ursprungsland dit han eller hon kan sändas tillbaka.

102 §

Ny ansökan

Med ny ansökan avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller efter att ha fått ett beslut har lämnat landet för en kort tid. Som ny ansökan betraktas dock inte en ansökan som lämnats in efter det att Migrationsverket med stöd av 95 c § har fattat ett beslut om förfallande.

Om en ny ansökan lämnas in medan ärendet fortfarande är anhängigt, ska de uppgifter som sökanden lägger fram tillställas den myndighet som behandlar ärendet för att beaktas som ny utredning i det anhängiga ärendet.

103 §

Avvisande av ansökan utan prövning

En ansökan om internationellt skydd kan avvisas utan prövning, om sökanden

1) har kommit från ett sådant i 99 § definierat säkert asylsland eller ett i 99 a § definierat säkert tredjeland dit han eller hon kan sändas tillbaka,

2) kan sändas till en annan stat som enligt rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten är skyldig att pröva hans eller hennes asylansökan,

3) har fått internationellt skydd i en annan medlemsstat i Europeiska unionen dit han eller hon kan sändas, eller

4) har lämnat in en ny ansökan enligt 102 § som inte innehåller några sådana nya grunder

för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet.

104 §

Tillämpning av påskyndat förfarande

En ansökan om internationellt skydd kan avgöras vid påskyndat förfarande, om ansökan betraktas uppenbart ogrundad med stöd av 101 §.

En ansökan som har lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare får avgöras vid påskyndat förfarande endast på den grund som anges i 101 § 3 punkten.

Om stöd som avses i 96 a § inte kan ges vid påskyndat förfarande, får påskyndat förfarande inte tillämpas.

Vid tillämpning av påskyndat förfarande ska Migrationsverket avgöra ansökan inom fem månader från dess inlämnande.

105 §

Asylansökan av medborgare i Europeiska unionen

Migrationsverket ska utan dröjsmål underätta inrikesministeriet när en unionsmedborgare har lämnat in en asylansökan, om Migrationsverket anser att staten i fråga inte är ett säkert ursprungsland för sökanden och inte avgör ansökan med tillämpning av 101 § 3 punkten och 104 §. Inrikesministeriet underrättar rådet om saken.

147 a §

Frivillig återresa

I avvisnings- eller utvisningsbeslutet ska det fastställas en tidsfrist på minst sju och högst trettio dagar inom vilken tredjelandsmedborgaren frivilligt kan avlägsna sig ur landet. Tidsfristen för frivillig återresa räknas från den tidpunkt då beslutet blir verkställbart. Tidsfristen kan av särskilda skäl förlängas. Ingen tidsfrist fastställs, om en tredjelandsmedborgare nekas inresa eller avvisas omedelbart i samband med gränsövergången

eller avvisas eller utvisas med anledning av en straffrättslig påföljd.

Ingen tidsfrist för frivillig återresa fastställs heller om det finns risk för avvikande, om personen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, om ansökan om uppehållstillstånd förkastats på grund av kringgående av bestämmelserna om inresa i landet eller om ansökan om internationellt skydd avvisas i enlighet med 103 § eller påskyndat förfarande tillämpas i enlighet med 104 §. Risken för avvikande ska bedömas enligt vad som föreskrivs i 121 a §.

Denna paragraf tillämpas inte när avvisnings- eller utvisningsbeslutet fattas med stöd av 10 kap.

198 b §

Ansökan som avser verkställighet i vissa ärenden som gäller internationellt skydd

Om beslut om avvisning har fattats med stöd av 95 b, 103 eller 104 §, ska ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet göras inom sju dagar från det att beslutet delgetts sökanden. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

199 §

Avgörande av ansökan som avser verkställighet

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Beslut kan fattas utan sådana handlingar som getts in av myndigheterna, om de omständigheter som behövs för avgörande av ärendet framgår av besvärsskriften eller på något annat sätt.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud mot eller avbrytande av verkställighet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Högsta förvaltningsdomstolen kan likaså avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Ansökan

kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. avgöras utan handlingarna i ärendet.

Beslutet om en i 198 b § avsedd ansökan ska fattas inom sju dagar. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

201 §

Verkställighet av beslut om avvisning

Ett avvisningsbeslut får verkställas även om det överklagats, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Migrationsverkets beslut om avvisning när en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Om det behövs besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar besvaren inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Om ett avvisningsbeslut har fattats med stöd av 95 b § eller 103 § 2, 3 eller 4 punkten

kan beslutet verkställas efter det att beslutet delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som med stöd av 103 § 1 punkten har fattats om avvisning av en utlänning som kommit från ett säkert asylland eller med stöd av 104 § om avvisning av en sådan utlänning vars ansökan har ansetts som uppenbart ogrundad, kan verkställas tidigast den åttonde dagen efter det att beslutet har delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Före verkställigheten ska det säkerställas att tidsfristen har omfattat minst fem vardagar.

Ett avvisningsbeslut får inte verkställas på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom. innan den ansökan som avses i 198 b § har avgjorts.

Inlämning av en annan ny ansökan som avses i 102 § hindrar inte att ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut som har fattats med stöd av 103 § 4 punkten verkställs.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

Helsingfors den 30 oktober 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Inrikesminister *Päivi Räsänen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i utlänningslagen (301/2004) 95, 95 a, 97, 97 a, 97 b, 99, 101–105, 147 a, 199 och 201 §,

av dem 95 a och 97 b § sådana de lyder i lag 432/2009, 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 973/2007 och 432/2009, 97 a § sådan den lyder i lag 749/2011, 101 och 102 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 973/2007, 105 § sådan den lyder i lag 973/2007, 147 a § sådan den lyder i lag 1214/2013 samt 201 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 432/2009 och 195/2011, och

fogas till lagen nya 96 a, 99 a och 198 b § som följer:

Gällande lydelse

95 §

Ansökan om internationellt skydd

En ansökan om internationellt skydd skall lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten vid ankomsten till landet eller så snart som möjligt efter det.

Ansökan kan även göras senare, om

1) förhållandena i utlänningens hemland eller permanenta bosättningsland har förändrats under den tid han eller hon har varit i Finland,

2) utlänningen först senare har kunnat lägga fram en utredning som stöd för ansökan, eller om

3) det finns andra motiverade grunder.

Föreslagen lydelse

95 §

Inlämnande av ansökan om internationellt skydd

En ansökan om internationellt skydd ska lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten vid ankomsten till landet eller så snart som möjligt efter det.

Ansökan kan även *lämnas in* senare, om

1) förhållandena i utlänningens hemland eller permanenta bosättningsland har förändrats under den tid han eller hon har varit i Finland,

2) utlänningen först senare har kunnat lägga fram en utredning som stöd för ansökan, eller

3) det finns andra motiverade grunder.

Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska registrera ansökan utan dröjsmål. Om en ansökan om internationellt skydd görs till personalen vid Migrationsverket, en förläggning, en förvarsenhet eller Tullen, ska sökanden hänvisas att lämna in ansökan till polisen eller gränskontrollmyndigheten och ansökan ska registreras inom sex vardagar från det att ansökan lämnades in. Om antalet ansökningar kraftigt ökat, får polisen eller gränskontrollmyndigheten förlänga tidsfristen för registreringen till tio vardagar. Den som har beslutat om förlängd tidsfrist ska underrätta kommissionen om tillämp-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ningen av den förlängda tidsfristen minst en gång om året och genast när den förlängda tidsfristen inte längre behövs.

95 a §

95 a §

Information till den som ansöker om internationellt skydd

Information till den som ansöker om internationellt skydd

Den som ansöker om internationellt skydd ska upplysas om asylförfarandet och om sina rättigheter och skyldigheter under förfarandet. Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska informera sökanden när denne lämnar in en ansökan om internationellt skydd. Informationen kan även ges av Migrationsverket eller en förläggning så snart som möjligt efter det att ansökan har lämnats in. Informationen ges på sökandens modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att sökanden förstår.

Den som ansöker om internationellt skydd ska upplysas om asylförfarandet och om sina rättigheter och skyldigheter under förfarandet. Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska informera sökanden när denne lämnar in en ansökan om internationellt skydd. Informationen kan även ges av Migrationsverket eller en förläggning så snart som möjligt efter det att ansökan har lämnats in. Informationen ges på sökandens modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att sökanden förstår.

Om det beslut som gäller ansökan om internationellt skydd inte kan fattas inom sex månader från det att ansökan lämnades in, ska sökanden informeras om att handläggningen drar ut på tiden. På begäran av sökanden ska han eller hon få information om orsaken till dröjsmålet och när beslutet är att vänta.

96 a §

Särskilda förfarandegarantier

En sökande som på grund av sin utsatta ställning enligt 6 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) eller annars under asylförfarandet har konstaterats ha särskilda behov ges stöd för att säkerställa att han eller hon kan utnyttja de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet.

97 §

97 §

Asylutredning

Asylutredning

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd. När sökandens

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd *samt utreder*

identitet utreds insamlas personuppgifter om hans eller hennes familjemedlemmar och övriga anhöriga.

Migrationsverket för ett asylsamtal för att muntligen reda ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta bosättningsland är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana. På begäran av Migrationsverket kan polisen föra samtalen, om antalet ansökningar har ökat kraftigt eller även annars av särskilda skäl.

Utöver Migrationsverket kan skyddspolisen föra asylsamtal, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det.

97 a §

Asylsamtal

När en sökande hörs i ett asylsamtal är det endast av grundad anledning tillåtet för en familjemedlem att vara närvarande. När en minderårig asylsökande hörs ska 6 § i denna lag och 14 § i förvaltningslagen tillämpas.

Under asylsamtalet ska det särskilt utredas hur sökanden förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och sändas till ett säkert asyl- eller ursprungsland samt till att meddelas inreseförbud. Med sökanden ska särskilt utredas på vilka grunder han eller hon anser att staten i fråga inte är säker för honom eller henne. Dessutom ska det utredas om det finns andra grunder än behov av internationellt skydd för att sökanden ska beviljas uppehållsrätt.

Asylsamtalet får spelas in i form av ljud och bild. Sökanden ska underrättas om inspelningen innan den påbörjas.

muntligen uppgifter för fastställande av den stat som ansvarar för handläggningen av asylansökan. När sökandens identitet utreds insamlas personuppgifter om hans eller hennes familjemedlemmar och övriga anhöriga.

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder muntligen de uppgifter som avvisande utan prövning som avses i 103 § 1 och 3 punkten kräver.

Migrationsverket för ett asylsamtal för att muntligen reda ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta bosättningsland är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana. På begäran av Migrationsverket kan polisen föra *samtal med unionsmedborgare samt tillfälligt med andra sökande*, om antalet ansökningar har ökat kraftigt. *När dessa samtal förs av polisen på grund av att antalet ansökningar har ökat, ska Migrationsverket underrätta kommissionen om detta minst en gång om året och genast när det inte längre är nödvändigt att polisen för samtalen.*

Skyddspolisen *kan delta i asylsamtalen*, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det.

97 a §

Asylsamtal

När en sökande hörs i ett asylsamtal är det endast av grundad anledning tillåtet för en familjemedlem att vara närvarande. När en minderårig asylsökande hörs ska 6 § i denna lag och 14 § i förvaltningslagen tillämpas.

Under asylsamtalet ska det särskilt utredas hur sökanden förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och sändas till ett säkert ursprungsland samt till att meddelas inreseförbud. Med sökanden ska särskilt utredas på vilka grunder han eller hon anser att staten i fråga inte är säker för honom eller henne. Dessutom ska det utredas om det finns andra grunder än behov av internationellt skydd för att sökanden ska beviljas uppehållsrätt.

Asylsamtalet får spelas in i form av ljud och bild. Sökanden ska underrättas om inspelningen innan den påbörjas.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Ett protokoll ska upprättas över asylsamtalen. Efter samtalet ska protokollet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlighet att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift. Sökanden ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet.

En företrädare som avses i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) ska ges tillfälle att närvara under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare.

Ett protokoll ska upprättas över asylsamtalen. Efter samtalet ska protokollet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlighet att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift. Sökanden ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet.

En företrädare som avses i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd *eller en annan företrädare ska vara närvarande* under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare.

97 b §

97 b §

*Inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd**Inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd*

De myndigheter som avses i denna lag får inte i ett enskilt ärende som gäller internationellt skydd inhämta information på ett sådant sätt att aktörer som utövar förföljelse eller orsakar allvarlig skada får kännedom om ärendet och att säkerheten för personen i fråga eller för dennes närstående äventyras.

De myndigheter som avses i denna lag får inte i ett enskilt ärende som gäller internationellt skydd inhämta information på ett sådant sätt att aktörer som utövar förföljelse eller orsakar allvarlig skada får kännedom om ärendet och att säkerheten för personen i fråga eller för dennes närstående äventyras.

För sökanden ordnas med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd.

99 §

99 §

*Säkert asylland**Säkert asylland*

När ansökan avgörs vid asyلفörfarandet kan som ett säkert asylland för sökanden betraktas en sådan stat som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttar konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989).

När ansökan avgörs vid asyلفörfarandet kan som ett säkert asylland för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttar konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden har fått och fortfarande kan få skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

99 a §

Säkert tredjeland

När ansökan avgörs vid asylförfarandet kan som ett säkert tredjeland för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttagit konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden kunde ha fått skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

Till en utlämning som ska sändas tillbaka till ett säkert tredjeland ska på det berörda landets språk ges en handling av vilken det framgår att hans eller hennes ansökan inte har prövats i sak i Finland.

101 §

Uppenbart ogrundad ansökan

En ansökan kan avslås som uppenbart ogrundad, om

1) den inte motiveras med sådana grunder som nämns i 87 § 1 mom. eller 88 § 1 mom. eller med andra grunder som har anknytning till förbuden mot tillbakasändning eller om påståendena är klart icke-trovärdiga,

2) sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet

a) genom att uppsåtligen lämna oriktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är centrala för avgörandet av ansökan,

b) genom att utan godtagbart skäl visa upp förfälskade handlingar,

c) genom att på något annat svikligt sätt försvåra utredningen av grunderna för ansökan, eller

d) genom att i syfte att förlänga sin oberättigade vistelse i landet lämna in ansökan efter det att förfarandet för avlägsnande ur landet har inletts, eller om

3) sökanden har kommit från ett säkert asyl-

101 §

Uppenbart ogrundad ansökan

En ansökan kan betraktas som uppenbart ogrundad, om

1) den inte motiveras med sådana grunder som nämns i 87 § 1 mom. eller 88 § 1 mom. eller med andra grunder som har anknytning till förbuden mot tillbakasändning eller om påståendena är klart icke-trovärdiga,

2) sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet

a) genom att uppsåtligen lämna oriktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är centrala för avgörandet av ansökan,

b) genom att utan godtagbart skäl visa upp förfälskade handlingar, eller

c) genom att i syfte att förlänga sin oberättigade vistelse i landet lämna in en ansökan efter det att förfarandet för avlägsnande ur landet har inletts, eller

3) sökanden har kommit från ett säkert ur-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

eller ursprungsland dit han eller hon kan sändas tillbaka och Migrationsverket inte av välgående skäl har kunnat avgöra ansökan inom den tid som föreskrivs i 104 §.

sprungsland dit han eller hon kan sändas tillbaka.

102 §

102 §

Ny ansökan

Ny ansökan

Med ny ansökan avses en ansökan *angående* internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett *negativt* beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller *när han eller hon* efter att ha fått ett *negativt* beslut har lämnat landet för en kort tid.

Med ny ansökan avses en ansökan *om* internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett *lagakraftvunnet* beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller efter att ha fått ett beslut har lämnat landet för en kort tid. *Som ny ansökan betraktas dock inte en ansökan som lämnats in efter det att Migrationsverket med stöd av 95 c § har fattat ett beslut om förfallande.*

Om en ny ansökan lämnas in medan ärendet fortfarande är anhängigt, skall de uppgifter som sökanden lägger fram tillställas den myndighet som behandlar ärendet för att beaktas som ny utredning i det anhängiga ärendet.

Om en ny ansökan lämnas in medan ärendet fortfarande är anhängigt, ska de uppgifter som sökanden lägger fram tillställas den myndighet som behandlar ärendet för att beaktas som ny utredning i det anhängiga ärendet.

En ny ansökan kan avgöras utan nytt asylsamtal.

103 §

103 §

Avvisande av ansökan utan prövning och tillämpning av påskyndat förfarande

Avvisande av ansökan utan prövning

En ansökan *som gäller* internationellt skydd kan avvisas utan prövning, om

En ansökan *om* internationellt skydd kan avvisas utan prövning, om sökanden

1) *sökanden* har kommit från ett i 99 § definierat säkert asylland, *där han eller hon har fått eller kunde ha fått sådant skydd som avses i 87 och 88 § och* dit han eller hon kan sändas tillbaka, *eller om*

1) har kommit från ett *sådant* i 99 § definierat säkert tredjeland dit han eller hon kan sändas tillbaka,

2) *sökanden* kan sändas till en annan stat som enligt rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten är skyldig att pröva hans eller hennes asylansökan.

2) kan sändas till en annan stat som enligt rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten är skyldig att pröva hans eller hennes asylansökan,

3) *har fått internationellt skydd i en annan medlemsstat i Europeiska unionen dit han eller hon kan sändas, eller*

4) *har lämnat in en ny ansökan enligt 102 § som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet.*

En ansökan som gäller internationellt skydd kan behandlas vid påskyndat förfarande, om

1) sökanden har kommit från ett i 100 § definierat säkert ursprungsland, där han eller hon inte hotas att bli utsatt för sådan behandling som avses i 87 eller 88 § och dit han eller hon kan sändas tillbaka,

2) ansökan kan anses uppenbart ogrundad i enlighet med 101 §, eller om

3) sökanden har lämnat in en ny ansökan enligt 102 § som inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet.

104 §

Förfarande när det är fråga om ett säkert asyl- eller ursprungsland

Om det anses att sökanden har kommit från ett säkert asyl- eller ursprungsland, skall ansökan avgöras inom sju dagar efter det att samtalsprotokollet har färdigställts och uppgiften om färdigställandet har införts i utlänningsregistret.

Till en utlämning som skall sändas tillbaka till ett säkert asyl- eller ursprungsland skall ges en handling av vilken framgår att hans eller hennes ansökan inte har prövats i sak i Finland.

105 §

Asylansökan av medborgare i Europeiska unionen

Migrationsverket ska utan dröjsmål underätta inrikesministeriet när en unionsmedborgare har lämnat in en asylansökan, om Migrationsverket anser att staten i fråga inte är ett säkert ursprungsland för sökanden och inte avgör ansökan med tillämpning av 103 § 2 mom. 1 punkten och 104 §. Inrikesministeriet underrättar rådet om saken.

147 a §

Frivillig återresa

104 §

Tillämpning av påskyndat förfarande

En ansökan om internationellt skydd kan avgöras vid påskyndat förfarande, om ansökan betraktas uppenbart ogrundad med stöd av 101 §.

En ansökan som har lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare får avgöras vid påskyndat förfarande endast på den grund som anges i 101 § 3 punkten.

Om stöd som avses i 96 a § inte kan ges vid påskyndat förfarande, får påskyndat förfarande inte tillämpas.

Vid tillämpning av påskyndat förfarande ska Migrationsverket avgöra ansökan inom fem månader från dess inlämnande.

105 §

Asylansökan av medborgare i Europeiska unionen

Migrationsverket ska utan dröjsmål underätta inrikesministeriet när en unionsmedborgare har lämnat in en asylansökan, om Migrationsverket anser att staten i fråga inte är ett säkert ursprungsland för sökanden och inte avgör ansökan med tillämpning av 101 § 3 punkten och 104 §. Inrikesministeriet underrättar rådet om saken.

147 a §

Frivillig återresa

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

I avvisnings- eller utvisningsbeslutet ska det fastställas en tidsfrist på minst sju och högst trettio dagar inom vilken tredjelandsmedborgaren frivilligt kan avlägsna sig ur landet. Tidsfristen för frivillig återresa räknas från den tidpunkt då beslutet blir verkställbart. Tidsfristen kan av särskilda skäl förlängas. Ingen tidsfrist fastställs om en tredjelandsmedborgare nekas inresa eller avvisas omedelbart i samband med gränsövergången eller avvisas eller utvisas med anledning av en straffrättslig påföljd.

Ingen tidsfrist för frivillig återresa fastställs heller om det finns risk för avvikande, om personen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, om ansökan om uppehållstillstånd förkastats på grund av kringgående av bestämmelserna om inresa i landet eller om ansökan om internationellt skydd avvisas *och påskyndat förfarande tillämpas* i enlighet med 103 §. Risken för avvikande ska bedömas enligt vad som föreskrivs i 121 a §.

Denna paragraf tillämpas inte när avvisnings- eller utvisningsbeslutet fattas med stöd av 10 kap.

I avvisnings- eller utvisningsbeslutet ska det fastställas en tidsfrist på minst sju och högst trettio dagar inom vilken tredjelandsmedborgaren frivilligt kan avlägsna sig ur landet. Tidsfristen för frivillig återresa räknas från den tidpunkt då beslutet blir verkställbart. Tidsfristen kan av särskilda skäl förlängas. Ingen tidsfrist fastställs om en tredjelandsmedborgare nekas inresa eller avvisas omedelbart i samband med gränsövergången eller avvisas eller utvisas med anledning av en straffrättslig påföljd.

Ingen tidsfrist för frivillig återresa fastställs heller om det finns risk för avvikande, om personen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, om ansökan om uppehållstillstånd förkastats på grund av kringgående av bestämmelserna om inresa i landet eller om ansökan om internationellt skydd avvisas *och tillämpas i enlighet med 103 § eller påskyndat förfarande tillämpas i enlighet med 104 §*. Risken för avvikande ska bedömas enligt vad som föreskrivs i 121 a §.

Denna paragraf tillämpas inte när avvisnings- eller utvisningsbeslutet fattas med stöd av 10 kap.

198 b §

Ansökan som avser verkställighet i vissa ärenden som gäller internationellt skydd

Om beslut om avvisning har fattats med stöd av 95 b, 103 eller 104 §, ska ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet göras inom sju dagar från det att beslutet delgetts sökanden. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

199 §

Avgörande av ansökan om verkställighet

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Beslut kan fattas utan sådana handlingar som getts in av myndigheterna, om de omständigheter som behövs för avgörande av ärendet framgår av besvärsskriften eller på något annat sätt.

199 §

Avgörande av ansökan som avser verkställighet

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Beslut kan fattas utan sådana handlingar som getts in av myndigheterna, om de omständigheter som behövs för avgörande av ärendet framgår av besvärsskriften eller på något annat sätt.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud mot eller avbrytande av verkställighet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Högsta förvaltningsdomstolen kan likaså avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Ansökan kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. avgöras utan handlingarna i ärendet.

201 §

Verkställighet av beslut om avvisning

Ett avvisningsbeslut får verkställas även om det överklagats, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Migrationsverkets beslut om avvisning när en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom. Om det behövs besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar besvären inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Om ett avvisningsbeslut har fattats med stöd av 95 b §, 103 § 1 mom. 2 punkten eller 2 mom. 3 punkten kan beslutet verkställas efter det att beslutet delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som med stöd av 103 § 1 mom. 1 punkten har fattats om avvisning av en utlänning som kommit från ett säkert asylsland, med stöd av 103 § 2 mom. 1 punkten om avvisning av en utlänning som kommit från ett säkert ursprungsland, eller med stöd av 103 § 2 mom. 2 punkten om avvisning av en sådan utlänning vars ansökan har ansetts som uppenbart ogrundad, kan verkställas tidigast den åttonde dagen efter det att beslutet har delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Före verkställigheten skall det säkerställas att tidsfristen har omfattat minst fem vardagar.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud mot eller avbrytande av verkställighet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Högsta förvaltningsdomstolen kan likaså avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Ansökan kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. avgöras utan handlingarna i ärendet.

Beslutet om en i 198 b § avsedd ansökan ska fattas inom sju dagar. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

201 §

Verkställighet av beslut om avvisning

Ett avvisningsbeslut får verkställas även om det överklagats, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Migrationsverkets beslut om avvisning när en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom. Om det behövs besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar besvären inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Om ett avvisningsbeslut har fattats med stöd av 95 b § eller 103 § 2, 3 eller 4 punkten kan beslutet verkställas efter det att beslutet delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som med stöd av 103 § 1 punkten har fattats om avvisning av en utlänning som kommit från ett säkert asylsland eller med stöd av 104 § om avvisning av en sådan utlänning vars ansökan har ansetts som uppenbart ogrundad, kan verkställas tidigast den åttonde dagen efter det att beslutet har delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Före verkställigheten ska det säkerställas att tidsfristen har omfattat minst fem vardagar.

Ett avvisningsbeslut får inte verkställas på

det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom. innan den ansökan som avses i 198 b § har avgjorts.

Inlämning av en annan ny ansökan som avses i 102 § hindrar inte att ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut som har fattats med stöd av 103 § 4 punkten verkställs.